

ISSN 2080-1904

Nr 4 (20)
Październik 2013

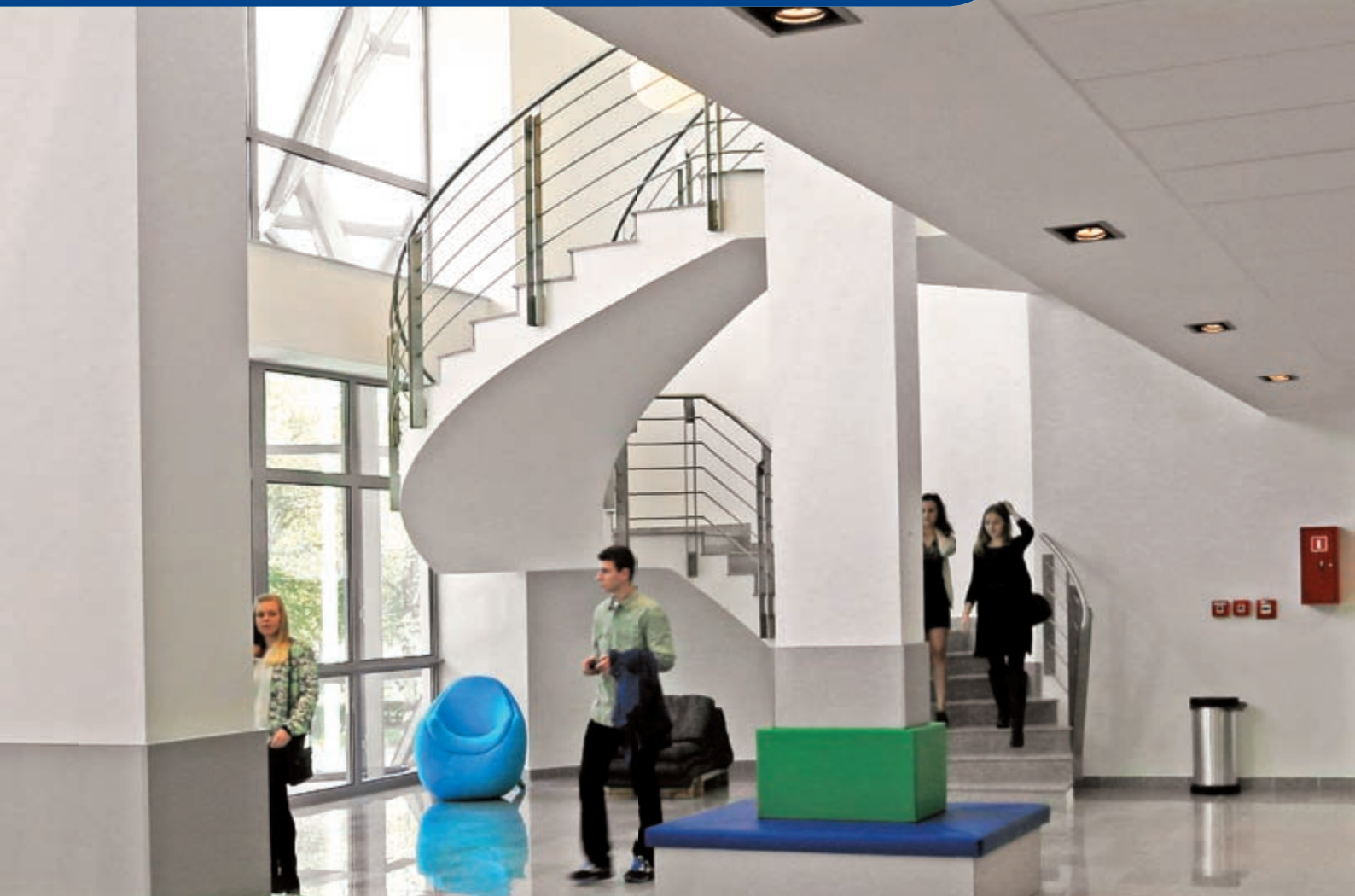
Forum

Uczelniane

Pismo Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

Zachodniopomorski
Uniwersytet
Technologiczny
w Szczecinie

Inauguracja 2013/2014

Inauguracja roku akademickiego 2013/2014

■ strona 2

INAUGURACJA 2013/2014

- 2 Przemówienie inauguracyjne JM Rektora
- 4 Immatrykulacja

OBRADY SENATU

- 5 Senat we wrześniu...
...w październiku
- Najlepsza praca doktorska
- 6 Rekrutacja 2013/2014

LUDZIE UCZELNI

- 7 Paweł Majda – habilitacja
- Joanna Sadowska – habilitacja
- 8 Nagrody rektora ZUT

Z ŻYCIA UCZELNI

- 10 Centrum transferu technologii otwarte!
- 11 Superlampa dla ZUT
Festiwal Nauki
- 14 LUTEK – zajęcia dla młodzieży licealnej
Łopaty turbin bez oblodzeń
Pozytywna ocena PKA dla Wydziału Elektrycznego
- 15 Naukowa współpraca z Japonią
Nowe akredytowane metody badawcze
Współpraca ze Stowarzyszeniem
Klaster ICT Pomorze Zachodnie
- 16 Wydział Elektryczny w elitarnym klubie
Targi Pracy KARIERA 2013

POZA UCZELNIĄ

- 17 Wyjazdy dydaktyczne do Mataró i Stambułu
- 19 Wykłady na Słowacji
XXI Zjazd Redaktorów Gazet Akademickich

KONFERENCJE, SEMINARIA

- 20 Baltic Connectivity Conference na WTMiT
- 21 XXI Ogólnopolska Konferencja Inżynierii Chemicznej i Procesowej oraz XIII Polish Drying Symposium
- 22 18th International Conference on Methods and Models in Automation and Robotics – MMAR 2013
- 23 III Polska Konferencja Optyczna
XII International Workshop on Nonlinear Optics Applications – NOA 2013
- 24 Polsko-niemiecki projekt współpracy transgranicznej
- 25 Mustelid Colloquium
Czy rośliny energetyczne mają przyszłość?

NASI STUDENCI

- 27 Studenci technologii chemicznej w Niemczech
- 28 Z ERASMUSEM do Niemiec
Młodzi goście z Rosji
- 29 Amerykańscy studenci w Szczecinie

KULTURA

- 30 CHAPS na Ukrainie...
...i wśród norweskich fiordów
- 32 Młodzi chórzysci na obozie
Z miłości do muzyki
- 34 40 lat Collegium Maiorum – ab ovo
Francja między przeszłością a przyszłością
- 35 Nagroda Integrycyjna BDA-SARP w galerii architektów

WARTO WIEDZIEĆ

- 35 Kierunek: innowacja!
- 36 Mobilny katalog Biblioteki Głównej
- 37 Warsztaty automotywacji
Współpraca nauki z biznesem

ŻYLI WŚRÓD NAS

- 38 In memoriam prof. zw. dr hab. Alicji Dańczak
- 39 Wspomnienie doctor honoris causa Witolda Klawe
- 40 Kapitan Józef Bachorski

FORUM UCZELNIANE • Pismo Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie • kwartalnik • Rok V numer 4(20) • październik 2013

Adres redakcji: Wydawnictwo Uczelniane, al. Piastów 50, 70-311 Szczecin, tel. 91 449 40 97, e-mail: wydawnictwo@zut.edu.pl; rkajrys@zut.edu.pl

Zespół redakcyjny:

Mieczysław Wysiecki (redaktor naczelny), Renata Kajrys, Krystyna Kaźmierowska (redaktor techniczny)

Wydawca: Wydawnictwo Uczelniane Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

Skład: Waldemar Jachimczak • Druk: Drukarnia ZAPOL

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowywania artykułów oraz ich tytułów. Przekazanie materiałów redakcji jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na rozpowszechnianie tekstów i zdjęć w wersji papierowej i elektronicznej Forum Uczelnianego. Poglądy prezentowane przez autorów nie odzwierciedlają stanowiska kierownictwa uczelni i zespołu redakcyjnego.

UROCZYSTA INAUGURACJA
ROKU AKADEMICKIEGO

2013 / 2014

W
ZACHODNIOPOMORSKIM
UNIwersytecie Technologicznym
W SZCZECINIE

Zachodniopomorski
Uniwersytet Technologiczny
w Szczecinie

Przemówienie inauguracyjne JM Rektora

**Dostojni Goście,
Wysoki Senacie,
Drodzy Pracownicy i Studenci!**

Inauguracja nowego roku akademickiego jest dla środowiska każdej uczelni wydarzeniem szczególnie ważnym. Przede wszystkim witamy nowo przyjętych studentów, którzy przez kilka następnych lat będą uzyskiwać tutaj wiedzę oraz umiejętności i kwalifikacje zawodowe. To zobowiązanie do kształcenia na najwyższym poziomie, tak aby nasi absolwenci byli konkurencyjni na krajowym i międzynarodowym rynku pracy. Aby spełniły się ich oczekiwania, a studia dały im satysfakcję i zadowolenie. Dla Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego to piąta inauguracja roku akademickiego, po jego utworzeniu z połączenia byłej Akademii Rolniczej oraz Politechniki Szczecińskiej. To mały jubileusz, który nie pozwala jeszcze na szersze uogólnienia, ale umożliwia już pewne podsumowania. Warto tutaj przypomnieć, że 5 lipca 2007 roku senaty Akademii Rolniczej – której historia sięga 1954 r. – Politechniki Szczecińskiej – o korzeniach sięgających 1946 r. – podjęły jednobrzmiące uchwały o połączeniu obu uczelni. Wieloetapowy i długotrwały proces legislacyjny zamknęła ustawa sejmowa z 5 września 2008 r. o utworzeniu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, zaś całość zwińczył podpis Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 30 września 2008 r. Uczelnia w nowej formule rozpoczęła działalność 1 stycznia 2009 r. Czy dobrze wykorzystaliśmy te pięć lat po konsolidacji? Jak przygotowaliśmy się do przyjęcia w mury uczelni kolejnej generacji studentów?

W tym okresie rozwinęliśmy naszą ofertę dydaktyczną z 32 do 45 kierunków studiów, co było możliwe dzięki kooperacji technicznych i przyrodniczych wydziałów uczelni. Począwszy od 2009 r. mury Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego opuściło przeszło 15 000 absolwentów, gotowych do podjęcia pracy zawodowej w różnych gałęziach gospodarki. Rozbudowaliśmy naszą infrastrukturę dydaktyczno-naukową. Dzisiejszą uroczystość możemy po raz pierwszy prowadzić w auli nowo oddanego budynku Centrum Dydaktyczno-Badawczego Nanotechnologii. Centrum jest jednostką ogólnouczelnianą, koncentrującą zespoły badawczo-dydaktyczne z różnych wydziałów, rozwijające badania w zakresie zaawansowanych

technologii w obszarach: nanotechnologii, nanobiotechnologii oraz nanobiomateriałów. Koncentracja zaawansowanej aparatury badawczej w jednym obiekcie oraz potencjału intelektualnego wielu interdyscyplinarnych zespołów badawczych powinna przynieść efekt synergii – prowadzenia badań i kształcenia na najwyższym poziomie. Inwestycja dobrze wpisuje się w nowy okres programu regionalnego naszego województwa na lata 2014–2020, dotyczącego biogospodarki i inteligentnych specjalności.

Od nowego roku akademickiego działalność w nowej siedzibie przy ul. Jagiellońskiej rozpoczyna Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii. To ważna inwestycja nie tylko dla uczelni, ale również dla miasta i regionu. W zmodernizowanym obiekcie ulokowane są jednostki organizacyjne uczelni zajmujące się budowaniem współpracy pomiędzy sferą nauki i otoczeniem gospodarczym, a więc – co jest teraz konieczne – transferem i komercjalizacją technologii, ochroną własności intelektualnej, promocją przedsiębiorczości oraz współpracą uczelni z biznesem. W siedzibie nowego budynku, z myślą o naszych absolwentach, 1000 m kw. przeznaczono na Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości – umożliwiający łatwiejszy start tym, którzy planują założenie własnych firm.

W mijającym 5-leciu oddaliśmy do użytkowania studentom i pracownikom uczelni nową Bibliotekę Główną oraz Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych. Rozbudowywane jest zaplecze dydaktyczno-naukowe Wydziału Elektrycznego.

Ważny jest wzrost potencjału naukowego uniwersytetu. W minionym okresie wzrosła liczba samodzielnych pracowników naukowych uczelni – profesorów tytularnych i doktorów habilitowanych. Pozwoliło to na wystąpienia o przyznanie nam praw doktoryzowania i habilitowania w nowych dyscyplinach naukowych. Obecnie uczelnia ma 18 uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora oraz 12 uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Niewątpliwie pewną barierę w rozwoju uczelni stanowi pogłębiający się niż demograficzny. Jediną drogą łagodzenia jego następstw jest budowanie uczelni nowoczesnej i innowacyjnej – konkurencyjnej z innymi krajowymi ośrodkami naukowo-dydaktycznymi, z dobrą infrastrukturą dydaktyczną, wysoką jakością kształcenia – otwartą na współpracę z otoczeniem gospodarczym. Staramy się podążać tą drogą.

Wychodzimy naprzeciw oczekiwaniu miasta i regionu, a przede wszystkim tych już studiujących, nowo przyjętych oraz przyszłych studentów naszej uczelni, którzy oczekują, że akademicki Szczecin nie będzie odbiegać od standardów europejskich i światowych.

Naszą uroczystość zaszczyciła swą obecnością wielu dostojnych gości. W imieniu Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego mam zaszczyt powitać: posła do Parlamentu Europejskiego **Bogusława Liberadzkiego**, posła RP **Arkadiusza Litwińskiego**, senatora RP **Sławomira Preissa**, marszałka województwa zachodniopomorskiego **Olgerda Geblewicza**, prezydenta miasta Szczecin **Piotra Krzystka**, przewodniczącego Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego **Marka Tałasiewicza**, wicewojewodę **Ryszarda Mićko**, przedstawicielkę Rady Miasta Szczecin **Urszulę Pańkę**. Witam serdecznie Jego Ekscelencję Metropolitę Szczecińsko-Kamieńskiego **Andrzeja Dziegę**.

Witam rektorów wyższych uczelni: prof. dr. hab. kpt. ż.w. **Stanisława Gućmę** – rektora Akademii Morskiej w Szczecinie, prof. dr. hab. **Waldemara Gosa** – prorektora Uniwersytetu Szczecińskiego, prof. dr. hab. n. med. **Jerzego Samochowca** – prorektora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, prof. **Jorge Luisa Valcarcela Gregorio** – prorektora Akademii Sztuki, prof. nazw. dr. hab. **Jana Nikołajewa** – rektora Wyższej Szkoły Humanistycznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, dr. **Magdalenę Fiternicką-Gorzko** – rektor Wyższej Szkoły Administracji Publicznej, prof. **Wojciecha Olejniczaka** – rektora Zachodniopomorskiej Szkoły Biznesu, prof. **Marzenę Półkę** – dziekan Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, prof. **Tomasza Królikowskiego** – pełnomocnika rektora Politechniki Koszalińskiej.

Witam doktorów honoris causa naszej uczelni: prof. **Ryszarda Sikorę**, prof. **Krzysztofa Marchelka** oraz honorowych członków senatu – rektorów naszej uczelni ubiegłych kadencji: prof. **Mieczysława Wysieckiego**, prof. **Stefana Berczyńskiego** oraz prof. **Bronisława Dawidowskiego**. Witam profesora honorowego naszej uczelni **Fridhelma Prachta**.

Witam przedstawicieli władz terytorialnych, przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości, dyrektorów urzędów centralnych, wojewódzkich, samorządowych i miejskich, dyrektorów przedsiębiorstw przemysłowych i banków.

Serdecznie witam naszych emerytowanych profesorów, docentów i wykładowców.

Szczególnie gorąco witam naszych studentów pierwszego roku studiów, którzy będą dzisiaj immatrykulowani.

Witam przedstawicieli prasy, radia i telewizji. Witam serdecznie wszystkich gości oraz pracowników uczelni przybyłych na naszą uroczystość.

Szanowni Państwo!

W styczniu br. przedstawiciele prezydium KRASP ogłosili apel do władz państwowych (cyt.) „o nadanie najwyższego priorytetu rozwojowi szkolnictwa wyższego, nauki i kultury”, które mogą i powinny stać się siłą napędową modernizacji Polski w najbliższych dziesięcioleciach, deklarując jednocześnie wolę włączenia się w niezbędne związane z tym działania legislacyjne. W okresie wakacyjnym, u progu nowego roku akademickiego, ukazał się kolejny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, który został przekazany do konsultacji społecznych. Niewątpliwie poprzednia nowelizacja ustawy, przygotowana zbyt pośpiesznie, wymaga zmian i wiele z nich przyjmujemy z zadowoleniem. W toczącej się ciągle dyskusji nad tym projektem niepokój środowiska akademickiego budzą jednak propozycje nadmiernej regulacji funkcjonowania uczelni – co nie sprzyja ukształtowanej historycznie autonomii ich działania. Duże skrepowanie w działalności uczelni stanowi obecne prawo o zamówieniach publicznych. Zapowiedź zwolnienia uczelni z procedur przetargowych przy zakupach do 200 tysięcy euro została w naszym środowisku przyjęta z dużą ulgą. Cieszy nas również zapowiedź rychłej realizacji drugiej transzy podwyżek pracowników uczelni w 2014 r. Związane z tym oczekiwania nie są nadmierne, a wynikają z kilkuletniego okresu „zamrożenia płac” pracowników szkolnictwa wyższego, i to wobec konieczności podejmowania przez nich nowych wyzwań.

Polskie uczelnie wyższe w ostatnich latach (2007–2013) z dopływu środków z funduszy europejskich znacznie wzbogaciły swoją infrastrukturę budowlaną i laboratoryjną. Zachodniopomorski

Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie wykorzystał również tę szansę. Przykładem jest obiekt, w którym odbywa się dzisiejsza inauguracja roku akademickiego. Ważną inwestycją tego okresu jest Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych, realizujące wiele projektów na rzecz otoczenia gospodarczego. Centrum stało się w ostatnim okresie kreatorem nowych miejsc pracy – finansowanych spoza dotacji podstawowej, na rzecz innowacyjnej gospodarki. W ramach uczelni utworzyliśmy również wiele specjalistycznych laboratoriów, dobrze wyposażonych w nowoczesną aparaturę badawczą. Na tej bazie chcemy budować naszą konkurencyjną ofertę współdziałania z otoczeniem gospodarczym nie tylko naszego regionu.

Drodzy Studenci pierwszego roku studiów!

Są w okresie studiów dwie uroczystości, które z pewnością zapamiętacie. Pierwsza to immatrykulacja – gdy wręczane są indeksy, druga – to uroczystość wręczenia dyplomów, wieńcząca wysiłek studiowania.

Decyzja o podjęciu studiów na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie daje wam szansę dobrego wykształcenia, dobrego przygotowania zawodowego. Wstąpiliście na uczelnię z ponad 65-letnią tradycją, tradycją byłej Politechniki Szczecińskiej i Akademii Rolniczej, na uczelnię prowadzącą 10 wydziałów, dobrze wyposażoną w bazę dydaktyczną, zatrudniającą wysoko kwalifikowaną kadrę profesorów, doktorów i innych pracowników naukowych. To od waszego zaangażowania, determinacji i wysiłku, które są niezbędne do uzyskania sukcesu, zależy wasza przyszłość. Warto podjąć ten wysiłek, właśnie w waszym wieku, gdy umysł jest najbardziej chłonny, a organizm zdolny do wytężonej pracy. Wykształcenie daje szansę na realizację własnych ambicji zawodowych oraz poszerza horyzonty rozumienia zmian społecznych i cywilizacyjnych zachodzących we współczesnym świecie. Pozwala na zachowanie dystansu do tego co jest wartościowe, i tego co stanowi tylko iluzję. Studia dadzą wam podstawy ich wartościowania.

Przyjęcie w poczet społeczności akademickiej następuje z chwilą złożenia uroczystego ślubowania. Ślubować będziecie wolę rzetelnego pobierania nauki, szanowanie tradycji akademickich, dbania o dobre imię i honor szkoły, szacunek dla profesorów i przełożonych. Po złożeniu ślubowania otrzymacie indeksy. Zastaniecie przyjęci do grona społeczności akademickiej Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Szanowni Państwo! Droga Młodzieży!

W naszej ofercie kształcenia podczas rekrutacji na rok akademicki 2013/2014 znalazło się 45 kierunków studiów. W wyniku rekrutacji na nowy rok akademicki przyjęto około 4000 osób. Wśród cieszących się największym zainteresowaniem kierunków studiów należy wymienić: automatykę i robotykę, budownictwo, informatykę, inżynierię cyfryzacji i gospodarkę przestrzenną. Łączna liczba studentów, obejmująca nowo przyjętych, wynosi ponad 13 000 osób, a więc jest porównywalna z rokiem ubiegłym.

W roku akademickim 2012/2013 studia doktoranckie w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie prowadzono na siedmiu wydziałach w 14 dyscyplinach naukowych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Liczba uczestników studiów doktoranckich wynosiła ponad 420 osób. Poza studiami podstawowymi prowadzimy również na siedmiu wydziałach uczelni studia podyplomowe, których słuchaczami w minionym roku akademickim było 410 osób.

Polska Komisja Akredytacyjna w roku akademickim 2012/2013 przeprowadziła ocenę instytucjonalną na czterech wydziałach naszej uczelni. Dotychczasowe oceny oraz opinie zawarte w raportach Zespołu Oceniającego wskazują na pozytywny przebieg wszystkich wizytacji, co wskazuje na zachowanie wszelkich wymagań dotyczących jakości kształcenia. Proces ten wspomagają środki przyznane uczelni w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy, o łącznej kwocie prawie 18 mln zł.

Otrzymane środki unijne pomagają uczelni podnieść atrakcyjność kształcenia, oferując studentom możliwości uzyskania dodatkowych uprawnień i certyfikatów, prowadzenia zajęć wyrównawczych oraz wypłacania stypendiów.

Jakość kształcenia na uczelni wyższej związana jest z prowadzonymi badaniami naukowymi. W Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie realizujemy obecnie 156 projektów badawczych – Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowego Centrum Nauki oraz Naukowego Centrum Badań i Rozwoju na łączną kwotę ponad 78 mln zł oraz 14 projektów w ramach 7. PR UE o wartości 2 mln euro. Tylko w 2013 r. łączna kwota na realizację zadań badawczych przekracza 20 mln zł.

Prowadzenie badań sprzyja rozwojowi kadry. W minionym roku akademickim czterech pracowników uczelni uzyskało tytuł profesora, 24 osoby stopień naukowy doktora habilitowanego, a stopień naukowy doktora nadano 52 osobom.. Za działalność naukową w 2012 r. dwóch pracowników uczelni otrzymało nagrody Zachodniopomorskie Noble – w dziedzinie nauk rolniczych dr Karol Fijałkowski, a w dziedzinie nauk technicznych prof. Jacek Przepiórski. Nagrodzonym osobom składam serdeczne gratulacje.

Niestety, w minionym roku akademickim musieliśmy na zawsze pożegnać długoletnich pracowników naukowych, administracyjnych i obsługi naszej uczelni: prof. dr. hab. inż. Andrzeja Gregorczyka z Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa, dr. inż. Waldemara Bujalskiego z Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej, pracowników administracji: mgr. Henryka Seyka, mgr. inż. Andrzeja Samburskiego, mgr. Józefa Bachorskiego oraz Wiesławę Kozę, pracownika obsługi.

Uczcijmy chwilą ciszy pamięć naszych zmarłych pracowników.

Szanowni Państwo!

Uczelnia nowoczesna i przedsiębiorcza powinna inwestować w swój rozwój, stwarzając studiującej młodzieży coraz lepsze warunki, zachęcać do podejmowania nauki bazą infrastruktury dydaktycznej

oraz jakością kształcenia. W ostatnim okresie Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, podobnie jak większość polskich uczelni, często kosztem wysokiego wkładu własnego podjęła te wyzwania. Realizacja tych zamierzeń była możliwa dzięki środkom finansowym pozyskiwanym w ramach funduszy strukturalnych. W roku akademickim 2012/2013 uczelnia realizowała 28 takich projektów na łączną kwotę prawie 140 mln zł z wkładem własnym ponad 17 mln zł.

Działalność badawczą i dydaktyczną uczelni wspomaga Uczelniane Centrum Informatyki oraz Akademickie Centrum Informatyki – jednostka świadcząca usługi dla całego środowiska akademickiego naszego miasta oraz regionu. Wymiernym sukcesem działalność ACI jest realizacja dwóch ważnych projektów w ramach konsorcjum Pionier: projektu PLATON – Platformy obsługi nauki oraz NewMAN – Rozbudowy sieci miejskich w polskim środowisku naukowym, finansowanych w ramach POIG.

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie jest ważnym partnerem budującym tożsamość, a przez kształcenie wysoko kwalifikowanych kadr inżynierskich również potencjał gospodarczy naszego regionu. I temu przesłaniu, wynikającemu z naszej strategii, będziemy nadal służyć.

Kończąc swoje wystąpienie składam najlepsze podziękowania władzom wojewódzkim i miejskim za dobrze układającą się współpracę. Dziękuję kadrze nauczającej naszej uczelni, pracownikom technicznym, administracyjnym i obsługi za wkład w jej rozwój w minionym roku akademickim. Dziękuję samorządowi studenckiemu uczelni za zrozumienie stojących przed nami wyzwań. U progu nowego roku akademickiego całej społeczności akademickiej uczelni oraz środowisku akademickiemu naszego regionu składam życzenia wszelkiej satysfakcji z nauki, pracy na uczelniach oraz szczęścia osobistego.

Rok akademicki 2013/2014 w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie ogłaszam za otwarty.

Immatrykulacja

Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt

Agata Aleszkiewicz – biologia
Katarzyna Napierała – bioinformatyka
Klaudia Andrzejczak – biotechnologia
Natalia Hiszpańska – zootechnika

Wydział Budownictwa i Architektury

Katarzyna Mikulska – architektura i urbanistyka
Mateusz Górski – budownictwo
Monika Gdaniec – budownictwo – inżynier europejski
Karolina Łukasik – inżynieria środowiska
Magdalena Noworyta – wzornictwo

Wydział Ekonomiczny

Aneta Łaczmajska – ekonomia
Patrycja Jaremek – turystyka i rekreacja
Norbert Kursa – zarządzanie

Wydział Elektryczny

Konrad Słodowicz – automatyka i robotyka
Tomasz Rdzeń – elektrotechnika
Kacper Czapp – teleinformatyka

Wydział Informatyki

Michał Wachowski – informatyka
Maciej Wróblewski – inżynieria cyfryzacji
Piotr Paśnicki – zarządzanie i inżynieria produkcji

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki

Kamil Kałek – energetyka
Eunika Jakubowska – inżynieria materiałowa
Marcin Słomkowski – mechanika i budowa maszyn
Grzegorz Rozkrut – mechatronika
Mateusz Mikołajczyk – transport
Paulina Grzesiak – zarządzanie i inż. produkcji

Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa

Malwina Brodziak – architektura krajobrazu
Anna Uwnal – gospodarka przestrzenna
Weronika Bielińska – gospodarka odpadami i rekultywacja terenów zdegradowanych
Przemysław Staszek – ochrona środowiska
Wojciech Miksza – ogrodnictwo
Michał Podgórski – technika leśna i rolnictwo
Karolina Bernat – rolnictwo

Wydział Nauk o Żywności i Rybactwa

Anna Guzicka – technologia żywności i żywienie człowieka
Anna Gumienna – mikrobiologia stosowana

Wydział Techniki Morskiej

Artur Maculewicz – budowa jachtów
Konrad Kalinko – transport
Magdalena Kwiatek – inżynieria bezpieczeństwa

Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej

Krystian Buczek – inżynieria chemiczna i procesowa
Magda Plaga – nanotechnologia
Katarzyna Bieluń – technologia chemiczna

Senat we wrześniu...

Posiedzenie Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie odbyło się 23 września 2013 roku. Rektor, składając gratulacje, wręczył nominacje na stanowisko profesora zwyczajnego: prof. dr. hab. inż. Zbigniewowi Emirsajłowowi (WE), oraz prof. dr. hab. inż. Stanisławowi Gratkowskiemu (WE).

W komunikatach rektor pogratulował Wydziałowi Elektrycznemu pozytywnej oceny instytucjonalnej. Poinformował, że 19 września 2013 r. zmarł mgr kpt. Józef Bachorski, kierownik Sekcji Spraw Obronnych, pełnomocnik rektora ds. ochrony informacji niejawnych. Pamięć Zmarłego uczczono chwilą ciszy i skupienia.

Prorektor ds. kształcenia Witold Biedunkiewicz przekazał informację, że Komisja Akredytacyjna Uczelni Technicznych ma możliwość przyznawania certyfikatów europejskich. Prorektor zachęcał do ubiegania się o akredytacje w KAUT.

Senat ZUT zatwierdził przedstawione przez rektora sprawozdanie roczne z działalności uczelni, a także pozytywnie ocenił działalność rektora i prorektorów w minionym roku akademickim.

Senat przyjął do akceptującej wiadomości informację o rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2013/2014 w ZUT na poszczególne kierunki studiów, zatwierdził ramowy harmonogram tematyczny posiedzeń Senatu ZUT w roku akademickim 2013/2014 oraz przyjął informację o przygotowaniu bazy dydaktycznej oraz socjalnej studentów przed rokiem akademickim 2013/2014.

Senat podjął:

- uchwałę w sprawie określenia wartości Sn i Pn na studiach wyższych oraz warunków rejestracji na ostatni semestr studiów w roku akademickim 2013/2014,
- uchwałę w sprawie wytycznych Senatu ZUT dla rad wydziałów dotyczących planów i programów studiów doktoranckich,
- uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr 40 Senatu ZUT z 26.09.2011 w sprawie wytycznych Senatu ZUT dla rad wydziałów dotyczących planów i programów studiów podyplomowych,
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej położonej w Szczecinie przy ulicy Janosika 8, 9, 10, 11 oraz nieruchomości gruntowej położonej w obrębie nr 5 gminy miasta Stargard Szczeciński,
- uchwałę w sprawie przeznaczenia środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości położonej w obrębie 38 Szczecin-Pogodno Gmina Miasto Szczecin, Ostoja, Rajkowo, gmina Kołbaskowo oraz Lipnik, gmina Stargard Szczeciński.

...w październiku

Posiedzenie Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie odbyło się 29 października 2013 roku. W komunikatach rektor Włodzimierz Kiernożycki poinformował, że w dniach 13–15 października 2013 roku odbyło się posiedzenie Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, zorganizowane przez Politechnikę Opolską. W ramach obrad odbyło się I Akademiczne Forum Rektorów Polskich i Portugalskich Uczelni Technicznych (CCISP), podczas którego podpisano porozumienie o współpracy między uczelniami. Głównym akcentem współpracy mają być zespoły naukowo-badawcze w ramach projektów unijnych. Ponadto omawiano sprawy związane z zarządzaniem finansami szkół wyższych w kontekście planowanych przez resort zmian w tym zakresie.

Rektor z przyjemnością poinformował o przyznaniu prof. dr. hab. inż. Walerianowi Arabczykowi (WTiLCh) Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za całokształt dorobku.

Senat przyjął do akceptującej wiadomości:

- informację prorektora ds. kształcenia Witolda Biedunkiewicza dotyczącą wymiany zagranicznej studentów w roku akademickim 2012/2013, oraz

- przedstawiony przez kwestora Edwarda Zawadzkiego wybór jednostki przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego za 2012 rok; rekomendację do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego uczelni uzyskała firma Ekonlex Consulting spółka z o.o. z siedzibą w Kamieniu Pomorskim. Senat podjął:

- uchwałę w sprawie wprowadzenia polityki jakości kształcenia Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie,
- uchwałę w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku studiów mikrobiologia stosowana drugiego stopnia, prowadzonego na Wydziale Nauk o Żywności i Rybactwa ZUT,
- uchwałę w sprawie poparcia wniosku o uzyskanie uprawnienia dla Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa do prowadzenia studiów na kierunku mikrobiologia stosowana drugiego stopnia,
- uchwałę w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku studiów energetyka morska i wiatrowa pierwszego stopnia, prowadzonego na Wydziale Techniki Morskiej i Transportu ZUT,
- uchwałę w sprawie poparcia wniosku o uzyskanie uprawnienia dla Wydziału Techniki Morskiej i Transportu do prowadzenia studiów stacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku energetyka morska i wiatrowa,
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości zabudowanych położonych w obrębach Lipnik, gmina Stargard Szczeciński oraz Rajkowo, gmina Kołbaskowo,
- uchwałę w sprawie przeznaczenia środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości położonych w obrębach Rajkowo, gmina Kołbaskowo oraz Lipnik, gmina Stargard Szczeciński,
- uchwałę w sprawie zatwierdzenia planu rzeczowo-finansowego uczelni na 2013 rok po korekcie (pierwszej).

W części posiedzenia dotyczącej spraw różnych prorektor ds. nauki Mikołaj Protasowicki przekazał informację o rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie kategorii naukowych jednostek uczelni. Resort brał pod uwagę następujące kryteria: osiągnięcia naukowo-badawcze jednostki, potencjał naukowy, materialne efekty działalności naukowej oraz pozostałe efekty działalności naukowej. Trzy wydziały Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie otrzymały najwyższą kategorię A: Wydział Budownictwa i Architektury, Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki oraz Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej. Pozostałe wydziały otrzymały kategorię B. Należy dodać, że niektórym wydziałom zabrakło bardzo niewiele punktów do uzyskania kategorii A. Prorektor zachęcił wydziały do intensywnej pracy.

ires/rk

Najlepsza praca doktorska

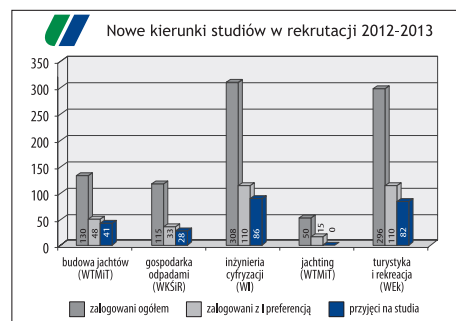
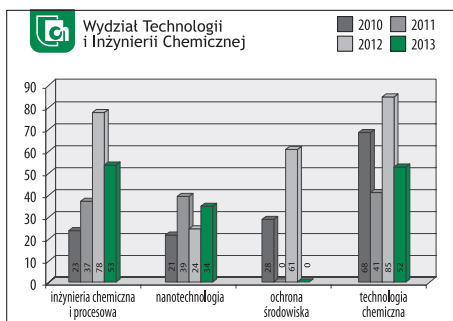
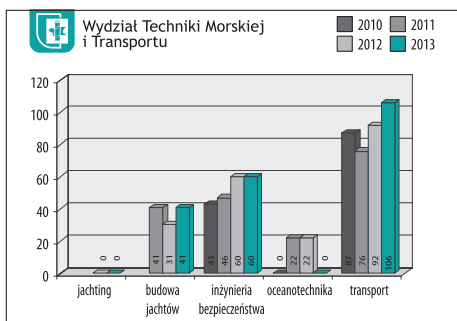
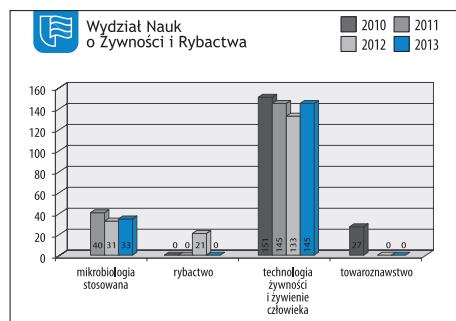
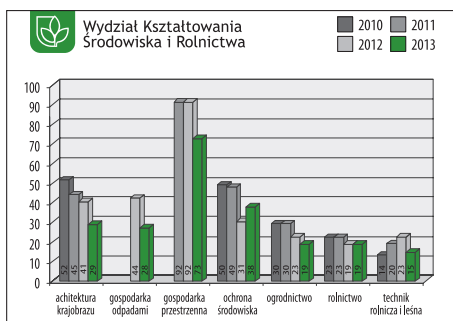
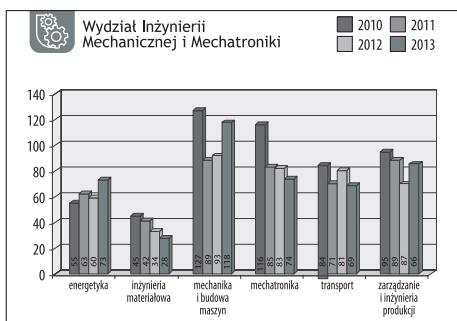
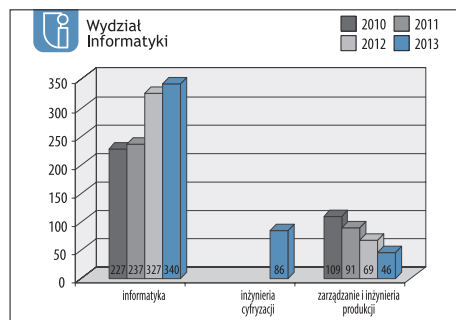
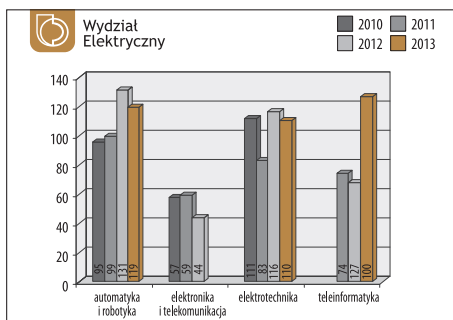
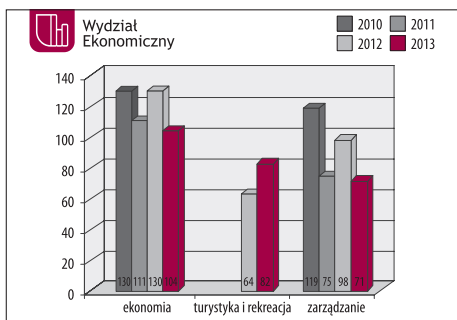
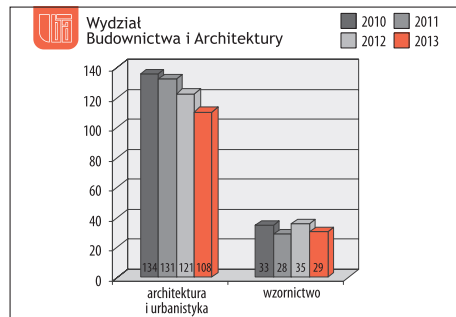
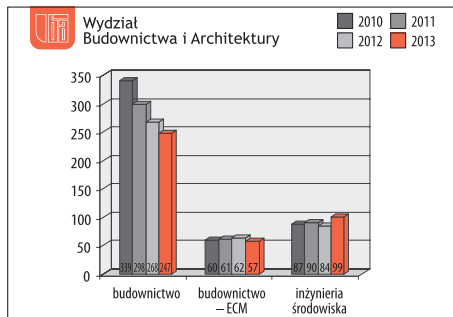
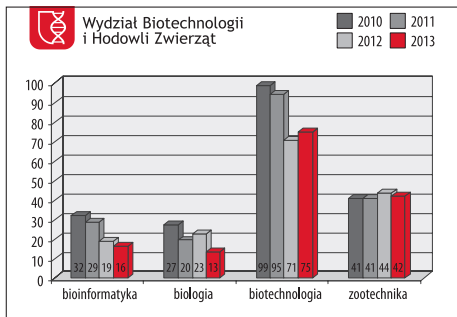
Nagrodę Prezydenta Miasta Szczecin za najlepszą pracę doktorską ukierunkowaną na nowoczesne technologie i innowacje otrzymała dr inż. Katarzyna Sobeca za pracę doktorską pt. „Ciągła produkcja bakteriocyn z zastosowaniem wybranych odpadowych produktów przemysłu spożywczego” z Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa. Promotorem pracy był prof. dr hab. Artur Bartkowiak.

Nagrodę prezydenta w konkursie dla naukowców wręczono w trakcie gali rozdania nagród gospodarczych Prezydenta Miasta Szczecin Busole Biznesu za 2012 rok, która odbyła się 10 maja 2013 r. w Muzeum Techniki i Komunikacji przy ul. Niemierzyńskiej.

Gratulujemy!

Rekrutacja 2013/2014

Podczas wrześniowego posiedzenia Senatu ZUT prorektor ds. studenckich Jacek Wróbel przedstawił informację dotyczącą przebiegu rekrutacji na I rok studiów w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technicznym w Szczecinie w roku akademickim 2013/2014.

ROZMIARY REKRUTACJI NA UCZELNI W LATACH 2009-2013 (semestr zimowy)					
Forma i stopień studiów	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Studia stacjonarne I stopnia	2844	2849	2807	3192	2917
Studia stacjonarne II stopnia	295	469	537	536	495
Studia niestacjonarne I stopnia	716	521	534	518	410
Studia niestacjonarne II stopnia	495	458	428	340	289
Razem	4350	4297	4306	4586	4106

WYNIKI REKRUTACJI NA STUDIA W LATACH 2011-2013 (semestr zimowy)															
WYDZIAŁ	2011/2012					2012/2013					2013/2014				
	S1	S2	N1	N2	ŁĄCZNIE	S1	S2	N1	N2	ŁĄCZNIE	S1	S2	N1	N2	ŁĄCZNIE
WBHZ	185	29	15	0	229	157	16	13	0	186	146	12	10	0	168
WBIA	608	219	188	98	1113	570	257	135	61	1023	540	283	105	84	1012
WEK	186	108	32	106	432	292	144	33	73	542	257	105	30	34	426
WEI	315	0	81	50	446	418	0	75	28	521	329	0	62	45	436
WI	328	60	80	47	515	396	49	111	21	577	472	37	64	32	605
WIMIM	439	26	84	41	590	448	22	76	52	598	428	26	85	43	582
WKSIR	259	0	30	30	319	273	0	32	44	394	221	0	17	31	269
WNOZIR	185	0	24	43	252	185	0	28	35	248	178	0	37	15	230
WTMIT	185	38	0	13	236	205	16	0	17	238	207	17	0	0	224
WTIICH	117	57	0	0	174	248	32	15	9	304	139	15	0	0	154
ŁĄCZNIE	2807	537	534	428	4306	3192	536	518	340	4586	2917	495	410	284	4106

Habilitacja

Paweł Majda

Rada Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki (WIMiM) Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, na podstawie oceny dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt. „Modelowanie i eksperymentalna ocena dokładności przestrzennego pozycjonowania zespołów posuwowych obrabiarek sterowanych numerycznie”, nadała 18 grudnia 2012 roku dr. inż. Pawłowi Majdzie stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauki techniczne, dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn, w specjalności metrologia.

Paweł Majda urodził się 5 lutego 1976 r. w Nowogardzie. W 1991 r. rozpoczął naukę w Technikum Budowlanym w Stargardzie Szczecińskim. Egzamin maturalny zdał w 1996 r. W tym samym roku został przyjęty na Wydział Mechaniczny Politechniki Szczecińskiej. Studiował na kierunku mechanika i budowa maszyn, na specjalności komputerowe wspomaganie projektowania. Tytuł magistra inżyniera w zakresie obrabiarek i urządzeń technologicznych uzyskał w 2001 r. Studia magisterskie ukończył z wynikiem bardzo dobrym. W latach 2001–2005 był słuchaczem studiów doktoranckich WM PS. 4 lipca 2006 r. obronił z wyróżnieniem rozprawę doktorską pt. „Modelowanie konstrukcyjnych połączeń klejonych na zakładkę”, uzyskując stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn. W 2006 r. zatrudniony na stanowisku asystenta w Zakładzie Inżynierii Jakości i Zarządzania, Instytutu Technologii Mechanicznej PS. Od września 2007 r. pracuje na stanowisku adiunkta w Zakładzie Inżynierii Jakości i Zarządzania ITM WM. Na stanowisku tym pracuje obecnie, także po przemianowaniu WM na WIMiM oraz PS na ZUT w Szczecinie.

Publikowany dorobek naukowo-badawczy dr. hab. inż. Pawła Majdy obejmuje jedną monografię, dwa artykuły z tzw. listy filadelfijskiej reprezentowane przez czasopisma *Precision Engineering* oraz *International Journal of Adhesion*, 34 artykuły (z czego 13 indywidualnych), wydanych w prestiżowych czasopismach naukowo-technicznych np. *Przegląd Mechaniczny*, *Pomiary Automatyka Kontrola* czy *Advances in Manufacturing Science and Technology*. Dorobek publikacyjny uzupełniają również wiele referatów wygłoszonych na prestiżowych krajowych kongresach i sympozjach np. Metrologia w technikach wytwarzania maszyn. Jest również autorem 27 niepublikowanych opracowań z wykonania prac naukowo-

-badawczych w ramach projektów badawczych własnych, rozwojowych i celowych finansowanych ze środków KBN, MNiSW, NCN i NCBiR, a także zleconych przez przemysł.

Aktywność naukowa i dorobek naukowo-badawczy doktora Pawła Majdy skoncentrowane są w dwóch obszarach. Pierwszy to zagadnienia modelowania i analizy układów masowo-sprężystych z użyciem metody elementów skończonych (MES). Prace badawcze wiążące się z tym obszarem dotyczą przede wszystkim modelowania i analizy wytrzymałościowej konstrukcyjnych połączeń klejonych na zakładkę, nabrzeżowych odbojnic modułowych wykonanych z elastomeru (odbojnice takie są obecnie zainstalowane na nabrzeżach portowych w Kołobrzegu i Świnoujściu), różnego rodzaju specjalnych urządzeń mechanicznych (np. wielkogabarytowe urządzenia do korowania pni drzew, rurociągi podziemnych sieci ciepłowniczych, toczne połączenia przewodnicowe). Drugi obszar aktywności naukowej wiąże się z zagadnieniami dokładności obrabiarek sterowanych numerycznie (CNC), szczególnie z oceną ich dokładności geometrycznej, modelowaniem i pomiarami błędów pozycjonowania zespołów posuwowych obrabiarek CNC, korygowaniem błędów pozycjonowania z uwzględnieniem odkształcalności brył układu korpusowego obrabiarki, błędów geometrycznych oraz uwzględnieniem odkształceń termicznych elementów decydujących o dokładności pozycjonowania. Do tego obszaru należy także prace poświęcone zagadnieniu budżetowania niepewności pomiaru błędu pozycjonowania osi obrabiarki realizowanego przy użyciu interferometru laserowego.

W ramach działalności dydaktycznej dr. hab. inż. Paweł Majda od 2006 r. prowadzi cykl wykładów z metrologii oraz metrologii i systemów pomiarowych na kierunkach studiów realizowanych na WIMiM ZUT w Szczecinie. Ponadto prowadził zajęcia związane z pomiarami błędów geometrycznych i kinematycznych obrabiarek, trójkoordynatową techniką pomiarową, projektowaniem maszyn, grafiką komputerową, obliczeniami inżynierskimi CAE, modelowaniem w systemach CAD, informatyką oraz miernictwem warsztatowym. Od 2008 r. jest opiekunem II roku studiów kierunku mechanika i budowa maszyn.

Pod kierunkiem dr. hab. inż. Pawła Majdy funkcjonuje obecnie Laboratorium Pomiarów Współrzędnościowych ITM ZUT w Szczecinie. Jako zaprzysiężony biegły sądowy w zakresie maszyn i urządzeń technologicznych oraz metrologii wielkości geometrycznych (długości i kąta) od czerwca 2010 r. udziela eksperckich opinii przy Sądzie Okręgowym w Szczecinie.

Za osiągnięcia naukowe uzyskał indywidualne nagrody rektora ZUT: II stopnia w 2009 r., III stopnia w 2011 r. oraz III stopnia w 2012 r. Od 2007 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej. Jest żonaty i ma dwójkę dzieci.

Sadowskiej stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie technologia żywności i żywienie, specjalność żywienie człowieka.

Recenzentami dorobku naukowego byli: prof. dr hab. Joanna Gromadzka-Ostrowska ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, prof. dr hab. Jadwiga Biernat z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, dr hab. inż. Teresa Seidler

Habilitacja

Joanna Sadowska

Rada Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa, na podstawie oceny dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt.: „Ocena wpływu zmiany składu diety i jej suplementacji witaminami z grupy B na wybrane parametry metabolizmu wapnia. Badania modelowe”, oceny przebiegu kolokwium habilitacyjnego oraz po wysłuchaniu wykładu habilitacyjnego pt. „Witamina D₃ – nieklasyczne funkcje nieklasycznej witaminy”, nadała 6 marca 2013 roku dr inż. Joannie

z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz prof. dr hab. inż. Zbigniew Krejpcio z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Joanna Sadowska urodziła się w 1975 r. w Drawsku Pomorskim. Jest absolwentką Liceum Ogólnokształcącego w Złocieniu. W 1994 r. podjęła studia na Wydziale Rybactwa Morskiego i Technologii Żywności (kierunek technologia żywności i żywienie człowieka) Akademii Rolniczej w Szczecinie, które ukończyła w 1998 r., realizując IV i V rok studiów równocześnie. Pracę magisterską pt. „Wpływ dwudziestoczworgodzinnego głodzenia na kształtowanie się masy ciała oraz poziomy glukozy i triacylogliceroli we krwi szczura” przygotowała pod kierunkiem prof. dr hab. Marioli Friedrich.

W 1998 r. podjęła naukę na Międzywydziałowym Studium Doktoranckim Akademii Rolniczej w Szczecinie, a w listopadzie 2002 r. uzyskała stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienie, temat rozprawy: „Wpływ suplementacji diety witaminami na przemiany węglowodanowo-lipidowe u szczura”.

Od stycznia 2003 r. jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Zakładzie Fizjologii Żywienia Człowieka.

Główne kierunki zainteresowań naukowych i prowadzonych badań, którymi zainteresowała się już jako studentka, dotyczą przede wszystkim zagadnień związanych z wpływem składu diety (uwzględniając suplementację witaminami i składnikami mineralnymi, nowe produkty, np. napoje energetyzujące, oraz nowe składniki, np. syrop wysokofruktozowy) na metabolizm ustroju. Prowadzi także badania z zakresu oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia różnych grup ludności oraz żywieniowych czynników ryzyka występowania chorób metabolicznych, a także dietoprofilaktyki pierwotnej i wtórnej.

Kilkunastoletnie badania naukowe z dziedziny nauk o żywności i żywieniu zaowocowały pracami opublikowanymi w uznanych czasopismach, między innymi w: *Journal of Animal and Feed Sciences*, *Polish Journal of Food and Nutrition Sciences*, *Żywność. Nauka. Technologia. Jakość*, *Acta Scientiarum Polonorum Technologia Alimentaria*, *Roczniki Państwowego Zakładu Higieny*, *Bromatologia i Chemia Toksykologiczna*, *Pediatrics Współczesna*. Brała czynny udział w 16 konferencjach, m.in. w 2007 r. podczas XII Sesji Naukowej Sekcji Młodej Kadry Naukowej PTTŻ w Lublinie, wygłosiła referat pt. „Wpływ składu diety i jej suplementacji wybranymi witaminami z grupy B na stężenia kortykosteronu i aldosteronu we krwi oraz bilans wodny u szczura”, który decyzją Komitetu Organizacyjnego

został uznany za najlepszą prezentację i wyróżniony I miejscem.

W latach 2010–2012 kierowała grantem finansowanym ze środków MNiSW.

Od 2003 r. prowadzi zajęcia z ośmiu przedmiotów na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych. Była promotorem 12 prac inżynierskich, 25 prac magisterskich oraz sześciu prac na studiach podyplomowych z dziedziny fizjologii żywienia.

W latach 2003–2004 była opiekunem, a od 2005 r. współopiekunem Koła Naukowego Fizjologów Żywienia Człowieka, wielokrotnie nagradzanego i wyróżnianego na uczelnianych i międzynarodowych Sesjach Kół Naukowych za wyniki badań i sposób prezentacji prac.

Pracując w Zakładzie Fizjologii Żywienia Człowieka wielokrotnie podejmowała działania popularyzatorskie. Część z nich prowadziła na zamówienie Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Szczecina, a także w ramach Programu Operacyjnego współfinansowanego przez Unię Europejską „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013”.

Prowadzi wiele zajęć praktycznych i wykładów dla uczniów szkół, nad którymi zakład sprawuje patronat oraz zajęcia dla słuchaczy Dziecięcego Uniwersytetu Technologicznego, które z racji zupełnie innego podejścia, niestandardowego spojrzenia i ogromnego zainteresowania młodych „studentów” sprawiają jej niezmierną radość i pozwalają na nowo odkrywać problemy, którymi zajmuje się od dawna. Od wielu lat bierze też udział w organizacji prowadzonej przez Zakład Fizjologii Żywienia Człowieka edukacji z zakresu fizjologicznych podstaw prawidłowego żywienia. Edukacja obejmuje różne grupy wiekowe, o różnym statusie zawodowym.

Od 2007 r. jest przewodniczącą Komisji eliminacji okręgowych Olimpiady Wiedzy o Żywieniu i Żywności.

Z wybitne osiągnięcia organizacyjne zespół, w skład którego wchodzi, został dwukrotnie wyróżniony nagrodą rektora ZUT w Szczecinie (w 2008 i 2012 r.).

Za całokształt społecznej pracy edukacyjnej z zakresu prozdrowotnej edukacji żywieniowej Zakład Fizjologii Żywienia Człowieka otrzymał także tytuł Krajowego Lidera Innowacji w kategorii „Innowacyjny projekt” w konkursie „Krajowi Liderzy Innowacji” – 2008 r. oraz tytuł „Regionalny lider innowacji i rozwoju” – 2011 r. i 2012 r.

Od 1999 r. jest mężatką, a od 2004 r. mamą córki Julii. Czas wolny to 3R: rodzina, rower, rolki. Uwielbia piesze wędrówki, szczególnie po polskich górach.

Nagrody rektora ZUT

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej rektor Włodzimierz Kiernożycki wręczył pracownikom ZUT nagrody za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne oraz za całokształt dorobku za 2012 rok. Uroczystość odbyła się 22 października 2013 r. w auli Centrum Dydaktyczno-Badawczego Nanotechnologii przy al. Piastów 45.

Nagrody za całokształt dorobku

prof. dr hab. inż. Michał Świtłyk
prof. dr hab. inż. arch. Adam Szymiski

Nagrody indywidualne I stopnia za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Zbigniew Czech
prof. dr hab. inż. Antoni W. Morawski
dr hab. inż. Magdalena Janus

prof. dr hab. inż. Eugeniusz Milchert (fot. 2)
prof. dr hab. inż. Mirosława El Fray
prof. dr hab. inż. Andrzej Błędzki
prof. dr hab. Ewa Mijowska (fot. 1)
dr hab. inż. Marek Gryta, prof. ZUT
dr hab. inż. Agnieszka Wróblewska, prof. ZUT
prof. dr hab. Niko Guskos
dr Iwona Bąk
dr hab. inż. Jacek Przepiórski, prof. ZUT

prof. dr hab. inż. Sławomir Kaczmarek
dr hab. Katarzyna Kavetska, prof. ZUT (fot. 10)
prof. dr hab. inż. Urszula Narkiewicz
dr Katarzyna Cheba
dr hab. inż. Bartosz Mickiewicz, prof. ZUT
dr hab. inż. Krzysztof Pietruszewicz
prof. dr hab. inż. Ryszard Pałka
dr Maciej Nowak
prof. dr hab. inż. Barbara Grzmił

Nagrody indywidualne II stopnia za osiągnięcia naukowe

dr hab. inż. Beata Michalkiewicz, prof. ZUT
 dr hab. inż. Elżbieta Filipek, prof. ZUT
 prof. dr hab. inż. Janusz Błaszowski
 dr hab. inż. Lesław Wołejko, prof. ZUT
 prof. dr hab. Czesław Rudowicz (fot. 13)
 dr hab. inż. Sylwia Mozia, prof. ZUT
 dr hab. inż. Bogusław Stankiewicz, prof. ZUT
 dr hab. inż. Elżbieta Tomaszewicz
 dr hab. inż. Dariusz Frejlikowski
 dr Xuecheng Chen
 dr hab. inż. Krzysztof Okarma
 prof. dr hab. inż. Zbigniew Roslaniec
 dr Bożena Nadolna
 dr inż. Dariusz Gączarzewicz
 dr inż. Ewa Janus
 prof. dr hab. inż. Ryszard J. Kaleńczuk
 dr inż. Ewa Moździerz
 prof. dr hab. inż. Jerzy Nowacki
 dr hab. inż. Jolanta Baranowska, prof. ZUT
 dr inż. Iwona A. Pełech
 dr hab. inż. Anna Biedunkiewicz, prof. ZUT
 prof. dr hab. inż. Jan Subocz
 dr Zbigniew Mongiałło
 prof. dr hab. inż. Andrzej Gregorczyk
 dr Juliusz Preś
 dr hab. inż. Jacek Piskorowski
 dr inż. Krzysztof Kowalczyk
 dr inż. Remigiusz Panicz
 dr hab. inż. Rafał Rakoczy
 dr hab. Janusz Typek, prof. ZUT
 prof. dr hab. Jan Zawadzki
 prof. dr hab. inż. Walerian Arabczyk
 dr inż. Grażyna Dąbrowska
 dr hab. inż. Halina Kwiecień, prof. ZUT
 dr hab. inż. Arkadiusz Telesiński
 dr inż. Mafrcin Korzeń
 dr inż. Grzegorz Lewandowski
 dr hab. inż. Beata Tryba, prof. ZUT
 prof. dr hab. inż. Zdzisław Jaworski
 dr inż. Monika Lewandowska
 dr hab. inż. Stefan Domek, prof. ZUT

Nagrody indywidualne III stopnia za osiągnięcia naukowe

dr inż. Paweł Berczyński
 dr hab. inż. Anna Szymczyk
 dr inż. Przemysław Mazurek
 dr Katarzyna Wawrzyniak
 dr inż. Przemysław Korytkowski
 dr inż. Rafał Wróbel
 dr hab. inż. Przemysław Orłowski
 dr inż. Aleksandra Borsukiewicz-Gozdur
 dr inż. Anna Błońska-Tabero

dr Joanna Hernik
 dr Agnieszka Sompolska-Rzechuła
 dr inż. Monka Bosacka
 dr Tomasz Sobczak
 dr hab. inż. Grażyna Bortnowska (fot. 3)
 dr n. techn. Hubert Fuks
 dr hab. inż. Irena Łącka
 dr inż. Paweł Gnutek
 dr inż. Robert Pełech (fot. 5)
 dr hab. inż. Paweł Majda
 dr Feliks Marek Stawarczyk
 dr Janusz Myszczyński
 dr Artur Wilczyński
 dr inż. Grzegorz Ulacha
 dr hab. inż. Katarzyna Wojdak-Maksymiec
 mgr Agata Wójcik
 dr inż. Ryszard Pilawka
 dr Agnieszka Brelik (fot. 7)
 dr inż. Karol Fijałkowski
 dr inż. Sylwia Peryt-Stawiarska
 dr hab. inż. Krystyna Cybulska, prof. ZUT
 dr inż. Marlena Prochorowicz (fot. 8)
 dr inż. Marcin Hołub
 dr inż. Grzegorz Leniec
 dr hab. inż. Zenon Tartakowski, prof. ZUT (fot. 4)
 dr inż. Dariusz Moszyński
 dr inż. Grzegorz Żołnierkiewicz
 dr inż. Agata Markowska-Szczupak
 dr inż. Piotr Paplicki
 dr inż. Radosław Mantiuk
 dr inż. Marcin Pluciński
 dr inż. Marek Pałkowski
 dr hab. inż. Paweł Nawrotek (fot. 9)
 dr inż. Eugeniusz Kornatowski (fot. 6)
 dr inż. Szymon Banaszak (fot. 11)
 dr inż. Paweł Forczmański
 dr inż. Arkadiusz Terman
 dr inż. Marek Wichterowski
 dr inż. Wioletta Biel
 dr Maria Szmuksta-Zawadzka
 dr inż. Andrzej Ziółkowski
 dr hab. inż. Bogdan Ambrożek
 dr inż. hab. Zofia Lendzion-Bieluń
 dr inż. Marta J. Sawicka
 dr inż. Beata Zielińska
 mgr inż. Anna Gryta

Nagrody zespołowe I stopnia za osiągnięcia naukowe

dr inż. Ireneusz Ochmian
 dr inż. Miłosz Smolik
 dr inż. Jerzy Pejaś (fot. 14)
 dr inż. Imed El Fray
 dr inż. Witold Maćków
 dr inż. Tomasz Hyla

Nagrody zespołowe II stopnia za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Jacek Kubiak (fot. 12)
 dr hab. inż. Katarzyna Stepanowska, prof. ZUT
 dr inż. Sylwia Machula
 dr inż. Marcin Biernaczyk

dr hab. inż. Bogumiła Pilarczyk
 dr inż. Agnieszka Tomza-Marciniak

Nagrody zespołowe III stopnia za osiągnięcia naukowe

dr Zofia Stępień
 dr Maciej Zwierzchowski

Nagroda indywidualna II stopnia za osiągnięcia dydaktyczne

dr inż. Larisa Dobryakova

Nagrody indywidualne III stopnia za osiągnięcia dydaktyczne

mgr inż. Ryszard Wojtaszewski
 mgr Roman Kowalewski

Nagrody zespołowe II stopnia za osiągnięcia dydaktyczne

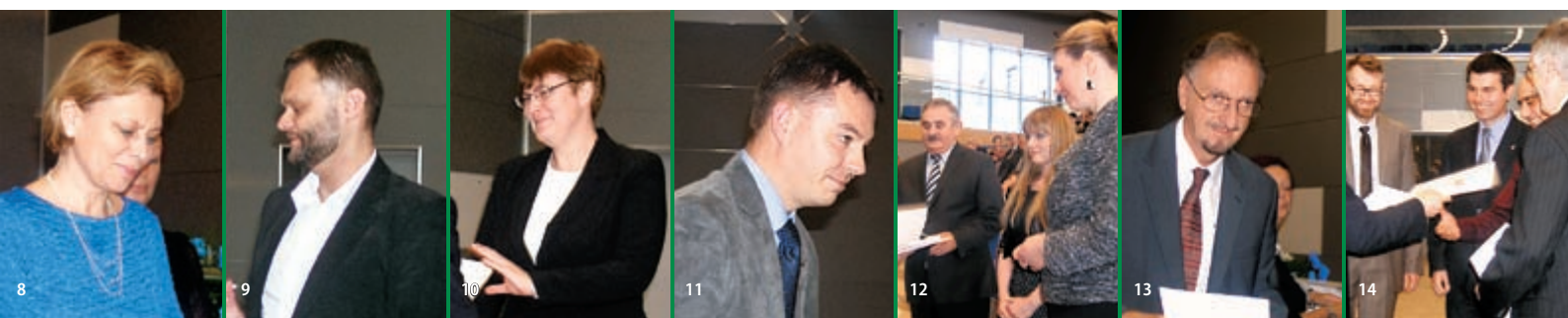
dr hab. inż. Bogusław Stankiewicz, prof. ZUT
 dr inż. Marlena Prochorowicz
 dr Agnieszka Kowalczyk-Kassyk

prof. dr hab. inż. Stanisław Bańka
 dr inż. Paweł Dworak

prof. dr hab. Małgorzata Czarnecka
 dr hab. inż. Tadeusz Durkowski, prof. ZUT
 prof. dr hab. Barbara Marska
 dr hab. inż. Lesław Wołejko, prof. ZUT
 dr inż. Anna Kiepas-Kokot
 prof. dr hab. Elżbieta Skórska
 dr inż. arch. Eliza Sochacka-Sutkowska

prof. dr hab. inż. Andrzej Nowak
 dr hab. Edward Meller, prof. ZUT
 dr hab. inż. Marzena Gibczyńska, prof. ZUT
 dr hab. inż. Teodor Kitczak, prof. ZUT
 dr hab. inż. Justyna Chudecka
 dr inż. Andrzej Łysko

dr Iwona Charkiewicz
 mgr Bożena Derwich
 mgr Katarzyna Ganczarska-Borecka
 mgr Adam Kuliś
 mgr Szymon Wyrzykowski

Rok 2007. Podpisanie listu intencyjnego w sprawie utworzenia centrum, od prawej rektor Politechniki Szczecińskiej Włodzimierz Kiernożycki i marszałek województwa zachodniopomorskiego Norbert Obyrcki

Rok 2013. Uroczystość otwarcia, stoją od prawej: marszałek województwa Olgierd Geblewicz, prezydent Szczecina Piotr Krzystek, dyrektor RCIIT Joanna Niemcewicz, rektor ZUT Włodzimierz Kiernożycki

24 października 2013

Centrum transferu technologii otwarte!

Budynek przy ul. Jagiellońskiej 20–21 ówczesna Politechnika Szczecińska otrzymała od Skarbu Państwa w październiku 2006 roku. Wcześniej mieściły się tu Państwowe Zakłady Konfekcyjne (od 1946 r.) i Zakłady Przemysłu Odzieżowego Dana (od 1967 r.), przed wojną niemiecka fabryka odzieży męskiej i chłopięcej Graf & Teuchert (później Willworst), a jeszcze wcześniej zakład produkujący czcionki drukarskie. Obiekt o powierzchni użytkowej prawie 4,5 tys. m kw. był całkowicie zdekapitalizowany, wymagał poważnych prac modernizacyjno-adaptacyjnych. Od razu podjęto prace zmierzające do przygotowania koncepcji dostosowania obiektu do potrzeb uczelni. W ramach projektu (z programu INTERREG IIIA), kierowanego przez dr. inż. Lechosława Czenika, w 2007 r. sporządzono program funkcjonalno-użytkowy inwestycji autorstwa dr. inż. arch. Jerzego Byreckiego oraz dokumentację techniczną, którą przygotowało biuro Wytwórnia Planów, Czarniecki, Lisewski Architekci. Po oszacowaniu wartości robót modernizacyjnych rozpoczęto poszukiwanie źródła finansowania, gdyż uczelnia nie byłaby w stanie sama podjąć się tego zadania. Jesienią 2011 r. zawarto umowę o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007–2013, w której określono całkowitą wartość projektu na blisko 23 mln złotych oraz dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na kwotę 16 mln. Zimą zorganizowano pierwsze postępowania przetargowe, zawarto umowę na usługi inżyniera kontraktu

z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym DARO z Gorzowa Wielkopolskiego, nadzór autorski powierzono Wytwórni Planów. Generalnym wykonawcą robót budowlanych została firma SKAN-SKA SA, która w połowie czerwca 2012 r. rozpoczęła pierwsze prace.

Ideą jaka przyświecała koncepcji utworzenia Centrum było skupienie w jednym miejscu wielu usług o charakterze proinnowacyjnym, które będą służyć przedsiębiorcom i społeczności akademickiej przede wszystkim w zakresie: praw własności intelektualnej, transferu technologii, pozyskiwania nowych rynków, tworzenia sieci powiązań oraz kreowania i rozwoju firm opartych na nowych technologiach.

W Regionalnym Centrum Innowacji i Transferu Technologii zlokalizowano Dział Wynalazczości i Ochrony Patentowej, Uczelniane Centrum Informatyki, archiwum Ośrodka Informacji Patentowej i Normalizacyjnej, przedstawicielstwo Międzynarodowego Instytutu Plazmy Stosowanej z Wydziału Elektrycznego oraz Centrum e-learningu Wydziału Informatyki ZUT. W budynku znajdują się sale konferencyjne, których nazwy nawiązują do czasów produkcji odzieżowej: np. Szwalnia, Farbiarnia. Około 1000 m kw. przeznaczono na inkubację nowych pomysłów i wkrótce rozpoczną się działania zmierzające do udostępnienia tych powierzchni przyszłym przedsiębiorcom.

Joanna Niemcewicz

Superlampa dla ZUT

Głównym uroczystej inauguracji roku akademickiego był Friedhelm Pracht. W 2012 roku za wybitne osiągnięcia techniczne i naukowe we współpracy z Wydziałem Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technicznego w Szczecinie dr. Friedhelm Pracht otrzymał tytuł profesora honorowego. Niemiecki uczyony został uhonorowany za swoją działalność w zakresie wdrażania innowacyjnych materiałów stosowanych w technice oświetleniowej. Profesor Pracht jest dyrektorem generalnym PRACHTGROUP, czterech firm obejmujących swoją działalnością nowoczesne techniki oświetleniowe oraz przetwórstwo materiałów polimerowych, przede wszystkim do zastosowań w technice.

Firma Pracht Lichttechnik podjęła produkcję innowacyjnych systemów oświetleniowych QUADRONIUS na bazie LED: energooszczędny i przyjazny środowisku zamiennik świetlówek rtęciowych i halogenowych. QUADRONIUS (1x150 Watt) emituje ciepłe światło i zużywa ok. 50% mniej energii w porównaniu z tradycyjnymi świetłówkami (250 W) i świeci nawet do 50 000 godzin.

Pierwszy egzemplarz tego systemu oświetleniowego przekazał profesor Pracht rektorowi Włodzimierzowi Kiernożyckiemu w obecności profesorów Mieczysława Wysieckiego, Krzysztofa Marchelka

i Andrzeja Błędzkiego. W sierpniu 2013 r. firma Pracht świętowała potrójny jubileusz: 90 lat od założenia firmy, 50 lat działalności Alfred Pracht Lichttechnik GmbH, 60-lecie urodzin obecnego szefa – profesora Friedhelma Prachta.

Festiwal Nauki

Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt

Festiwalowe zajęcia Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt kierował nie tylko do młodzieży szkolnej i akademickiej. Zaproszono wszystkich ludzi dociekliwych, ciekawych świata i otaczającego nas środowiska, zainteresowanych zajrzeniem w głąb własnego organizmu. Sporą grupę odbiorców, jak co roku, stanowili słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Pod względem liczby uczestników tegorocznych festiwal był rekordowy. Większość wykładów odbywała się w sali wypełnionej po brzegi. Po raz pierwszy zainteresowanie warsztatami laboratoryjnymi przeszło oczekiwania organizatorów, a ich terminy były rezerwowane na wiele dni wcześniej. W sumie w różnego typu zajęciach uczestniczyło około 1000 osób.

Podczas wykładu „Czy biotechnologia jest fajna” mgr Jarosław Kuba z Katedry Biotechnologii Rozrodu Zwierząt i Higieny Środowiska przekonywał uczestników, że ta stosunkowo modna dziedzina wiedzy jest nie tylko „fajna”, ale może być pasjonująca i niezwykle

użyteczna. W prezentowanej ofercie dominowała tematyka genetyczna, którą zaproponowali pracownicy i doktoranci Katedry Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt. Mówiono na temat zagrożeń i korzyści wynikających z genetycznej modyfikacji organizmów, udowadniając, że mądrze wykorzystane „GMO to nie tylko samo zło”. Podczas wykładu „Genetyka uzależnień” wskazywano, co do tej pory udało się ustalić uczynom na temat genetycznego podłoża skłonności do różnorodnych uzależnień. Uczestnicy mogli się też wiele dowiedzieć o genetycznych mechanizmach zróżnicowanych reakcji poszczególnych osób na różne leki, używki i rodzaje diet oraz o możliwościach wykorzystania tej wiedzy w zindywidualizowanym podejściu do każdego pacjenta. Dużym zainteresowaniem cieszył się wykład dotyczący osiągnięć i porażek stosowanej już od ponad dwudziestu lat terapii genowej. Uczestnicy poznali stanowisko genetyków w kwestii kształtowania się cech osobowości, temperamentu, inteligencji, a nawet poglądów politycznych.

Pracownicy Katedry Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt przygotowali też warsztaty, na których młodzi adepci nauki mogli samodzielnie zidentyfikować płęć ptaków, co jak się okazało, u gatunków o słabo zaznaczonym dymorfizmie płciowym, wcale nie jest łatwe. Zainteresowanie budziły również ćwiczenia laboratoryjne „Badanie śladów biologicznych”, na których można było na własne oczy zobaczyć DNA wyizolowane z włosów.

Podczas wykładu „Wystarczy tylko 10 komórek...”, czyli o zakażeniach enterokrwotocznymi szczepami *E. coli*”, przygotowanego przez pracowników i doktorantów Katedry Immunologii, Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej, uwaga słuchaczy skupiła się na rodzajach metod wykrywania patogenów i produktów ich metabolizmu oraz metod pracy z bakteriofagami. Chętni poznali zalety i wady szczepionek oraz mogli naukowo spojrzeć na kontrowersje rodzące się wokół szczepień.

Z dużym zaciekawieniem przyjęto, przygotowany wraz ze studentami Studenckiego Koła Naukowego Fizjologii Zwierząt, wykład dr inż. Katarzyny Michałek z Katedry Fizjologii, Cytobiologii i Proteomiki „Molekularne wrota dla wody”. Magister inż. Łukasz Stański opowiadał o zastosowaniu technik proteomicznych w badaniach profili białkowych tkanek, drugi jego wykład dotyczył racjonalnego odżywiania oraz pułapek jakie kryją w sobie diety odchudzające. Dyskusja i pytania po zakończeniu prezentacji pozwalają sądzić, że uczniowie szczecińskich szkół mają szerokie zainteresowania i z entuzjazmem uczestniczą w wykładach dotyczących zagadnień związanych m.in. z nową dziedziną nauki jaką jest proteomika.

Z wykładu dr hab. inż. Barbary Błaszczak z Katedry Biotechnologii Rozrodu Zwierząt i Higieny Środowiska zainteresowani mogli dowiedzieć się czy płęć potomstwa jest tylko i wyłącznie dziełem przypadku, czy też za wyborem płci stoją precyzyjne mechanizmy selekcyjne.

Zajęcia terenowe „Tlen i jego znaczenie w rekultywacji zbiorników wodnych” zaproponowane przez Katedrę Hodowli Trzody Chlewniej, Żywnienia Zwierząt i Żywności były ściśle związane z ważkim

i pasjonującym tematem ochrony środowiska. W ofercie Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt obok tematyki ściśle biologicznej znalazł się też temat „Artystyczna wizja zwierząt w Szczecinie” zaproponowany przez Katedrę Hodowli Ptaków Użytkowych i Ozdobnych.

Urozmaiceniem festiwalowych propozycji były zajęcia „Koni jaki jest każdy widzi” zorganizowane przez Akademicki Ośrodek Jeździecki, w których uczestniczyli m.in. uczniowie Technikum Hodowli Koni Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych z Benic. Zajęcia poprowadziła Anna Dybska, lekarz weterynarii. Uczniowie wzięli udział w badaniach koni – mogli mierzyć tętno, oddechy oraz liczbę uderzeń serca, samodzielnie wykonać badanie USG ścięgien oraz jajników u kłaczy, zbadać stopień wypełnienia pęcherza moczowego oraz stan dróg rodných kłaczy. Obserwowali też zastosowanie nowoczesnych technik terapii wykorzystywanych u koni.

Uczestnicy byli zgodni, że zajęcia zorganizowane na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt były ciekawe, bo poruszały tematykę bliską każdemu nowoczesnemu, zainteresowanemu zagadnieniami biologicznymi człowiekowi.

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki na XIII Festiwalu Nauki przygotował dla zwiedzających różne formy prezentacji. Od godzin porannych dużym zainteresowaniem gimnazjalistów oraz licealistów cieszyły się wykłady dr inż. Tomasza Kujawy pt. „Wybrane aspekty wykorzystania ciepła z wnętrza Ziemi” i dr. hab. inż. Macieja Lisowskiego „Sposoby poprawy parametrów trakcyjnych samochodów (tuning)”. Trzeci wykład, ponownie prowadzony przez dr inż. Tomasza Kujawę, dotyczył możliwości stosowania „Pompy ciepła w twoim domu”. Poruszona tematyka wzbudziła duże zainteresowanie ze względów ekologicznych i ekonomicznych. Słuchacze niemal całkowite wypełnili sale wykładowe. Zjawili się uczniowie ze szczecińskich szkół oraz ze Stargardu Szczecińskiego, Świnoujścia, Goleniowa, Kamienia Pomorskiego, Nowogardu. Z uwagi

na duże zainteresowanie wykład został powtórzony dla pozostałych słuchaczy. Duże zaciekawienie, szczególnie wśród chłopców, wzbudziła mgr inż. Małgorzata Nachman, omawiając możliwości zastosowania „Sztucznych nawierzchni boisk piłkarskich”.

Wielu odwiedzających przyciągnęły warsztaty oraz pokazy w laboratoriach Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki. Cykl pokazów rozpoczął dr inż. Konrad Prajwowski, demonstrując działanie hamowni silnikowej przeznaczonej do badań tłokowych silników spalinowych stosowanych w pojazdach samochodowych. Mgr inż. Dariusz Grzesiak prezentował drukowanie 3D. Największą uwagą cieszył się pokaz dr inż. Piotra Pawlukowicza, który przy pomocy robota przemysłowego częstował gości napojami i zmieniając oprogramowanie robota przemieszczał różne przedmioty. W laboratorium Instytutu Inżynierii Materiałowej dr inż. Stanisław Lenart demonstrował możliwości zastosowania mikroskopu elektronowego. Doktor inż. Konrad Kwiatkowski zaprezentował zastosowanie „Polimerów z pamięcią kształtu”, ten szczególnie rodzaj materiału odkształca się w wysokiej temperaturze, po czym powraca do kształtu pierwotnego w temperaturze otoczenia. Dr inż. Kwiatkowski poruszył również tematykę „Spawania tworzyw sztucznych” oraz w praktyce połączył techniką spawania różne tworzywa sztuczne. Podobnie jak w poprzednich edycjach Festiwalu Nauki praktyczne formy prezentacji z różnych dziedzin nauki i techniki wzbudzały ciekawość i chęć poznania szczegółów wśród uczestników. Z roku na rok zainteresowanie kolejnymi edycjami Festiwalu rośnie, o czym świadczy rezerwacja miejsc na długo przed jego rozpoczęciem.

Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa

Spośród licznych przygotowanych wykładów w tym roku największym zainteresowaniem (45 osób) cieszyła się prelekcja nt. „GMO – skąd tyle kontrowersji” mgr Aleksandry Bobrowskiej z Katedry Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin. O aktualności omawianej

tematyki świadczy m.in. aktywny udział w tych zajęciach szczebińskiej młodzieży szkolnej z Gimnazjów nr 6 i 12 pod opieką pań Manieli Hryciuk-Chodubskiej i Karoliny Szczepankowskiej. Ożywiona polemika ze słuchaczami towarzyszyła wykładowi dr hab. Doroty Jadczyk, prof. ZUT z Katedry Ogrodnictwa, która omówiła temat „Trujące zioła”, zwracając uwagę, że powszechnie panujący pogląd o nieszkodliwości spożywania ziół jest nieprawdziwy, ponieważ stosowanie ich w diecie powinno uwzględniać różne zalecenia. Z wykładu dr hab. Arkadiusza Telesińskiego z Katedry Fizjologii Roślin i Biochemii nt.: „Szkodliwe czy pożyteczne? właściwości lecznicze roślin uznawanych za chwasty” można było poznać rośliny niszczące jako chwasty, a jednocześnie będące lekami na wiele naszych dolegliwości. Okazją do wymiany poglądów na temat „Warzyw z nutą goryczy” był wykład przygotowany przez dr hab. Ewę Rekową, prof. ZUT. Oddziaływanie na organizm ludzki substancji zawartych w roślinach omówiła dr hab. Renata Gamrat w wykładzie pt. „Zioła mocy w obrzędach nocy sobótkowej” oraz „W zdrowym ciele zdrowy duch – prawidłowa dieta”. Dla zainteresowanych, zwłaszcza w okresie grzybobrania, ciekawy był temat „Tajemnice grzybów wielkoowocnikowych” przygotowany przez mgr inż. Natalię Mazurkiewicz. Zagadnienia związane ze stosowaniem najnowocześniejszych maszyn w rolnictwie i leśnictwie prezentowali dr hab. inż. Piotr Kostencki i mgr inż. Łukasz Lewaszkiewicz, którzy wygłosili wykłady „Tendencje rozwoju narzędzi do regulacji zachwaszczenia w uprawach międzyrzędowych” oraz „Zastosowanie techniki w zrównoważonej biosferze lasu”.

Oprócz wykładów pracownicy Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa przygotowali wiele pokazów, prezentacji, warsztatów i zajęć laboratoryjnych.

*Dariusz Błażejczak, Katarzyna Wojdak-Maksymiec,
Karol Abramek, Katarzyna Głowacka*

LUTEK – zajęcia dla młodzieży licealnej

Od bieżącego roku akademickiego, dzięki wsparciu prorektora do spraw studenckich Jacka Wróbla, Biuro Promocji wraz z wydziałami Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie przygotowało dla młodzieży ponadgimnazjalnej specjalny, bezpłatny Program rozwojowy, oparty na prezentacjach, zajęciach laboratoryjnych i wykładach, prowadzonych na terenie naszej uczelni.

Dzięki zajęciom młodzież będzie miała okazję poznać wiele dziedzin nauki z różnorodnych obszarów tematycznych: ekonomii, chemii, fizyki, nauk przyrodniczych, informatycznych, automatyki i robotyki, budowy i eksploatacji maszyn, technologii żywności i żywienia człowieka, rybactwa, biologii i biotechnologii.

Celem zajęć jest rozbudzenie zainteresowań młodzieży, pogłębienie ich wiedzy oraz praktyczna prezentacja zagadnień przy wykorzystaniu potencjału laboratoryjnego ZUT.

Liczymy, że młodzież, mając możliwość bliższego zapoznania się z uczelnią, podejmie decyzję aby rozpocząć na niej przyszłe studia.

W przygotowanej ofercie znajdują się ciekawe tematy zajęć, które będą prowadzili pracownicy naukowo-dydaktyczni ZUT w przystępnym, przemawiającym do wyobraźni uczniów języku, który pozwoli lepiej przyswoić poruszane podczas zajęć zagadnienia.

Oferta promowana jest na ogólnodostępnym Portalu Edukacyjnym oraz na bezpośrednich spotkaniach z dyrektorami szkół ponadgimnazjalnych na terenie Szczecina. Gościliśmy już w kilkudziesięciu liceach i technikach, gdzie oferta zajęć dla młodzieży została bardzo dobrze przyjęta, czego dowodem są już pierwsze zapisy klas.

Biuro Promocji bardzo serdecznie dziękuje wszystkim pracownikom naukowym zaangażowanym w realizację projektu.

Aneta Zierke

Barbara Kwiatek, dyrektor III LO im. M. Kopernika w Szczecinie

Łopaty turbin bez oblodzeń

Dwuletni projekt z 7. Programu Ramowego od 1 sierpnia 2013 roku realizowany jest na Wydziale Elektrycznym. Projekt zatytułowany „DeICE-UT – Wind turbine blade Anti/De-icing, combined Ultrasonic guided wave and vibration system” – finansowany jest w ramach programu szczegółowego Capacities.

Konsorcjum realizujące projekt składa się z przedstawicieli zarówno znanych w branży światowych firm takich jak: Alstom Power Ltd (Wielka Brytania), BS Rotor Technic Ltd (Wielka Brytania), Smart Material GmbH (Niemcy), Miyama Composite Materials SA (Grecja), Selftech – Engenharia de Sistemas e Robotica LDA (Portugalia), DTK Electronics OOD (Bułgaria), jak i ośrodków badawczych: TWI Ltd (Wielka Brytania) i Brunel University (Wielka Brytania).

W ramach DeICE-UT zostanie skonstruowany i zbadany kompleksowy system przeciwdziałający oblodzeniu się i, w razie konieczności, usuwający oblodzenie z łopat turbin elektrowni wiatrowych pracujących w surowym klimacie o niskiej temperaturze i dużej wilgotności. W zakresie prac zleconych Wydziałowi Elektrycznemu jest zaprojektowanie i wykonanie prototypów układów zasilających dla ultradźwiękowych układów przeciwdziałających oblodzeniu oraz układów zasilania dla urządzeń generujących wstrząsy przewidziane jako sposób usuwania oblodzenia. Ponadto pracownicy WE projektować będą układ integrujący systemy pomiarowe z zaprojektowanym systemem przeciwdziałania oblodzeniu, tak aby zapewnić automatyczne utrzymanie łopat w stanie bez oblodzenia. Koordynatorem projektu na ZUT jest dr inż. Krzysztof Jaroszewski z Katedry Automatyki Przemysłowej i Robotyki Wydziału Elektrycznego.

Justyna Jończyk

Pozytywna ocena PKA dla Wydziału Elektrycznego

Uchwałą nr 498/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wydało Wydziałowi Elektrycznemu ocenę pozytywną. W marcu br. Wydział Elektryczny wizytowany był przez zespół Polskiej Komisji Akredytacyjnej w związku z wyznaczoną oceną instytucjonalną. Oceniano następujące obszary działalności wydziału: strategię rozwoju, wewnętrzny system zapewnienia jakości, cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich oraz system ich weryfikacji, zasoby kadrowe, materialne i finansowe, prowadzenie badań naukowych, współpracę krajową i międzynarodową, system wsparcia studentów i doktorantów oraz przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia.

Stopień spełnienia dwóch spośród ośmiu kryteriów ocenił zespół PKA jako „wyróżniający”, natomiast pozostałe kryteria realizowane są „w pełni”. Tak wysokie noty złożyły się na wydanie wydziałowi oceny pozytywnej ważnej do roku akademickiego 2018/2019. Pozytywna ocena oznacza, że działalność Wydziału Elektrycznego ZUT prowadzona jest na podstawie kryteriów jakości Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Zespół wizytujący bardzo wysoko ocenił strategię rozwoju wydziału, stwierdzając, że jest ona spójna ze strategią rozwoju uczelni i jej konsekwentna realizacja już przynosi konkretne efekty. Pozytywna ocena jest również gwarancją wysokiej jakości kształcenia na wszystkich stopniach studiów.

Justyna Jończyk

Naukowa współpraca z Japonią

Ambasada RP w Tokio, wraz z National Graduate Institute for Policy Studies (GRIPS), zorganizowała 16 października 2013 roku seminarium promujące osiągnięcia polskich naukowców we współpracy polsko-japońskiej w zakresie naukowo-technologicznym (Expanding innovations by joining strengths – Japanese-Polish Science and Technology Seminar). Celem seminarium było przedstawienie wspólnych projektów badawczych, które mogą mieć innowacyjne zastosowanie w przemyśle. Na spotkanie ambasada zaprosiła japońskich partnerów badawczych, przedstawicieli tamtejszego biznesu, korporacji przedsiębiorstw, jak i administracji odpowiedzialnej za kształtowanie polityki naukowej w zakresie robotyki, medycyny, biotechnologii, nanotechnologii, technologii materiałów, energetyki i środowiska. Podczas seminarium prezentowały się grupy badawcze z: Warszawy, Poznania, Gdańska, Krakowa i Szczecina. Profesor Antoni W. Morawski z Instytutu Technologii Chemicznej Nieorganicznej i Inżynierii Środowiska ZUT przedstawił dokonania zespołu w zakresie badań i rozwoju nanofotokatalizatorów, innowacyjnych nanotechnologii do oczyszczania wody z użyciem instalacji wielkolaboratoryjnych i pilotowych, zastosowań nano-TiO₂ w materiałach budowlanych o zdolnościach samooczyszczających się oraz oczyszczających powietrze. Zarówno podczas spotkania polskiej grupy z ambasadorem RP Cyrylem Kozaczewskim, jak i w prezentacji podkreślano dotychczasową współpracę Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (oraz dawniej PS) z uniwersytetami japońskimi: Hokkaido University (Sapporo: profesor Michio Inagaki, prof. Bunsho Ohtani), Aichi Institute of Technology (Toyota, prof. M. Inagaki), Gunma University (Gunma, prof. Asayo Oya) oraz Oita University (Oita, prof. Masahiro Toyda). W ramach ponad 20-letniej współpracy zespół w składzie: profesorowie Antoni W. Morawski, Sylwia Mozia, Jacek Przepiórski i Beata Tryba opublikował 161 wspólnych publikacji naukowych, z czego 78 prac w najlepszych czasopismach światowych i 83 prace w materiałach konferencji międzynarodowych, co jest praktycznie najwyższym liczbowo dorobkiem w Polsce w zakresie nauk technicznych.

Pokłosiem seminarium będzie możliwość wspólnych polsko-japońskich badań i rozwoju innowacyjnych technologii, z udziałem japońskiego kapitału rządowego i prywatnego, skierowanych na rynki międzynarodowe. Więcej informacji na stronie ambasady RP w Tokio: http://www.tokio.msz.gov.pl/en/bilateral_cooperation/science_technology/expanding_innovations_by_joining_strengths/expanding_innovations_by_joining_strengths___japanese_polish_science_and_technology_seminar

Profesor Antoni W. Morawski w trakcie prezentacji

Nowe akredytowane metody badawcze

Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych od 1 września 2013 roku ma w swoich strukturach Akredytowane Laboratorium Badawcze, które wykonuje badania przepuszczalności/barierowości materiałów opakowaniowych względem pary wodnej i tlenu. Laboratorium spełnia wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących i otrzymało certyfikat akredytacji ważny do 2017 r.

Współpraca ze Stowarzyszeniem Klaster ICT Pomorze Zachodnie

W sierpniu bieżącego roku do grona partnerów Wydziału Elektrycznego dołączyło Stowarzyszenie Klaster ICT Pomorze Zachodnie. Klaster ICT Pomorze Zachodnie ułatwia firmom zdobycie wiedzy oraz kontaktów biznesowych. Jego misją jest uczynienie regionu Pomorza Zachodniego i Szczecina bardziej atrakcyjnym dla inwestorów i utalentowanych, młodych ludzi.

Porozumienie zakłada współpracę w zakresie podnoszenia kompetencji zasobów kadr IT, inicjowania wspólnych projektów oraz wzajemnego wspierania podejmowanych działań. Planowana jest także organizacja praktyk studenckich w firmach IT.

Justyna Jończyk

Wydział Elektryczny w elitarnym klubie

Od 15 lipca 2013 roku Wydział Elektryczny ZUT w Szczecinie został oficjalnie przyjęty do elitarnego grona uczelni z całego świata uczestniczących w programie szkoleniowym znanej firmy National Instruments, pod nazwą NI LabVIEW Academy. W trakcie programu studenci otrzymują narzędzia niezbędne do zdobycia wiedzy i umiejętności, które mogą potwierdzić przystępując do egzaminu Certified LabVIEW Associate Developer (CLAD) – uznawanego na całym świecie certyfikatu pierwszego stopnia, poświadczającego umiejętności programistyczne w środowisku NI LabVIEW.

Program NI LabVIEW Academy jest kolejnym potwierdzeniem wysokich kwalifikacji nauczycieli akademickich Wydziału Elektrycznego w zakresie teleinformatyki oraz informatyki stosowanej w automatyce i robotyce, elektronice, elektrotechnice i mechatronice. Tak wysokie kwalifikacje zapewniają absolwentom kompetencje w zakresie wiedzy i umiejętności dopasowane do wymagań stawianych przez dzisiejszy rynek pracy.

Przed przystąpieniem do programu pracownicy wydziału uczestniczyli w specjalnym dwuletnim cyklu szkoleń związanych bezpośrednio

z rozwiązaniami sprzętowo-programowanymi NI. Zdobyte przez nich umiejętności będą wykorzystywane podczas zajęć dydaktycznych, w celu jak najlepszego przygotowania studentów.

Na całym świecie wydziały uczelni uczestniczące w programie LabVIEW Academy spełnić muszą następujące wymagania: wszyscy wykładowcy posiadają certyfikat CLAD, wydział posiada licencję LabVIEW Academic Site z aktywnym pakietem SSP (Standard Service Program), wykładowcy przygotowują autorskie materiały edukacyjne, zatwierdzone przez National Instruments, wzorowane na dostarczonych materiałach firmowych z zajęć LabVIEW Core, sale laboratoryjne wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu oraz sprzęt NI do akwizycji danych (minimum jedno stanowisko na dwóch studentów).

Wydział Elektryczny od wielu lat współpracuje z firmą National Instruments. Przykładem dobrej współpracy może być zrealizowana z powodzeniem inwestycja aparaturowa, finansowana w całości ze środków Funduszu Nauki i Technologii Polskiej, w ramach której wydział zakupił system kontrolno-pomiarowy umożliwiający prowadzenie badań na najwyższym światowym poziomie. Wiele dotychczasowych prac naukowych oraz inżynierskich wykonanych na Wydziale Elektrycznym powstało na sprzęcie i oprogramowaniu firmy National Instruments.

Krzysztof Pietrusewicz

Targi Pracy KARIERA 2013

27 listopada 2013 roku od 10.00 do 15.00 w holu Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej przy al. Piastów 42 odbędą się Targi Pracy KARIERA 2013.

Dlaczego warto przyjść na targi? Targi Pracy KARIERA 2013 są dla poszukujących zatrudnienia, praktyk czy staży doskonałą okazją do znalezienia czegoś dla siebie. Na targach zaprezentują się firmy z różnych branż, instytucje państwowe, biura pośrednictwa pracy etatowej i czasowej w kraju i za granicą. Praktycznych porad będą udzielali: doradcy EURES, inspektorzy z Państwowej Inspekcji Pracy, doradcy zawodowi, stylistka.

U przedstawicieli poszczególnych firm, a będzie ich przeszło 20, będzie można zasięgnąć informacji o systemach rekrutacyjnych w danej jednostce, cechach i umiejętnościach pożądanых u kandydatów starających się o pracę i wymaganiach pracodawcy. Bezpośrednia

rozmowa z pracodawcą może okazać się wstępną rozmową kwalifikacyjną, tak więc na targi pracy należy przyjść odpowiednio przygotowanym. Zabrać ze sobą dobrze napisane CV, ubrać się elegancko (tak, tak – pierwsze wrażenie się liczy!) i oczywiście umieć zadawać przemyślane, dobrze skonstruowane pytania, aby rozmówca mógł odnieść wrażenie, iż rozmawia z osobą kompetentną, twórczą i zaciekawioną firmą oraz pracą.

Zapraszamy studentów i absolwentów wszystkich Wydziałów ZUT w Szczecinie, a nauczycieli akademickich prosimy o umożliwienie studentom wzięcia udziału w targach. Więcej informacji znajduje się na stronie www.targipracy.zut.edu.pl.

*Biurowo Karier
ZUT w Szczecinie*

Wyjazdy dydaktyczne do Mataró i Stambułu

Zdecydowałem się napisać relację z moich dwóch tegorocznych wyjazdów dydaktycznych w ramach mobilności STA programu LLP-Erasmus głównie z powodu małej popularności tej formy wymiany kadry akademickiej, nie tylko zresztą na naszej uczelni. Powodów niewielkiego zainteresowania nauczycieli wyjazdami dydaktycznymi jest kilka, ale niezależnie od ich zasadności uważam, iż wyjazdy z wykładami do uczelni partnerskich są niezbędne dla zwiększenia atrakcyjności naszej oferty edukacyjnej i zachęcenia studentów zagranicznych do wybierania ZUT jako miejsca realizacji części ich studiów. Bezpośredni kontakt ze społecznością akademicką uczelni przyjmującej jest bowiem najlepszym wstępem i zachętą do podjęcia przez zainteresowanych studentów dalszych kroków, do zaznajomienia się ze szczegółami e-oferty edukacyjnej na naszych stronach www.

Po około dziesięciu latach pełnienia funkcji koordynatora programu Erasmus (wcześniej Socrates) oraz pełnomocnika dziekana Wydziału Elektrycznego ZUT ds. współpracy dydaktycznej z zagranicą, po doświadczeniach zdobytych w dwóch dużych projektach programu Tempus, wreszcie po zrealizowaniu wielu godzin zajęć w języku angielskim (w tym wykładów w ramach English Program, zleczanych mi od kilku lat przez PUM w Szczecinie dla tzw. grup norweskich), przyszedł czas na działania „eksportowe”. Z pewnością dużą zachętą był udział we wrześniu 2012 r., na zaproszenie JM Rektora Tbilisi State Medical University (TSMU) w Tbilisi, w prestiżowym międzynarodowym programie dydaktycznym, zainicjowanym przez prezydenta Gruzji, a finansowanym przez Ministerstwo Nauki Gruzji. Wygłoszony na TSMU cykl wykładów z inżynierii biomedycznej i biofizyki dla studentów i kadry naukowej tej uczelni spotkał się z dużym zainteresowaniem i zaowocował nowymi kontaktami.

Pierwszy z moich tegorocznych wyjazdów dydaktycznych w ramach mobilności STA programu LLP-Erasmus odbył się w dniach od 21 do 27 kwietnia, a uczelnią przyjmującą była nowoczesna Mataró School of Technology, UPC (Escola Universitaria Polytechnica de Mataró, EUPMT) w Mataró, około 25 km od Barcelony. Uczelnia ta co roku organizuje “Mataró School of Technology International Week” z udziałem wykładowców z wielu partnerskich uczelni europejskich, w tym roku z Anglii, Belgii, Czech, Irlandii, Niemiec i Polski. Jest to zatem świetna okazja do wymiany doświadczeń w sferze dydaktycznej ze specjalistami z różnych krajów, a studenci EUPMT mogą poznać smak zdobywania wiedzy za granicą. Dodatkowym

atutem uczestnictwa w tym wydarzeniu jest częściowe pokrycie kosztów wyżywienia przez organizatorów, co wobec niewielkich grantów Erasmusa stanowi znaczące ich uzupełnienie.

Uczelnia w Mataró jest bardzo młoda, ma kilka wydziałów, w tym inżynieryjno-technologiczny (Engineering and Technology, z kierunkami studiów: Electronics, Mechanics, Computing, IT, Media Studies), a także o profilu ekonomiczno-biznesowym.

Mataró School of Technology, wraz z Maresme University College and School of Health Sciences, jest zlokalizowana w Technology and Innovation Park of Mataró (TecnoCampus Mataró-Maresme – TCM) i ma dość skomplikowaną strukturę zależności od uczelni-matek, w tym Politechniki Katalońskiej oraz władz samorządowych. Obecność parku technologicznego z inkubatorami przedsiębiorczości to ogromny atut tej uczelni. Kładzie ona nacisk na szybkie wdrażanie wyników badań i zapewnia pracownikom oraz studentom doskonałą infrastrukturę dydaktyczno-badawczą (<http://www.eupmt.upc.edu/>, <http://www.tecnocampus.cat/>).

Wygłoszone przeze mnie wykłady w ramach “Mataró School of Technology International Week” obejmowały tematykę inżynierii biomedycznej, a z uwagi na zainteresowania kadry i studentów były skoncentrowane głównie na teleinformatyce medycznej („Wireless Mobile Technologies in Health Telematics”). Goszczącym profesorem był dr Pere Barberan, specjalizujący się w telemedycynie. Kilku studentów bezpośrednio po wykładach zadeklarowało zainteresowanie przyjazdem na ZUT. Moje spotkania informacyjne i konsultacje ze studentami, które zorganizował koordynator Erasmusa Juana Garcia, dotyczyły przede wszystkim prezentacji oferty edukacyjnej Wydziału Elektrycznego ZUT. Trzeba też było odpowiadać na pytania i wyjaśniać liczne problemy. Były to szczegółowe informacje o naszych procedurach aplikacyjnych w programie LLP-Erasmus, wskazówki praktyczne (np. wyjaśnianie zasad organizacji studiów na ZUT, regulaminu studiów), informacje o Szczecinie itp. Studenci chcą wiedzieć naprawdę dużo o mieście i uczelni, na której przyjdzie im spędzić rok lub pół, lubią też naprawdę dokładnie wypytać o wszystko. Stąd tak ważny jest osobisty kontakt i zachęcanie zainteresowanych do przyjazdu. W efekcie dwóch studentów z EUPMT już rozpoczęło na semestrze zimowym studia na ZUT, dwóch następnych ma przyjechać na semestr letni.

Drugi z moich wyjazdów dydaktycznych, był związany z ubiegłoroczną wizytą w ramach mobilności STA Erasmusa naszego partnera

Nowoczesna architektura EUPMT w Mataró

Jeden z budynków najstarszego kampusu YTU (teren dawnego pałacu sułtańskiego)

Uczestnicy „Mataró School of Technology International Week” tuż przed wspólną kolacją (pierwszy z lewej – Juan Garcia)

Na spotkaniu ze studentami w kawiarence (z lewej – prof. Huseyin Uvet)

ze Stambułu. We wrześniu ubiegłego roku na Wydziale Elektrycznym odbył się wykład „Robot-on-a-chip by Using Micro/Nano Mechatronics”, który wygłosił prof. Huseyin Uvet z Yildiz Technical University (YTU) w Stambule. Wydział Elektryczny ma z tą uczelnią umowę w programie LLP-Erasmus, a naszym wspólnym celem jest zintensyfikowanie współpracy edukacyjnej (do tej pory nie było wymiany kadry i studentów) oraz naukowej.

W ciekawym wykładzie, w którym uczestniczyli także goście spoza ZUT, prof. Uvet przedstawił wyniki swoich prac badawczych. Były one w części prowadzone w znanych ośrodkach naukowych w Japonii (Osaka, Nagoya), gdzie spędził siedem lat, realizując w tym czasie studia magisterskie i doktorskie. Oprócz wykładu w programie wizyty znalazły się liczne spotkania i rozmowy z zespołami WE oraz zwiedzanie naszych najciekawszych laboratoriów. Przeprowadzone rozmowy pokazały, że doświadczenie prof. Uveta w zakresie zastosowań mikro- i nanotechnologii w różnych obszarach, głównie w biomedycynie i mechatronice, może przyczynić się do zapoczątkowania prac w nowych, wspólnych projektach badawczych.

W dniach 23–29 września br., na zaproszenie prof. Uveta i koordynatora programu LLP-Erasmus w YTU prof. Selcuka Arslana, odbyłem swój drugi wyjazd dydaktyczny. I tym razem była to bardzo udana wizyta.

Yildiz Technical University (<http://www.yildiz.edu.tr/en/>) to istniejąca od 1911 r. duża, licząca ok. 20 tys. studentów uczelnia ulokowana w trzech pięknie położonych (niestety, bardzo odległych) kampusach na terenie Stambułu.

Odbyłem spotkania z przedstawicielem Marmara University w Stambule (to jeszcze starsza, bo założona w 1883 r., licząca ponad 40 tys. studentów, uczelnia: <http://www.marmara.edu.tr/en>). Partner z tej uczelni, prof. Alper Sisman jest wykładowcą i promotorem studenta Ugura Kilavuz, który w tym roku zrealizował w KISSE pod moją opieką 3-miesięczną wakacyjną praktykę IAESTE. Kolejną uczelnią, z którą przeprowadziłem rozmowy, jest Fatih University w Stambule – to niepubliczny uniwersytet wielkości ZUT, założony w 1996 r. (<http://www.fatih.edu.tr/>). Reprezentował go prof. Huseyin Sagkol. Obydwaj partnerzy specjalizują się w mikro- i nanotechnologii

Prof. Huseyin Uvet ze swoimi studentami

w zastosowaniach biomedycznych (biosensing). Są bardzo zainteresowani współpracą w sferze badań naukowych, wyrazili zainteresowanie intensyfikacją naszych kontaktów i doprowadzeniem do wymiany studentów i nauczycieli w programie LLP-Erasmus.

Oprócz wykładów na YTU, obejmujących obszar inżynierii biomedycznej (tematy: Applications of graphene-based biosensors in Health Care and Environmental Engineering; Neuroprocessors – ANN implementation in FPGA structures; Virtual Magnetic Resonance Imaging – VMRI in medical diagnostics), odbyły się liczne spotkania i konsultacje ze studentami zainteresowanymi przyjazdem na studia do ZUT. Także tym razem zaskoczyła mnie ich znaczna liczba, a przy tym silne motywacje. Okazuje się, że zaprezentowanie w czasie wykładów tematyki badań, oferty kursów w języku angielskim wydziału i wreszcie niewątpliwych atrakcji naszego grodu i kraju może być decydującym czynnikiem przekonującym do wybrania Polski, Szczecina, ZUT, WE. Kilkakrotnie w rozmowach mogłem usłyszeć: wahałam się, czy wyjechać na studia do Danii, Anglii, może do Niemiec, Węgier czy Szwajcarii – teraz jestem zdecydowana na Szczecin.

Bez wątpienia dodatkowym atutem było prezentowanie działań i osiągnięć Studenckiego Koła Naukowego Inżynierii Biomedycznej „Akson”, którym opiekuję się od trzech lat. Młodzież z SKN IB „Akson” jest od dawna włączana w akademicką współpracę międzynarodową, a obecnie pojawiła się – w związku z moim wyjazdem – zupełnie nowa, nieoczekiwana ku temu sposobność. W ramach nawiązanej współpracy między studenckimi kołami naukowymi planuję zorganizowanie w 2014 r. wspólnego polsko-tureckiego seminarium naukowego z dziedziny inżynierii biomedycznej. Będzie to impreza w całości zorganizowana i przeprowadzona przez aktywnych studentów, liderów kół naukowych. Seminarium powinno się odbyć w ramach przygotowywanych międzypaństwowych obchodów 600-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Turcją – o planach takich obchodów dowiedziałem się tuż przed wyjazdem. W czasie swojej wizyty przeprowadziłem na ten temat rozmowy z opiekunami naukowymi i ze studentami działającymi w tzw. klubach studenckich (odpowiednik naszych SKN) w trzech uczelniach w Stambule: YTU, Marmara University i Fatih University. Zainteresowanie partnerów z Turcji tą ideą jest bardzo duże, pojawiły się kolejne pomysły uatrakcyjnienia wydarzenia. Zaczęliśmy od wymiany danych kontaktowych liderów kół i wspólnego uzgadniania wstępnego programu imprezy oraz jej kosztorysu.

Swoje spostrzeżenia i refleksje z obu wyjazdów dydaktycznych spiąłem z dużą przyjemnością i z głębokim przekonaniem o potrzebie takich wizyt w partnerskich uczelniach. Są one na pewno połączone ze sporym wysiłkiem, ale mogą przynieść dużo satysfakcji i doprowadzić do trudnych do przecenienia korzyści w rozwijaniu wzajemnych partnerskich kontaktów. Obie uczelnie są godne polecenia naszym studentom, z pewnością będą odwiedzane przez naszych nauczycieli, którzy będą mieli okazję przekonać się o gotowości do współpracy i gościnności gospodarzy w Mataró i w Stambule. Mam też nadzieję, że wkrótce odwiedzą ZUT nasi partnerzy, zaproszeni przeze mnie na wizyty dydaktyczne w ramach programu LLP-Erasmus.

Krzysztof Penkala

Wykłady na Słowacji

W ramach programu Erasmus prof. Aleksandr Cariow od 23 do 27 września br. gościł na Wydziale Zarządzania i Informatyki Uniwersytetu w Żylinie (Słowacja), gdzie prowadził zajęcia pt. „Algorithmic aspects of DSP calculations acceleration based on rationalization of vector-matrix transformations”. Uniwersytet w Żylinie jest jednym z najważniejszych partnerów Wydziału Informatyki, na którym studenci mogą odbywać część studiów, a nauczyciele prowadzić kilkudniowe zajęcia.

Wyjazd wspomina prof. Cariow: „Wyjechaliśmy do Żyliny razem z Markiem Gliszczyńskim – moim doktorantem, który uzyskał stypendium Erasmusa na roczny staż doktorancki. Zdecydowaliśmy się wybrać samochodem, aby móc zabrać wszystkie niezbędne rzeczy. W osiem godzin pokonaliśmy cały dystans, a podróż była bardzo przyjemna i komfortowa. Podczas pobytu w Żylinie opiekowali się nami pracownicy Katedry Informatyki – docenci Elena Zaitseva i Vitaly Levashenko. To bardzo miłe i życzliwe małżeństwo, które otoczyło nas troską i udzielało wszelkiej pomocy. Niezwykle interesujące były rozmowy z kierownikiem Katedry Informatyki Penką Martincovą, która między innymi zaproponowała nam kontynuację współpracy nie tylko w ramach erasmusowej wymiany nauczycieli

i studentów, lecz również w zakresie wspólnych zainteresowań naukowych. Katedra, którą kieruje Penka Martincová, wydaje angielskojęzyczne czasopismo *Journal of Information, Control and Management Systems*, w którym pracownicy naszej uczelni mogą publikować wyniki swoich badań naukowych”.

Wykłady i ćwiczenia, które profesor Cariow prowadził, dotyczyły konstruowania szybkich algorytmów przekształceń wektorowo-macierzowych za pomocą opracowanej przez profesora oryginalnej autorskiej metody. Spotkały się one z uwagą i dużym zainteresowaniem słuchaczy.

Żylina to małe miasteczko dobrze rozwinięte gospodarczo, z pięknymi widokami na góry. Spędzając wolny czas, goście ze Szczecina odwiedzili w bliskich okolicach Żyliny zamek Strečno. Największym zaskoczeniem podczas pobytu na Słowacji byli sami Słowacy. Wszyscy bardzo mili, uśmiechnięci, pomocni. Mamy nadzieję, że wizyta prof. Cariowa zaowocuje w kolejnych latach rozwojem wzajemnej współpracy.

3–6 września 2013, Katowice

XXI Zjazd Redaktorów Gazet Akademickich

Spotkania redaktorów organizowane są co roku przez inny ośrodek akademicki. Organizatorami tegorocznej konferencji były redakcje dwóch pism uczelnianych – *Gazety Uniwersyteckiej UŚ*, miesięcznika Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz *UE Forum*, biuletynu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

Inauguracja konferencji odbyła się w Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej, a uczestniczyli w niej m.in.: rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś, prorektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach dr hab. prof. UE Robert Tomanek, prorektor UŚ ds. umiędzynarodowienia, współpracy z otoczeniem i promocji dr hab. Mirosław Nakonieczny. Wiceprezydent Katowic Marcin Krupa przedstawił uczestnikom ciekawą prezentację poświęconą największym inwestycjom w mieście, które zmieniają wizerunek Katowic z ośrodka przemysłowego na akademicki i miasto kultury.

Odbyły się warsztaty dziennikarskie i językoznawcze prowadzone przez dr Katarzynę Wyrwas z Internetowej Poradni Językowej Uniwersytetu Śląskiego. Profesor dr hab. Małgorzata Kita swój wykład

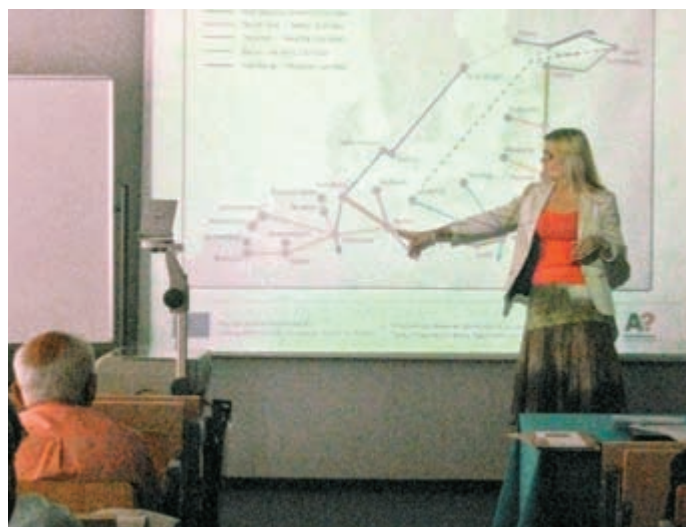

poświęciła kulturze języka w mediach. Wykłady typograficzne dotyczące m.in. layoutu i projektowania okładek przy zachowaniu zasad czytelności, komunikacji i estetyki prowadzili pracownicy nauki Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach – dr hab. Tomasz Bierkowski i dr Tomasz Kipka z Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Dziennikarz naukowy dr Tomasz Rożek, laureat tytułu Popularyzatora nauki 2008 r., poprowadził debatę nt. „Jak skutecznie i atrakcyjnie promować naukę”. Dyskutowano również o sztuce szukania w labiryncie informacji czy pozyskiwaniu środków finansowych na działalność mediów akademickich. Uczestnicy konferencji zwiedzili Centrum Nowoczesnych Technologii Informatycznych Uniwersytetu Ekonomicznego, zabytkową Kopalnię Guido w Zabrze i katowicką dzielnicę Nikiszowiec. W spotkaniu uczestniczyło ponad 60 osób.

RK

Zdjęcia Agnieszka Sikora

Baltic Connectivity Conference na WTMiT

Miedzynarodową konferencję Baltic Connectivity Conference, związaną z realizacją projektu Rail Baltica Growth Corridor (RBGC) Russia, zorganizowano 27 sierpnia 2013 roku na Wydziale Techniki Morskiej i Transportu. Projekt wspiera rozwój sieci transportowo-logistycznych łączących północno-zachodnią Rosję i państwa UE we wschodnim regionie Morza Bałtyckiego. Współorganizatorem konferencji był Petersburski Państwowy Uniwersytet Kolejnictwa. W spotkaniu uczestniczyli naukowcy i praktycy z Finlandii, Niemiec, Rosji oraz Polski.

Główne cele projektu to: ujednoczenie krajowych polityk dotyczących rozwoju sektora transportu we wschodnim regionie Morza Bałtyckiego, utworzenie nowych pakietów usług dla globalnych przepływów towarowych, zwiększenie interoperacyjności centrów logistycznych zlokalizowanych w obszarze geograficznym projektu, stworzenie platformy informatycznej planowania podróży łączącej północno-zachodnią Rosję i wschodni region Morza Bałtyckiego.

W imieniu władz uczelni konferencję otworzył Witold Biedunkiewicz, prorektor ds. kształcenia. W poszczególnych panelach

tematycznych przedstawiono i przedyskutowano wstępne wyniki prac uczestników projektu.

W ramach paneli konferencji przedstawiono koncepcję utworzenia kolejowego korytarza transportowego łączącego Helsinki oraz Sankt Petersburg z Europą Zachodnią. Omówiono problemy i perspektywy rozwoju regionalnych i dalekobieżnych przewozów pasażerów kolejją w Rosji. Zaznaczono rolę logistyki miejskiej w usprawnieniu przepływu towarów w łańcuchach dostaw oraz przedstawiono niektóre cechy charakterystyczne funkcjonowania centrów logistycznych na terenie Sankt Petersburga. Ponadto zwrócono uwagę na potrzebę integracji platform informatycznych państw, przez które przebiega korytarz RBGC w celu ułatwienia planowania podróży.

Jako miejsce przeprowadzenia konferencji Szczecin wybrano nieprzypadkowo. Podczas wystąpień przedstawiono koncepcję połączenia Szczecina z innymi państwami regionu Morza Bałtyckiego w ramach omawianego korytarza, uwzględniając możliwość połączenia kolejowego i promowego.

Ludmiła Filina-Dawidowicz

Kołobrzeg, 2–6 września 2013

XXI Ogólnopolska Konferencja Inżynierii Chemicznej i Procesowej oraz XIII Polish Drying Symposium

Od 2 do 6 września 2013 roku odbyła się w Kołobrzegu XXI Ogólnopolska Konferencja Inżynierii Chemicznej i Procesowej (OKICHiP) oraz sesja specjalna w języku angielskim: XIII Polish Drying Symposium (PDS).

Konferencję (OKICHiP) oraz sesję specjalną (PDS) zorganizował Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny (ZUT) w Szczecinie pod patronatem Komitetu Inżynierii Chemicznej i Procesowej (KICHiP) Polskiej Akademii Nauk. Celem konferencji było spotkanie specjalistów z różnych branż inżynierii chemicznej i procesowej: pracowników naukowych wyższych uczelni, placówek naukowo-badawczych, a także pracowników sektora gospodarczego z kraju i z zagranicy, służące przedstawieniu swoich osiągnięć i poglądów na temat zagadnień procesowych i aparaturowych z całego obszaru inżynierii chemicznej. Dotyczy to procesów przenoszenia pędu, ciepła i masy rozważanych na etapie badań podstawowych, powiększania skali tych procesów oraz realizacji ich w instalacjach produkcyjnych przemysłów chemicznego, spożywczego, fermentacyjnego, rafineryjnego, petrochemicznego etc.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: rektor ZUT w Szczecinie Włodzimierz Kiernożycki, wojewoda zachodniopomorski Marcin Zydorowicz, wicemarszałek Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego Wojciech Drożdż, prezydent Szczecina Piotr Krzystek oraz prezydent Kołobrzegu Janusz Gromek. Głównym sponsorem była firma Synthos SA, jeden z największych producentów surowców chemicznych w Polsce oraz jedyny w kraju producent kauczuków syntetycznych i polistyrenów.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego uczestników ze wszystkich ośrodków inżynierii chemicznej i procesowej w Polsce, a także gości z zagranicy powitał jego przewodniczący profesor Józef Nastaj. Uczczono chwilą ciszy zmarłych, od czasu poprzedniej XX jubileuszowej OKICHiP w Gdańsku, pracowników naukowych ze środowiska inżynierii chemicznej i procesowej, profesorów: Jacka Jeżowskiego, Krzysztofa Szewczyka, Alberta Podgórskiego, Stanisława Bednarskiego, Witolda Świątkowskiego, Jerzego Skrzypka, docenta Mieczysława Mrowca, dr. hab. Jacka Millera, dr. Andrzeja Tyczkowskiego, dr. Władysława Dereckiego, dr. Waldemara Bujalskiego.

Dziekan WTiCh ZUT w Szczecinie Jacek Soroka przedstawił osiągnięcia wydziału w zakresie kształcenia kadr z dziedziny inżynierii

chemicznej i procesowej. Przypominał też poprzednie konferencje organizowane przez ośrodek szczeciński (IV – w 1966 r. i XIII w Świnoujściu). Oficjalnego otwarcia konferencji i sympozjum dokonał prof. Stanisław Ledakowicz – przewodniczący KICHiP PAN, który wygłosił również wykład wprowadzający.

Tematyka spotkania obejmowała m.in.: inżynierię reakcji chemicznych, termodynamikę i wymianę ciepła, procesy przenoszenia pędu, ciepła i masy, intensyfikację procesów, procesy rozdziału mieszanin, przepływy wielofazowe, mieszanie i reologię, kontrolę oraz optymalizację procesów, modelowanie i symulację procesów, wspomaganie komputerowe w inżynierii chemicznej i procesowej, bioinżynierię i inżynierię bioprosesową, inżynierię ochrony środowiska, inżynierię produktu, bezpieczeństwo procesowe oraz projektowanie procesów i aparatów.

Konferencja i sympozjum są znakomitym forum do przedstawienia najnowszych osiągnięć w dziedzinie inżynierii chemicznej i procesowej oraz suszarnictwa, stanowiąc płaszczyznę wymiany pomysłów pomiędzy środowiskiem akademickim a przemysłem. W programie konferencji znalazło się miejsce dla panelu dyskusyjnego Nauka i Przemysł, który, mimo obaw organizatorów, zgromadził kompetentne grono ludzi przemysłu oraz nauki i umożliwił zbliżenie stanowisk, co do wzajemnych oczekiwań i możliwości działania w przyszłości. Odbył się także wykład o profesorze Czochralskim autorstwa dr. Pawła Tomaszewskiego, przybliżający sylwetkę znakomitego polskiego uczonego i wynalazcy, trochę zapomnianego i niedocenianego.

Pomiędzy sesjami naukowymi odbył się występ artystyczny Zespołu Harmonijek Ustnych „Animato” ze Szczecina, który entuzjastycznie przyjęli uczestnicy z kraju i zagranicy.

W XXI OKICHiP i w Sesji specjalnej XIII PDS uczestniczyło 308 osób, w tym 30 z zagranicy (różnych krajów Europy, Azji, Ameryki i Australii). Lista prac liczyła 511, w sumie wygłoszono 13 referatów plenarnych, 94 referaty sesyjne, przedstawiono 162 plakaty w sesji posterowej podczas konferencji oraz 27 plakatów podczas sesji specjalnej.

W odczuciu uczestników zarówno XXI OKICHiP, jak i Sesji specjalnej XIII PDS w języku angielskim zakończyły się sukcesem, były wyborną okazją do inspiracji dyskusji naukowych, spotkań przyjaciół i przyjemnego spędzenia czasu podczas zwiedzania Kołobrzegu.

Wykład inauguracyjny: przewodniczący KICHiP PAN, prof. Stanisław Ledakowicz (Fot. Jacek Soroka)

Dziekan WTiCh Jacek Soroka przedstawia osiągnięcia wydziału w zakresie inżynierii chemicznej

18th International Conference on Methods and Models in Automation and Robotics – MMAR 2013

Kolejną edycję Międzynarodowej Konferencji Metody i Modele w Automatyce i Robotyce zorganizowano w dniach 26–29 sierpnia 2013 roku w Międzyzdrojach. Było to 18. spotkanie badaczy z krajowych oraz zagranicznych ośrodków naukowych zajmujących się szeroko rozumianą automatyką, robotyką i sztuczną inteligencją. Tematyka ta w ostatnich latach rozwija się niezwykle intensywnie w związku z powszechnym wprowadzaniem złożonych technologii wytwórczych wymagających stosowania nowoczesnych metod sterowania. Zapewniają one bowiem nie tylko uzyskanie wysokiej jakości wyrobów, ale także prowadzą do oszczędnych i ekologicznie bezpiecznych metod produkcji.

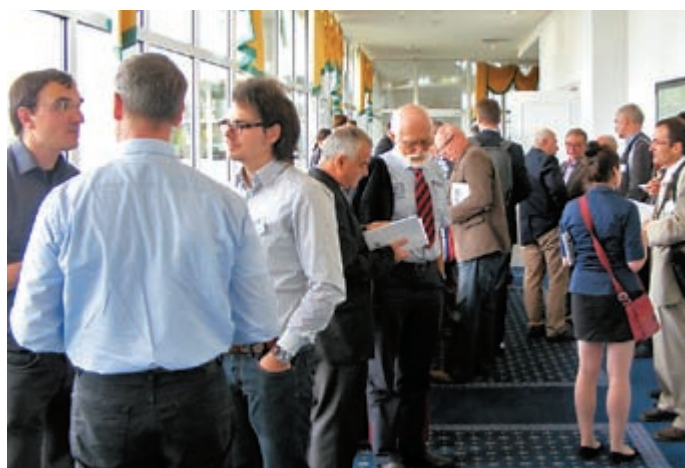
MMAR jest największą cykliczną międzynarodową konferencją naukową z tej dziedziny organizowaną w Polsce. Jej naukową rangę podkreśla fakt, iż naukowy patronat nad nią objęła kilka lat temu największa na świecie organizacja skupiająca elektryków, automatyków, robotyków i informatyków – IEEE – Institute of Electrical and Electronic Engineers z siedzibą w Stanach Zjednoczonych. Dwa komitety (Robotics & Automation Society oraz Control Systems Society) wchodzące w skład IEEE są merytorycznymi patronami MMAR-u. Gwarantuje to najwyższy poziom naukowy oraz światowy zasięg konferencji. Konferencję

merytorycznie wspiera także Komitet Automatyki i Robotyki Polskiej Akademii Nauk.

Na konferencji wygłoszono referaty z zakresu matematycznej teorii sterowania, komputerowych systemów sterowania, modelowania, identyfikacji i nowoczesnych metod projektowania, sztucznej inteligencji, zagadnień projektowania, sterowania i zastosowań robotów, systemów wspomagających podejmowanie decyzji, systemów diagnostycznych, a także ich zastosowań w przemyśle. W tegorocznej edycji uczestnikami byli przedstawiciele 28 krajów.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Międzynarodowemu Komitetowi Programowemu, który dokonuje oceny zgłaszanych referatów, przewodniczył prof. Tadeusz Kaczorek. Spośród prawie 200 prac zgłoszonych na konferencję 154 referaty zakwalifikowano do prezentacji w czasie obrad. Materiały konferencyjne z referatami wydano na płycie CD i opublikowano w największej internetowej bibliotece naukowej IEEE Xplore. Recenzenci referatów oraz członkowie Międzynarodowego Komitetu Programowego podkreślali wysoki poziom naukowy nadesłanych prac.

Prace prezentowano podczas równoległych sesji wykładowych, czterech sesji posterowych oraz dwóch sesji specjalnych: „Sterowanie i optymalizacja układów nieskończenie wymiarowych”

zorganizowanej przez prof. Adama Kowalewskiego (Akademia Górniczo-Hutnicza) oraz „Robotyka kosmiczna” pod przewodnictwem prof. Jerzego Sasiadka (Carleton University, Kanada) i dr. Karola Seweryna (Centrum Badań Kosmicznych PAN). Odbyły się również trzy sesje plenarne, podczas których referaty przedstawili prof. Marek Banaszekiewicz (Centrum Badań Kosmicznych PAN), prof. Jerzy Sasiadek (Carleton University, Kanada) oraz prof. Seppo Pohjolainen (Tampere University of Technology, Finlandia).

Konferencja zakończyła się 29 sierpnia obiadem, podczas którego ogłoszone zostały wyniki konkursu na najlepszy referat wygłoszony przez młodych pracowników nauki. Jury konkursu, w skład którego wchodziła obecni na konferencji członkowie Międzynarodowego Komitetu Programowego, przyznało cztery wyróżnienia, natomiast nagrodę główną otrzymała Jana Nemcova (Institute of Chemical Technology, Praga).

*Tekst Justyna Jończyk
Zdjęcia Adam Łukomski*

III Polska Konferencja Optyczna

W Sandomierzu od 30 czerwca do 4 lipca 2013 roku odbyła się trzecia edycja Polskiej Konferencji Optycznej, zorganizowana przez Katedrę Telekomunikacji i Fotoniki Wydziału Elektrycznego ZUT we współpracy z Sekcją Optyki Polskiego Towarzystwa Fizycznego. W konferencji wzięło udział ponad stu uczestników z różnych ośrodków naukowych, w tym duża liczba doktorantów. Na uwagę zasługiwał wysoki poziom prac przedstawianych przez młodych badaczy. Najlepsze prezentacje nagrodzone zostały przez sponsorów konferencji.

Głównym celem Polskich Konferencji Optycznych jest integracja środowiska polskich optyków. Konferencja tworzy platformę do spotkania i wymiany poglądów szerokiego grona osób, dla których ważny jest rozwój polskiej myśli naukowej i inżynierskiej oraz dydaktyki w dziedzinie optyki.

Tematyka konferencji obejmowała: optykę kwantową, optykę nieliniową, fizykę, optykę i technologię laserów oraz innych źródeł promieniowania spójnego, optoelektronikę, optykę światłowodową, optyczne układy zintegrowane, optykę medyczną, optykę instrumentalną,

spektroskopię optyczną, metrologię optyczną, nowe materiały optyczne, zastosowania optyki, dydaktykę optyki. Więcej informacji znaleźć można na stronie <http://www.pko.zut.edu.pl>.

*Tekst Justyna Jończyk
Zdjęcie Roman Hara*

XII International Workshop on Nonlinear Optics Applications – NOA 2013

Kolejna edycja Międzynarodowych Warsztatów Zastosowań Optyki Nieliniowej – NOA 2013 – odbyła się w dniach 18–21 września 2013 roku w Gdańsku. Spotkania organizowane są przez prof. dr hab. Ewę Weinert-Rączkę z Wydziału Elektrycznego ZUT w Szczecinie oraz prof. dr hab. inż. Mirosława Karpierza z Politechniki Warszawskiej co dwa lata, począwszy od 1992 r.

Celem warsztatów jest stworzenie wspólnego forum dla doświadczonych i młodych naukowców z różnych krajów. Warsztaty dotyczą eksperymentalnych i teoretycznych aspektów zastosowań optyki nieliniowej. Główne zainteresowanie skupia się na właściwościach i zastosowaniach zjawisk nieliniowych w światłowodach, na solitonach optycznych w różnych ośrodkach i ich zastosowaniu do optycznego przełączania oraz przetwarzania sygnałów oraz na nieliniowych materiałach optycznych.

W tym roku w spotkaniu wzięło udział 45 osób, w tym 19 z zagranicy (z Australii, Francji, Kanady, Niemiec, Rumunii, Szwecji, Stanów Zjednoczonych i Włoch). Największą zaletą warsztatów jest to, że uczestniczą w nich znani profesorowie z całego świata oraz doktoranci. Spotkanie umożliwia doktorantom wysłuchanie wykładów profesorów oraz przedstawienie swoich bieżących problemów badawczych, które omawiane są w gronie wybitnych specjalistów.

Szczegółowe informacje na temat warsztatów znaleźć można na stronie internetowej: <http://www.if.pw.edu.pl/~noa>.

*Justyna Jończyk
Zdjęcie Agnieszka Branecka*

Polsko-niemiecki projekt współpracy transgranicznej

W celu pogłębienia i poszerzenia współpracy transgranicznej w Euroregionie Pomerania w zakresie ochrony środowiska i integracji społecznej realizowany jest wspólny polsko-niemiecki projekt uczelni wyższych. Po stronie polskiej instytucją wiodącą jest Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie (kierownikiem projektu jest dr Wojciech Zbaraszewski). Po stronie niemieckiej partnerem jest Uniwersytet im. Ernsta Moritza Arndta w Greifswaldzie reprezentowany przez prof. dr. Wilhelma Steingrube. Projekt jest dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa (Fundusz Małych Projektów INTERREG IV A Euroregionu Pomerania).

Celem projektu jest naukowe rozpoznanie społeczno-ekonomicznych uwarunkowań rozwoju niemieckiej turystyki transgranicznej w Euroregionie Pomerania. W pilotażowym badaniu na przykładzie Wołińskiego Parku Narodowego (WPN) zostaną wskazane bariery rozwoju niemieckiej turystyki w Polsce. Pomimo, że WPN jest parkiem narodowym, który znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie popularnych kurortów wypoczynkowych, tzw. Trzech Kurortów Cesarskich (Ahlbeck, Heringsdorf, Bansin), nie jest praktycznie celem podróży turystów niemieckich. Korzyściami płynącymi z tego przedsięwzięcia będzie zidentyfikowanie barier turystyki na polskich obszarach cennych przyrodniczo, co może przyczynić się do zwiększenia liczby turystów w Polsce.

W ramach realizowanego projektu w dniach 20–21 września 2013 r. zorganizowano warsztaty naukowe w Muzeum Przyrodniczym WPN w Międzyzdrojach (fotorelacja w załączeniu). Uniwersytet w Greifswaldzie reprezentowali m.in. prof. dr Wilhelm Steingrube, dr Ralf Scheibe i mgr Gabriel Gach. W spotkaniu uczestniczył również przedstawiciel turystów niemieckich Thomas Scherbath, który z wielkim zaangażowaniem prezentował swoje doświadczenia z turystycznych pobytów w Polsce. Stronę polską reprezentowali m.in.: prof. dr Michał Świtłyk, dr Iwona Bąk i dr Dariusz Pieńkowski. W spotkaniu aktywnie uczestniczyli także przedstawiciele WPN – mgr Dorota Kowalczyk i mgr Jacek Misiak. Moderatorem warsztatów był dr Wojciech Zbaraszewski. Partnerzy przedstawili uwarunkowania społeczno-ekonomiczne w badanych rejonach Euroregionu Pomerania. Warsztaty służyły wymianie poglądów i doświadczeń dotyczących rozwoju turystyki na obszarach cennych przyrodniczo, a także poszukiwaniu nowych możliwości kontynuowania współpracy.

Wyniki badań ankietowych, które przeprowadzono w ramach projektu omówiono podczas kolejnych warsztatów, które odbyły się na Wydziale Ekonomicznym ZUT w Szczecinie 18 października 2013 r. Rezultaty badań zostaną opublikowane w monografii poświęconej problemom turystyki transgranicznej na obszarach przyrodniczo cennych.

W planowanej monografii znajdą się również wyniki innych badań, które zostaną zaprezentowane podczas międzynarodowej konferencji. Konferencja zostanie zorganizowana na Uniwersytecie im. E.M. Arndta w Greifswaldzie 25 listopada 2013 r.

Tekst i zdjęcia:

Dariusz Pieńkowski, Wojciech Zbaraszewski

Mustelid Colloquium

31. Międzynarodowa Konferencja Naukowa Mustelid Colloquium odbywała się od 24 do 26 października 2013 roku w Centrum Dydaktyczno-Badawczym Nanotechnologii Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Spotkanie zorganizowali pracownicy Katedry Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt we współpracy z Polskim Towarzystwem Genetyki Konserwatorskiej LUTREOLA, Federacją Zielonych GAJA oraz Zachodniopomorskim Towarzystwem Przyrodniczym. W konferencji uczestniczyło około 60 osób reprezentujących 10 państw, dzięki czemu możliwa była wymiana podglądów naukowych oraz nawiązanie współpracy z innymi ośrodkami badawczymi.

Konferencja Mustelid Colloquium jest specjalistycznym spotkaniem naukowców i entuzjastów zajmujących się szeroko pojętą biologią przedstawicieli rodziny *Mustelidae*. Tematyka konferencji obejmowała takie zagadnienia, jak: genetyka, ewolucja, ekologia, morfologia,

fizjologia, metodologia badań oraz ochrona łasicowatych. Głównym celem konferencji było upowszechnianie najnowszej wiedzy w tym zakresie oraz zwrócenie uwagi na problem zagrożenia wielu słabo poznanych i często nieopisanych gatunków rodziny *Mustelidae*, jak również zachęcenie młodych naukowców do podejmowania prac badawczych i wdrożeniowych oraz popularyzację wiedzy na temat tej najliczniejszej w gatunki rodziny ssaków.

Konferencję objęli patronatem honorowym: rektor Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Ministerstwo Środowiska, prezydent Szczecina, dziekan Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT, dziekan Wydziału Biologii Uniwersytetu Szczecińskiego, dyrektor Instytutu Biologii Ssaków PAN oraz dyrektor Instytutu Ochrony Przyrody PAN.

Arkadiusz Terman

Czy rośliny energetyczne mają przyszłość?

Duże zainteresowanie rolników i instytucji związanych z rolnictwem i technologią uprawy „nowych” w Europie Środkowej gatunków roślin, przeznaczonych na cele energetyczne – sorga, trawy sudańskiej i ich mieszańców – wzbudziła konferencja naukowo-szkoleniowa pt.: „Jednoroczne i wieloletnie rośliny energetyczne” – zorganizowana 11 września 2013 roku w Rolniczej Stacji Doświadczalnej (RSD) w Lipniku. Tematykę konferencji podzielono na trzy części: dotyczącą jednorocznych gatunków roślin energetycznych (sorgo, konopie, kukurydza i in.), poświęconą wieloletnim gatunkom (wierzba, miskant, topola-osika i in.), w trzeciej części uczestnicy konferencji poznali prowadzone w RSD Lipnik doświadczenia polowe i prezentacje roślin energetycznych.

Miejsce konferencji wybrano nieprzypadkowo, bowiem na terenie Stacji Doświadczalnej w Lipniku dominują gleby słabe, piaszczyste, określane jako tzw. gleby lekkie. Na takich stanowiskach nie uzyskuje się wysokich plonów roślin rolniczych, zwłaszcza tych wymagających (pszenicy, rzepaku, buraków cukrowych) ze względu na małą żyzność gleb oraz ich łatwe przesuszenie z braku możliwości magazynowania wody w glebie. W takich warunkach mogą rosnąć jedynie

gatunki mało wymagające. Do nich należą m.in. jednoroczne sorgo i jego odmiany mieszańcowe, a z gatunków wieloletnich: malwa wirgińska, spartina i in.

W konferencji uczestniczyło około 80 osób. Byli to rolnicy, przedstawiciele dużych gospodarstw rolnych, instytucji związanych z rolnictwem (firmy nawozowe, nasienne, hodowlane, środków ochrony roślin, np. KWS Polska, Akuo Energy, Biotrop, Fosfan S.A., Pioneer, Caussade, Agro-corn, Saaten Union, Szczecińska Centrala Nasienna, Turf Team, Gospodarstwo Doświadczalne Ostrowąs, Stacja Odcy Odmian w Białogardzie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach) oraz studenci Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa, kierunku rolnictwo i młodzież z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kamieniu Małym (województwo lubuskie).

Doktor hab. Marek Bury wygłosił referat dotyczący znaczenia gospodarczego sorgo i trawy sudańskiej na świecie oraz przedstawił uzyskane wyniki badań polowych z tymi gatunkami w warunkach Pomorza Zachodniego. Omówił również krótko agrotechnikę sorgo.

Przy miskancie olbrzymim

Prezentacja malwy

Dyskusja w sorgo zimowym

W bieżącym roku testował on w RSD Lipnik 13 odmian sorgo i trawy sudańskiej, sześć odmian kukurydzy oraz inne jednoroczne gatunki (słonecznik, Pennisetum, Setaria, Amaranthus) roślin energetycznych.

Doktor hab. Henryk Burczyk z Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu w referacie „Produkcja biomasy z jednorocznych roślin dla potrzeb energetyki zawodowej i biogazowni” przedstawił wyniki badań jednorocznych gatunków roślin energetycznych, prowadzonych na terenie Wielkopolski. 5-letnie badania wykazały, że w warunkach ograniczonego dostępu wody (opady na poziomie 225 mm od IV do IX) największe plony biomasy (suchej masy) uzyskano wysiewając sorgo (odmiana Sucrosorgo 506), mniejsze plony – uprawiając kukurydzę na ziarno, następnie – kukurydzę na zieloną masę, a najmniejsze plony wydały konopie włókniste, uprawiane na zieloną masę. Profesor analizował też opłacalność uprawy tych gatunków oraz ich wartość energetyczną. Na potrzeby biogazowni rolniczych rekomendował on w podobnych warunkach klimatycznych – uprawę żyta w międzyplonie ozimym oraz kukurydzy i sorgo w plonie wtórnym. Doktor hab. Teodor Kitczak, prof. ZUT, omówił zakładanie plantacji wieloletnich roślin energetycznych, takich jak: wierzba, miskant olbrzymi, spartina preriowa, perz wydłużony, ślazowiec pensylwański czy mozga trzcinowata. Zwrócił szczególną uwagę na duże znaczenie przygotowania stanowiska pod te rośliny oraz zwalczanie chwastów w początkowym okresie ich wzrostu i rozwoju. Istotną rolę odgrywa również materiał siewny lub rozmnożeniowy, który w dużym stopniu decyduje o opłacalności plantacji.

Oprócz wystąpień pracowników Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie referaty wygłosili zaproszeni goście. Doktor Friedrich Jäger z AgriSem GmbH przedstawił metody hodowli sorgo oraz omówił postęp oraz kierunki w hodowli nowych odmian sorgo, zwracając uwagę na duże podobieństwa do kukurydzy (też rośliną jara, podobnie wykorzystywana, należąca do tego samego typu asymilacji C4) i na różnice (mniejsze wymagania wodne i glebowe, odporna na choroby i szkodniki – niektóre szkodniki kukurydziane, jak np. zachodnia stonka kukurydziana). Szczególną rolę mogą odegrać w Europie Środkowej odmiany przeznaczone do produkcji ziarna, z których trzy odmiany zgłoszono do oficjalnych badań rejestracyjnych w Niemczech.

Profesor Teodor Fock z uniwersytetu w Neubrandenburgu stwierdził, że Niemcy powoli wygaszają elektrownie nuklearne – po katastrofie w Fukushima (2011 r.) zamknięto osiem elektrowni jądrowych, a kolejne mają być zamykane sukcesywnie do 2022 r. Ich miejsce zajmują elektrownie zasilane przez odnawialne źródła energii, m.in. biogazownie. Profesor zaprezentował dynamiczny rozwój biogazowni rolniczych w Niemczech, których liczba zwiększyła się z 1750 w 2003 r. do ponad 7770 w 2013 r. Dostarczają one ponad 3500 MW energii elektrycznej, co stanowi aż 4% całej wyprodukowanej

energii. Poza tym zwrócił uwagę na opłacalność produkcji prądu z biogazowni, uwzględniając przepisy i regulacje prawne wspomagające ich funkcjonowanie. Biogazownia o mocy 350 KW energii elektrycznej produkuje 3,5 miliona KWh prądu w ciągu roku i tyle samo ciepła służącego do ogrzewania mieszkań, szkół i innych obiektów. Na jej funkcjonowanie potrzebuje w roku około 6000 t kiszonki z kukurydzy (około 125 ha), około 3000 t gnojowicy (150 szt. bydła) i 1000 t kiszonki z całych roślin zbożowych (28,5 ha). Ale koszty produkcji energii są większe niż z elektrowni wiatrowych (te jednak są zawodne, gdy nie ma wiatru), wymaga około 150 ha powierzchni do zaspokojenia wsadu i prowadzi do zwiększenia udziału kukurydzy w strukturze zasiewów. Sorgo, sianokiszonki i kiszonki z całych zbóż byłyby alternatywą dla kukurydzy. Biogazownie są też pożądane ekologicznie, ponieważ pozwalają zagospodarować biologicznie gnojowicę (i obornik), zwłaszcza z dużych ferm hodowli zwierząt. Bardzo interesującą alternatywą wydaje się być produkcja tylko metanu w biogazowni i wtłaczanie go bezpośrednio do rurociągu gazowego w rejonach, gdzie nie może być wykorzystane ciepło procesowe do ogrzewania.

Dużą wartość jako substrat dla biogazowni rolniczych w warunkach Francji odgrywa sorgo. Podkreślili to w swoim wystąpieniu Pierre Adrien Baudalet i Mariusz Nowak z Akuo Energy, których firma realizuje na całym świecie projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii, a w Polsce, w Goleniowskim Parku Przemysłowym – budowę biogazowni rolniczej o mocy 2 MW energii elektrycznej i 2,07 MW energii cieplnej. Z porównania wielu substratów rolniczych jako wsadu dla biogazowni najbardziej efektywne pod względem energetycznym, ekonomicznym i ekologicznym, według badań francuskich, jest kiszonka z sorgo i sianokiszonka z użytków zielonych, zwłaszcza z życicy wielokwiatowej.

Na zakończenie sesji referatowej wystąpił Bartosz Ruszewski, właściciel firmy Biotrop, który przedstawił wieloletnie wyniki badań nad uprawą topoli-osiki (*Populus tremula x P. tremuloides*), której produkcją w warunkach *in vitro* zajmuje się jego firma. Mieszkańce topoli-osiki osiągają wysokość od 20 do 40 metrów, szybko tworząc prosty pień i proste konary, nadają się do uprawy na nieużytkach i gruntach zdegradowanych, pod warunkiem dostatecznie wysokiego poziomu wody gruntowej, oraz charakteryzują się bardzo dużym przyrostem masy oraz krótkim okresem reprodukcji. Uzyskiwane plony biomasy są większe niż w przypadku wierzby, ślazowca, miskanta, bowiem plony topoli-osiki wynoszą średnio 15–25 ton suchej masy z 1 ha w ciągu roku. Uprawa topoli jest opłacalna zarówno w cyklach pełnych (20–30-letnich z przeznaczaniem na grubiznę), jak i krótkich (2–3-letnich z przeznaczaniem na odrosty z karpą).

Po części teoretycznej odbyły się warsztaty polowe z pokazami roślin energetycznych. Doświadczenia eksperymentalne, polowe z jednorocznymi gatunkami roślin energetycznych – sorgiem i kukurydzą – prezentował dr hab. Marek Bury, który przedstawił uczestnikom

konferencji 13 odmian sorgo i trawy sudańskiej oraz sześć odmian kukurydzy. Doświadczenia dotyczyły siewu punktowego, terminów i gęstości siewu oraz typów użytkowych sorgo (wiechowe i bezwiechowe do produkcji kiszonki, sorgo uprawiane na ziarno i formy pośrednie). Dużym zaskoczeniem dla większości osób, a zwłaszcza młodzieży szkolnej, była imponująca biomasa i bardzo duża wysokość roślin sorgo (ok. 4 m), które były wyższe niż kukurydza oraz cechowały się dużą różnorodnością odmianową. Zachwyty budziły różnokolorowe odmiany sorgo „ziarnowego”, nadające się na trwałe bukiety ozdobne.

Następnie prof. dr hab. Henryk Czyż i dr hab. Teodor Kitczak, prof. ZUT z Katedry Łąkarstwa i Melioracji, zaprezentowali poletka doświadczalne z wieloletnimi gatunkami roślin energetycznych. Tu również wszyscy goście czuli się jak w dżungli amazońskiej wśród olbrzymich roślin miskanta olbrzymiego, ślázowca pensylwańskiego,

gęstwiny spartiny preriowej i mozgi trzcinowatej. Zainteresowanie wzbudził perz wydłużony, kuzyn perzu zwyczajnego, który jednak nie wytwarza rozłogów i dlatego nie stanowi zagrożenia dla pola (nie zachwaszcza). Doświadczenia kończyły poletka z jednorocznymi odrostami wierzby wiciowej (ok. 4 m wysokości).

Konferencję zorganizowali pracownicy Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa: dr hab. Marek Bury, prof. dr hab. Henryk Czyż, dr hab. Teodor Kitczak, prof. ZUT, dr Waldemar Piramowicz z nieocenioną pomocą mgr inż. Barbary Amroży. Współorganizatorami konferencji były firmy nasienne i hodowlane (KWS Polska, Agri-Sem) oraz firmy zajmujące się projektowaniem i budową biogazowni rolniczych (Grupa Akuo Energy i LimnoTec Abwasseranlagen GmbH).

Marek Bury

Studenci technologii chemicznej w Niemczech

Piętnastoosobowa grupa studentów kierunku technologia chemiczna (III roku I stopnia i I roku II stopnia) odbyła w lipcu 2013 roku wyjazdową praktykę w Niemczech. Studenci odwiedzili niemieckie instytuty naukowo-badawcze, zajmujące się badaniami i rozwojem technologii chemicznych, nowych materiałów, przetwórstwa tworzyw sztucznych oraz przedsiębiorstwa przemysłowe branży motoryzacyjnej. Poznali tematykę i zakres prac badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych prowadzonych w odwiedzonych instytutach, obejrzeni wyposażenie laboratoriów i pracowni. Studenci odwiedzili: BAM Bundesanstalt für Materialforschung und -prüfung, (Państwowy Urząd Badania i Testowania Materiałów), Berlin; Institut für Leichtbau und Kunststofftechnik, Technische Universität Dresden (Instytut Materiałów Lekkich i Tworzyw Sztucznych); Lehrstuhl für Polymere Werkstoffe, Universität Bayreuth (Katedra Materiałów Polimerowych); Lehrstuhl für Kunststofftechnik, Universität Erlangen-Nürnberg (Katedra Techniki Tworzyw Sztucznych); Steinbichler Optotechnik GmbH, Neubeuern (producent urządzeń do badań nieniszczących NDT); Franziskaner Brauerei, München (browar); Porsche Werk, Stuttgart (fabryka Porsche); Porsche Museum, Stuttgart; Daimler AG, Mercedes Werk Sindelfingen (fabryka Mercedesa); Kunststoff Forschung und -entwicklung SKZ - KFE GmbH, Würzburg (Centrum Badania i Rozwoju Tworzyw Sztucznych).

Spotkania z pracownikami instytutów, studentami i doktorantami pozwoliły na porównanie sposobów kształcenia i przygotowania

studentów do pracy za granicą oraz do zebrania propozycji współpracy i poznania możliwości wykonywania prac dyplomowych lub udziału w realizowanych tam projektach badawczych.

Wizyty w przedsiębiorstwach dały pogląd o skali produkcji przemysłowej, problemach związanych z organizacją produkcji i logistyką, zapewnieniem i badaniem jakości, itp. Największe wrażenie zrobiła oczywiście skala produkcji w takich firmach jak Mercedes czy Porsche, ale również wizyta w browarze w Monachium połączona z degustacją wyrobów biotechnologicznych.

Studenci przekonali się, że wyposażenie naszej uczelni nie odbiega od poziomu światowego, a przekazywana im wiedza wykorzystywana jest w codziennej praktyce przemysłowej.

W czasie wolnym studenci poznali zabytki i życie codzienne w odwiedzanych miejscowościach. Zwiedzili: Drezno, Monachium, Stuttgart, Norymberga i Würzburg. Zainteresowanie wzbudziły ciekawe muzea firm Mercedes i Porsche z eksponatami sięgającymi początków motoryzacji oraz Deutsches Museum w Monachium z eksponatami ilustrującymi rozwój prawie wszystkich dziedzin techniki.

Praktykę zorganizowali pracownicy Instytutu Polimerów – pełnomocnik dziekana WTiCh ds. praktyk studenckich Ryszard Pilawka i dr inż. Krzysztof Gorący. Wyjazd sfinansowano z dotacji DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst – Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej), wpłat studentów oraz dofinansowania dziekana WTiCh.

Z ERASMUSEM do Niemiec

Katarzyna Kocór i Milena Maniukiewicz, studentki drugiego roku studiów magisterskich na kierunku inżynieria materiałowa, dzięki pomocy prof. A. Błędzkiego odbyły praktyki w oddziale niemieckiej firmy BASF, zlokalizowanej w Schwarzheide – miejscowości położonej na terenie południowej Brandenburgii.

– Miałam możliwość odbyć praktyki w zakładzie produkcyjnym TDI (diizocyanian toluilenu) oraz pianek poliuretanowych, poznałam cały systemem obszaru produkcyjnego firmy, pracowałam też w szkółkach dla mechatroników i chemików przygotowujących uczniów do zawodu w firmie – wspomina Katarzyna Kocór. – W dziale kadr opracowywałam koncepcję marketingową dla firmy oraz przygotowywałam i organizowałam Workshop dla pracowników. Uczestniczyłam także w Europejskiej Olimpiadzie Młodzieży (ang. European Youth Olympics for Intellectual Openness, Tolerance and Mobility on the European Labour Market). Projekt ten promował międzykulturową otwartość i mobilność na europejskim rynku pracy. Wraz z czterema osobami reprezentowałam BASF, aktywnie uczestniczyłam w warsztatach i ćwiczeniach. Poznałam tam wielu młodych i utalentowanych ludzi z: Niemiec, Rumunii, Grecji, Portugalii, Holandii, Szwecji i Czech.

Milena Maniukiewicz odbyła praktykę w Analytic Services – dziale odpowiedzialnym za badania analityczne. Praca dotyczyła badań DSC (Differential Scanning Calorimetry) oraz GC (Gas Chromatography). – Pracowałam przy nowo zakupionej maszynie i byłam pierwszą osobą w firmie, która z niej korzystała. Największym wyzwaniem było opracowanie odpowiednich metod pomiarowych dla różnych materiałów. Wykonałam 25 pomiarów w Measurement System Analysis mających określić czy dana aparatura jest zdatna do użytku w laboratorium, czy uzyskiwane rezultaty są powtarzalne i czy błąd

jest mniejszy niż 10%. Następnie dołączyłam do zespołu specjalizującego się w analizie chromatograficznej. Celem tej części praktyki było sprawdzenie czy można oznaczyć zawartość cyjanków w roztworze dzięki chromatografii gazowej, czy jest to wystarczająco czuła metoda. Stworzyłam linię kalibracyjną niezbędną do określenia zawartości cyjanków w badanych próbkach, nauczyłam się różnych sposobów przygotowania próbek oraz analizowania otrzymanych wyników.

Odbycie zagranicznej praktyki w ramach programu ERASMUS umożliwiło studentkom poznanie struktury organizacyjnej dużej firmy BASF i aktywny udział w życiu zakładu, pracowały z ambitnymi i życzliwymi pracownikami. Obie doceniają możliwość rozwoju zawodowego i osobistego.

Link do bliższych informacji na temat Europejskiej Olimpiady Młodzieży: <http://www.eepl.de/index.php?id=move>

Młodzi goście z Rosji

Studenci rosyjscy reprezentujący Sanktpetersburski Państwowy Uniwersytet Politechniczny, Petersburgski Państwowy Uniwersytet Komunikacyjny, Państwową Akademię Morską im. Admirala Makarowa w Sankt Petersburgu przebywali w Szczecinie z kilkudniową wizytą. 24 października 2013 roku odwiedzili naszą uczelnię, w sali senatu spotkali się z prorektorem ZUT ds. studenckich Jackiem Wróblem, zwiedzili Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki oraz Wydział Elektryczny. Rosyjscy studenci złożyli rewizytę swoim polskim kolegom, którzy przebywali w Rosji

w wrześniu br. Spotkania to efekt realizacji wspólnego programu „Polsko-Rosyjskiej Wymiany Młodzieży 2013” w ramach „Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia” Myślą przewodnią projektu jest wielokulturowość, tolerancja i wspólne dziedzictwo architektoniczne, malarskie, muzyczne i dekoracyjne Szczecina i Petersburga. Uczestniczy w nim 28 polskich i rosyjskich studentów. Głównym organizatorem wymiany młodzieży jest szczeciński oddział Naczelnej Organizacji Technicznej.

Amerykańscy studenci w Szczecinie

Wydział Budownictwa i Architektury już po raz czwarty gościł grupę studentów z dwóch amerykańskich uniwersytetów: University of Nebraska i Floryda A&M University (FAMU). Przyjechali do Polski w ramach programu International Research Experience for Students (IRES), finansowanego przez National Science Foundation (NSF – Narodowy Fundusz Nauki), amerykańską agencję państwową, prowadzącą specjalne programy wspomagające finansowo różne formy współpracy międzynarodowej. Celem IRES jest umożliwienie studentom amerykańskim poznania nauki i technologii poza granicami USA, tak aby byli lepiej przygotowani do pracy zawodowej. Inicjatorem wyjazdów w 2010 roku był prof. Andrzej Nowak, ówczesny dziekan Wydziału Budownictwa Uniwersytetu w Nebrasce. W ramach otrzymanych przez profesora funduszy studenci odbywali 6-tygodniowe staże w czterech ośrodkach akademickich w Polsce: Szczecinie, Bydgoszczy, Warszawie i Krakowie. W Szczecinie gościli na Wydziale Budownictwa i Architektury ZUT, odwiedzili interesujące budowy, uczestniczyli w konferencji Awarie Budowlane oraz zwiedzali miasto, a przede wszystkim bratali się z polskimi studentami. Jednym z opiekunów amerykańskich studentów podczas pobytu w Szczecinie był student WBIA Piotr Małolepszy, który na łamach *Forum Uczelnianego* dzieli się wrażeniami ze spotkania i cytuje fragmenty sprawozdań amerykańskich studentów składane po powrocie z Polski.

Dzień pierwszy określić można jako dzień typowo akademicki. Pełen prezentacji i zajęć praktycznych m.in. w laboratoriach Katedry Geotechniki, Zakładu Konstrukcji Metalowych, Katedry Konstrukcji Żelbetonowych oraz Technologii Betonu. Dzień zakończył wykład prof. Nowaka na tematy odbiegające od zagadnień czysto akademickich. Wystąpienie profesora zostało przyjęte z ogromnym podziwem oraz zainteresowaniem ze strony zarówno studentów amerykańskich, jak i polskich. Absolutnym fenomenem dla studentów z USA okazała się dostępność laboratoriów dla studentów oraz idea ćwiczeń laboratoryjnych.

John Dieker pisze: – „Większość z tego, co zostało nam zaprezentowane w Stanach Zjednoczonych jest zarezerwowane dla absolwentów oraz pracowników naukowych.” John wspomina również, że edukacja przyszłych inżynierów w USA opiera się głównie na teorii, a udział w projekcie IRES Poland pozwolił mu na lepsze zrozumienie podstawowych zasad i technik rozwiązywania zagadnień inżynierskich: – „Ten wyjazd pokazał mi coś, czego nigdy nie doświadczyłem podczas swojej edukacji. Miałem możliwość spędzenia niezliczonych godzin na placach budowy i rozmawiania z menadżerami budów”.

Podobnego zdanie był Imhotep Duncanson, który podziela opinię Johna i dodaje: – „Polskie studia kładą o wiele większy nacisk na praktykę (...). Jako student spędzałem większość semestru w domu, robiąc zadania i przygotowując się do dziesiątków egzaminów. Polscy studenci realizują duże projekty, które muszą zostać skończone do końca semestru. Oceny z tych projektów, łącznie z ocenami z wykładów i laboratoriów, tworzą często zaliczenie. A egzaminy są z najważniejszych przedmiotów”.

Carri Mohlman – „Miałam okazję spotkać wielu polskich studentów. Byłam zaskoczona, kiedy dowiedziałam się, że studenci w Polsce muszą napisać pracę inżynierską aby otrzymać dyplom”.

Nieoficjalna część pierwszego dnia upłynęła na poznawaniu się w kameralnej atmosferze Cafe 22 z widokiem na panoramę Szczecina. Studentów zaskoczył fakt, że w mieście o stosunkowo małej powierzchni (w porównaniu z miastami USA) buduje się drapacze chmur.

Wtorek to wyjazd na budowę terminalu LNG w Świnoujściu, gdzie po otrzymaniu specjalnych wejściówek zostaliśmy przeszkoleni z zakresu BHP, otrzymaliśmy specjalne obuwie, okulary oraz kaski. Już po pierwszych krokach okazało się, że budowa ta ma charakter bardzo międzynarodowy, co ułatwiło tłumaczenie zawiłości technicznych. Studenci rozmawiali z inżynierami szkockimi oraz amerykańskimi, którzy z chęcią opowiedzieli o zawiłościach projektu, a także o technologii i problematyce wynikającej ze sposobu eksploatacji obiektów tego typu. Kierownik projektu części naziemnej zaproponował nam możliwość wspinaczki na szczyt gotowego już zbiornika, co było naprawdę fascynującym przeżyciem. Amerykanów zaskoczyła nasza wiedza o zbiornikach, sposobach projektowania i Imhotep wyjaśnił, że w USA projektują/obliczają raczej poszczególne elementy konstrukcji i że nigdy nie zaprojektował całej konstrukcji.

Podczas spaceru po części „wodnej” inwestycji, czyli falochronie, poznaliśmy zastosowaną technologię specjalnie opracowaną na potrzeby tej inwestycji. Nie obyło się oczywiście bez komentarzy i porównań. John Dieker pisze: – „Miejscem, które szczególnie utkwiło mi w pamięci, była budowa w Świnoujściu. Rozmiar projektu był ogromny, zadziwiła np. konieczność 24-godzinnej ciągłej betonowania zbiorników dla uzyskania zamierzonego efektu. Problemy związane z logistyką i sposoby ich rozwiązywania są jedną z najważniejszych informacji, które udało mi się wynieść z wycieczki”.

Kolejny dzień to wycieczka na budowę hali widowiskowo-sportowej realizowanej przez firmę Erbud SA. Obejrzelismy maszyny pracujące, a oprowadzający nas opowiadał m.in. o projekcie opracowania posadowienia pod ciężki sprzęt, a kierownik budowy o konstrukcji hali szczególnie konstrukcji dachu, który stanowi przestrzenną kratownicę. Studentów zainteresował również fakt, iż hala budowana jest pod wymogi światowych federacji siatkarskich, co umożliwi organizowanie imprez na światowym poziomie. Później odbyliśmy spacer po parku Kasprowicza, którego wielkość i zagospodarowanie – Różanka, Amfiteatr, Jasne Błonia – wzbudziły wiele emocji. Podobna się dążenie do odbudowy budynków, które zostały wzniesione przez minione pokolenia. John Dieker podkreśla: – „Jedną z największych różnic kulturowych, które udało mi się zauważyć, jest ważność i znaczenie starych obiektów. W USA wszystko ma swój określony cel, jeśli go nie spełnia jest burzone i zastępowane przez inny obiekt. W Polsce duże znaczenie ma renowacja obiektów, które zostały wzniesione przed obecną generacją. Takie sytuacje tworzą unikalne problemy inżynierskie, z którymi niebyłoby często spotykamy się w Stanach Zjednoczonych”.

Dzień zakończyła wspólna sesja prezentacji studentów polskich, amerykańskich, a także tureckich i hiszpańskich. Prezentacje dotyczyły obiektów wznoszonych z betonów nowej generacji, a odbyły się w Polskim Związku Inżynierów i Techników Budownictwa.

Duże zainteresowanie wzbudziła budowa Filharmonii Szczecińskiej m.in. ze względu na wykorzystane materiały

(złota folia, panele elewacyjne), doceniono, iż projekt przygotowali barcelońscy architekci. Studentów z USA interesowały tzw. eurokody konstrukcyjne wykorzystywane do projektowania w krajach Unii Europejskiej.

Carrie Mohlman: – „Studenci budownictwa w Europie studiuja te same normy Unii Europejskiej niezależnie od kraju, w którym studiuja. (...) Te międzynarodowe normy pozwalają przedsiębiorstwom na pracę na terenie całej Europy i pozwalają na rozprzestrzenianie się pomysłów i funduszy. Większość obiektów, które odwiedziłam, były przynajmniej częściowo współfinansowane przez fundusze europejskie.” Ta sama studentka podkreślała fakt, iż traktujemy studia bardzo międzynarodowo: – „System edukacji w Europie jest skupiony na międzynarodowej współpracy. Spotkałam studentów z krajów innych niż Polska: Słowacji, Francji, Turcji i Kanady. Studenci studiuja za granicą przez jeden semestr”. Goście zobaczyli również „szczyńską Wenecję”, oczyszczalnię ścieków. Uczestniczyli w rzadkim wydarzeniu podniesienia kolejowego mostu zwodzonego nad

Regalicą, jedynego takiego obiektu nie tylko w Polsce, ale i w całej Europie.

Jeden dzień przeznaczono na zwiedzanie zabytkowej części Szczecina z przewodnickim wsparciem dr. inż. Stefana Nowaczyka: m.in.: katedrę, Zamek Książąt Pomorskich, Podzamcze, gdzie doktor Nowaczyk opowiedział o próbach odtworzenia starej zabudowy miasta oraz o głównych problemach inżynierskich, czyli sposobie posadowienia elementów zabudowy.

John Ward: – „Podczas mojego pobytu w Polsce nauczyłem się wielu rzeczy na temat budownictwa w Polsce i w całej Unii Europejskiej. Poznałem system polskiego kształcenia akademickiego i proces zdobywania przez absolwenta uprawnień”.

Erica Odegard: – „Wyjazd do Polski nie tylko poszerzył moje horyzonty na nową kulturę, ale również dał mi głębsze spojrzenie na inżynierię lądową w globalnej perspektywie. Możliwość odwiedzenia uczelni, placów budowy, firm budowlanych pokazała mi jak to jest być studentem w Polsce, a nawet jak to jest pracować w Polsce”.

CHAPS na Ukrainie...

Tuż po ostatniej próbie przedwyjazdowej 8 czerwca 2013 roku wyruszyliśmy spod naszej siedziby na wschód. Podróż była długa i męcząca, ale zakończona sukcesem. Po przejechaniu 930 kilometrów szczęśliwie dotarliśmy do pięknego i gorącego Lwowa, który powitaliśmy swoim pierwszym koncertem. Następnego dnia ruszyliśmy na podbój tego pięknego miasta. Przewodnik pokazał nam najciekawsze miejsca we Lwowie, a także zabawił ciekawymi anegdotkami i raczył ukraińskimi dowcipami. Oprócz zwiedzania, nie mogło zabraknąć smacznych posiłków i oczywiście prób. Skoro powtarzanie jest matką uczenia się, a my bardzo lubimy się uczyć utworów, trzeba je powtarzać. Na szczęście takie próby przynoszą pozytywne skutki, czego przykładem był nasz wtorkowy koncert w Żółkwi. Po odniesionym sukcesie dzień później pożegnaliśmy Lwów i ruszyliśmy w dalszą podróż.

Następnego ranka cała ekipa chóralna zerwała się wcześniej z łóżek, żeby pokonać kolejne długie kilometry i dotrzeć do Kijowa. Od razu po przyjeździe odbyła się próba, na której powitali nas młodzi kijowscy chórzyscy. Wspólnymi siłami zaśpiewaliśmy dwa utwory. W czwartek odbyliśmy wycieczkę po Kijowie, jedną z atrakcji były przepiękne ukraińskie cerkwie. Tego dnia nie mogło również

zabraknąć próby, a także wieczornego koncertu. W końcu nadszedł dzień, na który wszyscy czekali. Dzień, w którym mieliśmy wystąpić na deskach Filharmonii Narodowej w Kijowie. Po porannej porcji zwiedzania miasta, udaliśmy się do niezwykle eleganckiego budynku, aby posiedzieć i posłuchać innych wykonawców. Kiedy przyszła na nas pora i my wykonaliśmy kilka utworów, koncert zwieńczył utwór wykonany wspólnie z chórem DNIPRO.

Po ostatnim koncercie wszyscy wykonawcy świętowali w pobliskim parku smak odniesionego sukcesu. Nie zabrakło śpiewów,

tańców i posiłków przygotowanych przez zagranicznych przyjaciół. Niestety, nasz czas świętowania szybko dobiegł końca. Opuściliśmy to piękne miasto z nadzieją, że nawiązana przyjaźń z ukraińskim chórem zaowocuje ciekawą współpracą w przyszłości.

Dzięki finansowemu wsparciu władz Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie członkowie chóru doświadczyli przygody i spotkania z piękną, ukraińską kulturą, a także mieli okazję zaprezentowania na Ukrainie polskiej muzyki.

*Natalia Skrobania
Zdjęcie z archiwum CHAPS*

...i wśród norweskich fiordów

Zgodnie z norweskim przysłowiem „Borte er bra, men hjemme er best” – dobrze jest wszędzie, jednak najlepiej... wiadomo gdzie! Tak przynajmniej twierdzili chórzyscy ZUT do czasu wizyty w Norwegii. Wśród pięknych krajobrazów, wolni w przestrzeni, gdzie gdzie góry spotykają się z morzem, zaczęli wątpić w słuszność tego stwierdzenia.

Wraz z ostatnimi ciepłymi dniami wakacji Chór Akademicki im. prof. Jana Szyrockiego ZUT wyruszył na siedmiodniowe tournée po Norwegii. Przygoda rozpoczęła się w czwartek 29 sierpnia w godzinach porannych, około południa. Pierwszym, a zarazem ostatnim polskim przystankiem było Świnoujście. Tam rozpoczął się kolejny etap przygody, tym razem drogą morską. W godzinach

wieczornych zespół znalazł się już po drugiej stronie Morza Bałtyckiego, w Ystad. Stamtąd do celu dzieliła ich już „tylko” szesnastogodzinna droga autokarem.

Pierwszą miejscowością na muzycznym szlaku młodych szczecinian była Volda – miejscowość usytuowana na zachodnim brzegu półwyspu. Przyjęci z niezwykłą gościnnością chórzyści, poczęstowani lokalnymi specjałami oraz zaproszeni na wycieczkę po okolicy, mieli pierwszą okazję na spotkanie z pięknem norweskich krajobrazów i architektury. W roli przewodnika wystąpił organizator i gospodarz koncertu w Volda – Odd Ragnar Hunnes. Formą podziękowania ze strony muzycznych przedstawicieli ZUT był koncert, który odbył się tego samego wieczoru. Dwuczęściowe przedstawienie, angażujące publiczność, okazało się niezapomnianym przeżyciem dla obu stron. Słuchacze mieli możliwość poznania bogatego dorobku muzyki polskiej, chórzyści natomiast możliwość jej przekazu z dala od ojczyzny. Pierwszy dzień podróży minął wśród wielu serdeczności, nowych przyjaźni oraz wzruszających chwil.

Kilkadziesiąt kilometrów na północ przywitało chórzystów kolejne niezwykle miejsce – Forde. Kolejność zdarzeń podobna do dnia poprzedniego, przy czym w żadnym wypadku nie można mówić o monotonii. Każdy dzień, mimo iż podobnie pracowity, przepełniony był życzliwością norweskich organizatorów, rodzin, które przyjmowały chórzystów na noc, a przede wszystkim słuchaczy przybyłych na koncerty. I tym razem norweska gościnność nie zawiodła. Przywitani przez panią kantor Gro Anthum chórzyści wzięli udział w niecodziennym wydarzeniu. Jako goście z Polski stali się główną atrakcją koncertu, który odbywał się na scenie przed nowoczesnym Ratuszem Miejskim. W ramach zasłużonego odpoczynku część zespołu udała się na najwyższą górę w okolicy. Nieliczni doszli na sam szczyt, jednak ci, którym się to udało, wrócili oczarowani. Tego samego dnia, podobnie jak poprzedniego, śpiewacy mieli zaszczyt wystąpić ponownie, tym razem jednak zaprezentowali się w pełnym, dwuczęściowym programie koncertowym.

Niedziela była trzecim dniem tournée chóru wśród malowniczych fiordów. W godzinach rannych chórzyści śpiewem ubogacili nabożeństwo w kościele w Eid. Wraz z głównym organizatorem całego

przedsięwzięcia Ralphem Cupperem wykonali uroczysty utwór na chór i organy: 'O come let us sing unto the Lord'.

Tego samego dnia zespół udał się na koncert do miejscowości Maloy, gdzie w imieniu tamtejszej społeczności przyjmowany był przez kantora Kaldo Kiis oraz Kristine Schielderup. Kolejny koncert i kolejne ciepłe przyjęcie (może nie licząc pogody, która tego dnia akurat nie dopisała).

Kilka dni spotkań z norweskimi rodzinami, wspólnego muzykowania, poznawaniu kultury norweskiej minęły niepostrzeżenie. Kolejne natomiast miały przenieść chórzystów szlakiem górskich malowniczych krajobrazów i nowoczesnej architektury środkowej części półwyspu. Wśród zapierających dech w piersiach widoków, zielonych dolin oraz górzystych szlaków chórzyści przedostali się do stolicy kraju – Oslo. Mimo późnych godzin wieczornych i zmęczenia całodzienną podróżą, miasto zachwytiło szczecinian. Na nocleg udali się do Anker Hostel, położonego w centrum Oslo.

Wtorek był ostatnim dniem w Norwegii, jednak wciąż nie ostatnim z całego tournée. Następnym przystankiem była Szwecja i malownicze Lund. Chór Akademicki im. prof. Jana Szyrockiego ZUT przyjęty został już tradycyjnie bardzo gościnnie i podobnie jak w poprzednich dniach zaprezentował dwuczęściową ucztę muzyczną. Pełni wzruszeń i cudownych wspomnień, zachwyceni życzliwością ponoć nie do końca 'gorących' w kontaktach Norwegów i Szwedów, szczecińscy chórzyści zaczęli przygotowywać się na powrót do kraju...

W Szczecinie chórzyści byli 4 czerwca, w środę. Pełni pozytywnych emocji i nowych doświadczeń obecnie rozpoczynają nowy sezon artystyczny 2013/2014.

Za wsparcie w realizacji powyższego wyjazdu koncertowego należą się podziękowania władzom Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Dzięki mecenasowi rodzimej uczelni członkowie zespołu mogą mieć bezpośredni kontakt z wieloma różnorodnymi kulturami, a jednocześnie okazję do prezentowania polskiej kultury i reprezentowania ZUT i Szczecina poza granicami kraju.

MW

Młodzi chórzyści na obozie

O bóz szkoleniowo-integracyjny Zespołu Młodych CHAPS w Dziwnowie, który zorganizowano od 15 do 25 września 2013 roku młodym adeptom chóralistyki, będzie się kojarzył nie tylko z ciężką pracą. Nie zabrakło powodów do zabawy, a wyjazd dzięki różnym grom i zabawom (ping-pong, siatkówka, mahjong czy też piłkarzyki) pozwolił na wzajemne poznanie się uczestników i ułatwi wspólną pracę w przyszłości. Przerwy między ciężkim treningiem głosów spędzano na spacerach brzegiem morza czy też opalaniu. Jak każdego roku odbyły się prezentacje, na których przyszli chórzyści zaprezentowali swoje talenty. Miłą niespodzianką okazał się dla wszystkich występ kadry. Nikt się nie spodziewał, że drzemie w nich nie tylko talent artystyczny, a także niebywale poczucie humoru. Wieczory upływały na wspólnym śpiewaniu

i tańczeniu. Aleksandra Lachowicz (sopran): – „W czasie prób chodziliśmy na emisję głosu do naszej ukochanej Tosi, która pokazała nam, jaki głos naprawdę się w nas kryje. Gdyby nie doskonała kuchnia, w której panie kucharki serwowały wspaniałe jedzenie, prawdopodobnie nie dalibyśmy rady tego wszystkiego zrobić. Pewnego razu po ciężkim dniu chóralnych ćwiczeń zorganizowaliśmy ognisko. Śpiewaliśmy, tańczyliśmy, a także uczyliśmy się nowych języków obcych (czeski, niemiecki, angielski). Wyjazd zakończył się koncertem w pobliskim kościele. To wszystko było dla nas cudownym doświadczeniem. Mamy nadzieję, że zdobyta wiedza zostanie w naszych głowach, a nowo zawarte znajomości staną się przyjaciółmi na całe życie”.

Zdjęcia Monika Staszewska

Z miłości do muzyki

Wykonanie 1 stycznia 2004 roku IX Symfonii Ludwika van Beethovena w Filharmonii Berlińskiej zapoczątkowało kolejne, czwarte dziesięciolecie działalności artystycznej chóru Collegium Maiorum.

Niezliczona liczba koncertów a cappella, wspaniałe dzieła oratoryjne, współpraca ze znakomitymi chórami, orkiestrami, dyrygentami i solistami, w kraju i za granicą, to znaczący dorobek artystyczny chóru, który w ostatnim dziesięcioleciu pracował niezmiennie pod kierunkiem Pawła Osuchowskiego.

W repertuarze chóru znalazły się, wykonywane w kraju, jak i podczas licznych podróży artystycznych, wspaniałe dzieła wybitnych kompozytorów: Beethovena, Mozarta, Vivaldiego, Gounoda, Faure'a, Debussy'ego, Orfa, Mahlera, Szymanowskiego, Pendereckiego, Góreckiego, Kilara i wielu innych.

Współpraca z Chórem Akademickim im. Jana Szyrockiego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (dawniej Politechniki Szczecińskiej) i Orkiestrą Filharmonii Szczecińskiej owocowała znaczącymi koncertami w Szczecinie a także Berlinie, Schwedt, Neubrandenburgu, Prenzlau.

Wyjątkowym przedsięwzięciem chóru Collegium Maiorum na początku nowego 10-lecia było uczczenie wstąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. Niezwykle atrakcyjny koncert, w świetle gwiazd i sztucznych ogni, odbył się o północy 30 kwietnia 2004 r. na Wałach Chrobrego w Szczecinie. Połączone chóry CM i ChAPS, z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii Szczecińskiej, wykonały IX Symfonię Ludwika van Beethovena. Koncertem dyrygował Zygmunt Rychert. Koncert powtórzono 1 maja w szczecińskim amfiteatrze.

Niezwykle ważny, przejmujący koncert odbył się 8 kwietnia 2005 r. w Bazylice Archikatedralnej w Szczecinie. Chór uczestniczył

w szczególnej uroczystości – Mszy Żałobnej poświęconej pamięci zmarłego papieża Jana Pawła II. Dźwięki *Requiem* Wolfganga Amadeusza Mozarta i recytowana przez aktorów teatrów szczecińskich poezja Papieża na długo pozostały w pamięci. Koncertem połączonych chórów, z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii Szczecińskiej, dyrygował Zygmunt Rychert. Od tej chwili, w kwietniu każdego roku, chór CM poświęca pamięci Jana Pawła II uroczysty koncert.

Requiem W.A. Mozarta wykonano ponownie 10 kwietnia 2010 r. podczas żałobnego koncertu poświęconego ofiarom katastrofy smoleńskiej. Koncertem dyrygował Mykoła Diadura.

Podczas ostatniej dekady chór Collegium Maiorum koncertował wielokrotnie w kraju i za granicą. Podczas tzw. trasy galicyjskiej w 2004 r. odwiedziliśmy: Częstochowę, Tynec, Kraków, Rzeszów, Lwów, Leżajsk, Kielce, prezentując koncerty a cappella z muzyką sakralną i ludową.

W roku 2005 chór odwiedził Szwecję. Koncertował w Helmstaed, Helsinborgu i Sztokholmie. W specjalnie przygotowanym repertuarze muzyki polskiej znalazły się po raz pierwszy wykonywane przez chór CM, *Pieśni Kurpiowskie* Romana Maciejewskiego.

Kolejne podróże, w 2006 r. i 2013 r., wiodły do Francji, na zaproszenie chóru Rezonance z Tulonu. W 2013 r. byliśmy uczestnikami Festiwalu „Wiosna Toulońska”, podczas którego wykonaliśmy koncert a cappella, a także fragmenty *Requiem* Gabriela Faure'a, oraz wspólnie z chórem francuskim *Glorię* Antonio Vivaldiego.

Szczególne uznanie i podziw wywołały utwory polskiej muzyki współczesnej Henryka Mikołaja Góreckiego, Wojciecha Kilara i Andrzeja Koszewskiego.

Inny charakter miała podróż chóru do Francji w lipcu 2008 r. Jedyny koncert w wykonaniu chóru i solistów, z towarzyszeniem Orkiestry

Filharmonii Szczecińskiej, poświęcony był pamięci ofiar tragicznego wypadku polskiego autokaru pod Grenoble.

Ten wzruszający koncert zatytułowany „Pamięć silniejsza niż śmierć” składał się z utworów *Stabat Mater* Karola Szymanowskiego i *Requiem* Gabriela Faure’a. Koncertem w Bazylice Sacre-Coeur w Grenoble dyrygował Zygmunt Rychert.

Kolejna trasa koncertowa w 2008 r. wiodła na Ukrainę przez Kraków, Lwów, Kamieniec Podolski, Odessę aż do Symferopola, gdzie wspólnie koncertowaliśmy z zespołami polonijnymi i ukraińskimi.

Do niezapomnianych przeżyć artystycznych należy koncert 10 grudnia 2005 r. z okazji 35. rocznicy wydarzeń grudniowych w Szczecinie, w hali K-1 Stoczni Szczecińskiej Nova. Wspólnie, z wieloma chórami, z towarzyszeniem połączonych orkiestr, z wybitnymi solistami, wykonano monumentalne dzieło *Requiem Polskie* Krzysztofa Pendereckiego pod dyktando samego kompozytora. W niezwyklej, industrialnej scenerii wysłuchało koncertu ponad pięć tysięcy osób, a TVP Kultura transmitowała koncert na żywo. Transmisję powtórzono w 2 programie TVP 17 i 19 grudnia.

Rok 2006 zaznaczył się ciekawym koncertem na zakończenie Roku Mozartowskiego. W Bazylice Archikatedralnej w Szczecinie 2 grudnia 2006 r., wspólnie z Schweriner Singakademie i Zespołem Camerata Nova, chór CM wykonał *Requiem* Wolfganga Amadeusza Mozarta pod dyktando Eugeniusza Kusa. Koncert powtórzono 3 grudnia w Filharmonii w Słupsku pod dyktando Bohdana Jarmałowicza.

Współpraca chóru CM z Filharmonią Słuską trwa od wielu lat. Z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii Słuskiej pod dyktando Bohdana Jarmałowicza wykonaliśmy wiele znakomitych koncertów z dziełami: Mozarta (2004 r., 2006 r.); Faure’a (2007 r.); Beethovena (2008 r.); Kilara i Góreckiego (2009 r.). Realizowaliśmy wspólnie wyjątkowe trzy koncerty z cyklu „Muzyka Mistrzów” (2012 r.).

Pierwszy koncert z tego cyklu odbył się 26 października 2012 r. z okazji jubileuszu Polskiej Filharmonii Sinfonia Baltica w Słupsku. Program koncertu wypełniły dzieła Kilara *Angelus* i Góreckiego *Ad Matrem*. Drugi koncert, 23 listopada 2012 r., składał się z muzyki do baletu *Harnasie* Szymanowskiego. Wykonawcami tego koncertu, oprócz chóru CM i Orkiestry Sinfonia Baltica, byli: zespół góralski Trebunie Tutki, Krzysztof Trebunia Tutka – tenor, Dorota Pomykała – lektorka fragmentów *Historii filozofii po góralsku* Józefa Tischnera. Na program trzeciego koncertu 13 grudnia 2012 r. złożyły się fragmenty *VIII Symfonii – Pieśni przemijania* oraz *Lacrimosa z Polskiego Requiem* Pendereckiego; *Symfonia Adwentowa* Kilara; *Lacrimosa z Requiem dla mojego przyjaciela* Zbigniewa Preisnera.

Oddzielny, doniosły rozdział działalności chóru Collegium Maiorum stanowi współpraca z artystami z Niemiec. Do szczególnych przedsięwzięć artystycznych ostatniej dekady należą wspaniałe koncerty w Prenzlau (2004 r., 2009 r., 2013 r.), Berlinie (2004 r., 2005 r., 2009 r.), Schwedt (2005 r., 2007 r.), w kopalni soli w Merkers 500 m pod ziemią, (2006 r., Wittenberdze i Hamburgu (2009 r.), Neubrandenburgu (2012 r.).

Były to koncerty z towarzyszeniem połączonych chórow

i orkiestr polskich i niemieckich, z wieloma wybitnymi solistami i dyrygentami. W programie koncertów znalazły się wielkie dzieła m.in. *II Symfonia* Gustawa Mahlera pod dyktando Daniela Inbala (Prenzlau), *VIII Symfonia* Mahlera pod dyktando Stefana Malzewa (Neubrandenburg); *IX Symfonia* Beethovena pod dyktando Pawła Osuchowskiego oraz Franka Zachera (Berlin, Schwedt, Prenzlau), *Gloria* Vivaldiego pod dyktando Pawła Osuchowskiego (Police, w ramach

Koncertu Narodów), *Carmina Burana* Carla Orfa pod dyktando Eugeniusza Kusa (Prenzlau).

W roku 2010 podczas kilkudniowej podróży artystycznej do Niemiec chór CM odwiedził Wismar, Bayereuth, Hausen, Esenfeld gdzie prezentował muzykę polską sakralną i ludową, dawną i współczesną, podkreślając jej niezwykły wymiar artystyczny. Szczególne zainteresowanie wzbudzały utwory polskiej muzyki współczesnej, zwłaszcza Góreckiego, Kilara i Szymanowskiego.

W uznaniu wyjątkowości utworów K. Szymanowskiego, chór CM nagrał w 2007 r., z towarzyszeniem Kapeli Folklorystycznej Siermięgi, płytę z muzyką chóralną tego kompozytora.

W listopadzie 2007 r. koncertem a cappella pod nazwą „Muzyka w tonacji refleksji, modlitwy, spojrzenia w głąb siebie”, pod dyktando Pawła Osuchowskiego, chór CM uczcił jubileusz 55-lecia Chóru Akademickiego im. Jana Szyrockiego. Uczestniczył również w głównym Koncercie Jubileuszowym w kościele św. Krzyża w Szczecinie 23 listopada 2007 r. Podczas koncertu wykonano *Missa pro pace* Wojciecha Kilara. Połączonymi chórami, z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii Szczecińskiej i solistów, dyrygował Zygmunt Rychert.

Wymienione przedsięwzięcia artystyczne chóru Collegium Maiorum to zaledwie część działalności. Drugi, ważny obszar stanowią koncerty na rzecz Szczecina i jego mieszkańców.

Do stałych artystycznych działań należą: udział w uroczystościach żałobnych poświęconych pamięci profesora Jana Szyrockiego, założyciela chóru, oraz innych osobistości świata kultury i nauki Szczecina. Koncerty kołęd w szczecińskich kościołach i udział w Misterium Kołędowym organizowanym każdego roku przez Chór Akademicki im. Jana Szyrockiego. Liczne koncerty w Zamku Książąt Pomorskich. Koncerty w ramach „Cecyliady” w Policach, oprawa muzyczna wystaw w Muzeum Narodowym w Szczecinie, udział w Międzynarodowym Festiwalu Chórów w Międzyzdrojach i Międzynarodowym Festiwalu Organowym w Szczecinie. Uczestniczenie w projektach „Cztery pory ogrodu” w Przelewicach oraz „Różany ogród sztuki”

w Szczecinie. Uświetnianie uroczystości rocznicowych poświęconych żołnierzom AK, NSZZ „Solidarność”, „Kresowiakom”. Koncerty charytatywne na rzecz hospicjum i Domu Opieki Społecznej. Uświetnianie uroczystości Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego. Współpraca z Akademią Sztuki w Szczecinie. Koncertowanie podczas uroczystości rodzinnych członków chóru.

Warto również odnotować nawiązanie współpracy z Akademią Muzyki Dawnej w Szczecinie. Do tej pory chór CM wziął udział z koncertem a cappella w I Szczecińskim Festiwalu Muzyki Dawnej

(2004 r.) oraz w koncercie finałowym VIII Festiwalu (2011 r.) „Jeden Bóg wiele kultur”, gdzie z towarzyszeniem Orkiestry Fundacji Akademii Muzyki Dawnej, pod batutą Pawła Osuchowskiego, wykonał *Mszę C-dur* Ludwika van Beethovena.

Wszystko to stanowi „chóralny portret” Collegium Maiorum – chóru, który ciągle się rozwija, prezentuje ciekawy profil artystyczny i wysoki poziom wykonawczy, a nam, chórzystom stwarza możliwość rozwijania pasji artystycznej zrodzonej z miłości do muzyki.

Dzięki muzyce, która „jest przesłaniem ze świata idealnego”, możemy tworzyć lepszy świat dla siebie i innych ludzi.

Przed nami kolejne lata twórczej pracy. Mamy nadzieję, że przyniosą nowe, artystyczne dokonania, które pozwolą na doznawanie piękna i dobra zarówno nam, jak i słuchaczom.

Danuta Rodziewicz
Anna Gonczaruk

40 lat Collegium Maiorum – ab ovo

Jesień 1973 roku to czas rezygnacji z członkostwa w Chórze Politechniki Szczecińskiej wielu długoletnich chórzystów, którzy po cyklu koncertów jubileuszu XX-lecia postanowili pożegnać się z zespołem. Grupa ta z próby na próbę powiększała się, co zmobilizowało mnie do podjęcia przeciwdziałania rozproszeniu i marnowaniu potencjału artystycznego odchodzących chórzystów. Mieliśmy przecież wszyscy doświadczenie koncertowe, przygotowanie wokalne przez nieocenioną panią profesor Zofię Korniszewską, znajomość szerokiego repertuaru chóralnego, a ponadto byliśmy sobie wzajemnie potrzebni. Więzy koleżeńskie, zadzierżgnięte w tylu różnych sytuacjach – podczas prób, koncertów, konkursów, w podróży, często bardzo trudnych i bez pieniędzy – były bardzo mocne. Tych, którzy zdążyli się już pożegnać, jak też tych, którzy nosili się z takim zamiarem, zaprosiłem do chóralnego klubu Camerton. Zaproponowałem zorganizowanie kameralnego zespołu chóralnego, który może mniej intensywnie, ale równie ambitnie, wykorzystując stabilność składu zespołu, a więc i repertuaru, pozwoliłby na kontynuowanie naszej pasji muzycznej.

Jan Szyrocki, również zaskoczony liczbą rezygnujących, przyjął propozycję kierownictwa artystycznego, warunkując to skompletowaniem składu i przygotowaniem repertuaru we własnym zakresie. Szczęśliwy zbieg okoliczności sprawił, że cztery nasze koleżanki, studiujące wychowanie muzyczne w szczecińskiej filii Akademii Muzycznej w Poznaniu, zadeklarowały udział w zespole oraz bezinteresowną pracę nad przygotowaniem repertuaru.

Słowa szczególnego uznania należą się Luli Mitkiewicz, która nieprzestając być chórzystką w zespole studenckim, będąc studentką

wspomnianej Akademii Muzycznej, wzięła na siebie ciężar odpowiedzialności za koordynację pracy nad przygotowaniem repertuaru. Sekundowały jej Magda Miłosz (dziś posłanka Kochan), Bogusia Wrońska i Hanka Kazimierzczak. Magda Miłosz umożliwiła nam odbywanie prób w prowadzonym przez siebie Ognisku Muzycznym przy ul. Owocowej.

Jasio Szyrocki zaproponował na początek przygotowanie madrygałów Gesualdo di Venosy i tak pod jego ręką, pod nazwą Szczeciński Chór Kameralny, wystąpiliśmy po raz pierwszy w sali Anny Jagiellonki Zamku Książąt Pomorskich. Koncert został przyjęty przez publiczność bardzo ciepło i życzliwie, a dyrektor Zamku Eugeniusz Kus zaproponował pomieszczenie zamkowe jako bazę naszej działalności. Jasio uwierzył, że poświęcony nam czas może przynosić efekty i tak zaczęliśmy pracę nad nowym szerokim repertuarem.

We wrześniu 1976 r. wyjechaliśmy w jedną z najpiękniejszych podróży koncertowych do Hiszpanii, dając po drodze koncerty w Szwajcarii, Francji i Niemczech. Po powrocie nastąpiła przerwa we współpracy z Janem Szyrockim. Kierownictwo artystyczne chóru na sześć lat objął Eugeniusz Kus.

W roku 1982 pojawiła się możliwość połączenia z macierzystym zespołem w Stowarzyszeniu Śpiewaczym Chór Akademicki Politechniki Szczecińskiej, z której skwapliwie skorzystaliśmy. Wtedy to ponownie kierownictwo artystyczne objął Jasio Szyrocki, a chór przybrał nazwę Chór Politechniki Szczecińskiej Collegium Maiorum.

Stanisław Miłoszewski

Francja między przeszłością a przyszłością

Uroczysta inauguracja Dni Kultury Francuskiej 2013' połączona z otwarciem wystawy fotograficznej Krystyny Łyczywek „Paryż między przeszłością a przyszłością”, odbyła się 22 października w Bibliotece Głównej ZUT przy ul. Ku Słońcu. Ambasador Pierre Buhler wygłosił odczyt nt.: „Francja – moc technologii XXI wieku” oraz wręczył Order Legii Honorowej Krystynie Łyczywek, wieloletniej działaczce Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej, artyście fotografikowi, tłumacze i Honorowej Obywatelce Szczecina. Uroczystość uświetnił występ Chóru Kameralnego ZUT pod dyrekcją Iwony Wiśniewskiej-Salamon. W programie Dni Kultury Francuskiej znalazły się liczne spotkania poświęcone krajowi nad Sekwaną, wykłady, koncerty i wystawy. Zamiarem organizatorów było przedstawienie szerokiej perspektywy kultury francuskiej obejmującej obok sztuki również naukę i technikę.

Nagroda Integracyjna BDA-SARP w galerii architektów

Galeria Architektów Forma, w ramach 7. edycji szczecińskiego Westivalu Sztuka Architektury, zaprezentowała 25 października 2013 roku wystawę „BDA-SARP AWARD”. O zdobycie tej prestiżowej i cenionej w środowisku twórczym nagrody rokrocznie ubiegają się absolwenci kierunków architektonicznych z uczelni w Polsce i Niemczech. Konkurs od ponad 25 lat organizują wspólnie Związek Architektów Niemieckich (Bund Deutscher Architekten, BDA) oraz Stowarzyszenie Architektów Polskich (SARP), pierwotnie pod nazwą patrona konkursu, niemieckiego architekta Waltera Henna, obecnie pod hasłem „Polsko-Niemieckiej Nagrody Integracyjnej BDA-SARP”. W Galerii Architektów Forma prezentowano m.in. prace uczestników ścisłego finału najnowszej edycji konkursu – po dziewięć najlepszych dyplomów architektonicznych opracowanych na uczelniach niemieckich i polskich w 2012 r. W jaki sposób autorzy prac, absolwenci szkół architektonicznych z różnych miast w Niemczech i Polsce zamierzają realizować powierzoną im misję kształtowania przestrzeni? Jak w kontekście przewodniego hasła kolejnej edycji Westivalu „Made in... architektura narodowa?” można odczytać kierunki twórczych poszukiwań młodej generacji

architektów z sąsiadujących państw? Na te pytania próbowali znaleźć odpowiedź organizatorzy i uczestnicy wystawy.

Współgospodarzami wernisazu byli wieloletni animatorzy konkursu Nagrody Integracyjnej BDA-SARP: dr Olaf Bahner, sekretarz do spraw wymiany kulturalnej BDA oraz Jacek Lenart, juror konkursu, przewodniczący ostatniej edycji, wiceprezes SARP. Obaj architekci postrzegają znaczenie konkursu przede wszystkim jako okazję do nawiązywania dialogu młodego pokolenia architektów, dialogu spojrzeń na problemy współczesności dokonywanego z różnych kulturowo perspektyw, do podnoszenia wzajemnej świadomości i wiedzy o architekturze naszych krajów. Uczestnikami wernisazu byli autorzy niektórych projektów, w tym laureaci ostatniej edycji. Wystawę objął patronatem medialnym miesięcznik *Architektura & Biznes*. Projekty, zdjęcia oraz reportaże filmowe z wernisazu można zobaczyć na stronach internetowych poświęconych wystawie. <http://www.forma.zut.edu.pl/bda-sarp.php>

Paweł Rubinowicz
kurator Galerii Architektów Forma

Kierunek: innowacja!

Masz pomysł na badania, które mają szansę dać nowe rozwiązania? A może myślisz nad wdrożeniem nowego produktu lub metody? Sam pomysł to, niestety, nie wszystko!

Zanim zaczniesz prowadzić badania, warto dowiedzieć się, czy ktoś cię już w tym nie uprzedził. Dlatego też sprawdzanie innowacyjności pomysłu badawczego staje się pierwszym i podstawowym krokiem do rozwoju kariery naukowej. Problem nowatorskiego podejścia do pomysłu jest wspólny dla wszystkich projektów i badań naukowych. Innowacyjność stała się też wymogiem rynkowym. Tu powstaje pytanie: jak sprawdzić, czy nasz pomysł jest rzeczywiście innowacyjny?

Na te pytanie można było uzyskać odpowiedź podczas warsztatów komputerowych, które zostały zorganizowane przez Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii ZUT w Szczecinie, pn. „Zbadaj innowacyjność swojego pomysłu badawczego”. Odbyły się one w dniach 17 i 20 września 2013 r. w Informatorium Biblioteki Głównej ZUT. Dwie edycje tego szkolenia świadczyły o naprawdę dużym zainteresowaniu tym tematem. Wychodząc naprzeciw potrzebom naukowców z regionu prelegenci – Paweł Żebrowski – specjalista ds. Transferu Technologii oraz Angelika Łysiak i Edyta Pazura – konsultantki ds. Programów Badawczych UE – wprowadzili uczestników w zawiły świat baz patentowych, międzynarodowych baz publikacji oraz baz europejskich projektów i ich rezultatów. Łącznie w warsztatach wzięło udział 32 naukowców ze szczecińskich uczelni. Każda z prezentacji składała się z części teoretycznej oraz praktycznej. Przede wszystkim

dzięki możliwości skorzystania z sali Informatorium BG ZUT, która wyposażona jest w sprzęt komputerowy, każdy z uczestników miał szansę nabyć użyteczne umiejętności w przeszukiwaniu określonych baz. Krok po kroku naukowcy dowiadywali się jak sprawdzić czy pomysły kłębiące się w ich głowach rzeczywiście są innowacyjne. Dlatego też poruszono zagadnienia z zakresu własności intelektualnej, informacji o aktualnym stanie techniki, przedstawione zostały m.in. baza Urzędu Patentowego RP, Esp@cenet, bazy publikacji takie jak: Scopus, ISI Web of Science oraz Open aire, a także zaprezentowano główne źródło informacji o przeprowadzonych projektach unijnych, czyli portal CORDIS.

Dzięki rozeznaniu w aktualnym stanie wiedzy naukowcy mają możliwość stwierdzenia czy rodzący się pomysł jest innowacyjny, a przede wszystkim czy warto poświęcić mu cenny czas. Takie podejście jest niezmiernie ważne przede wszystkim podczas aplikowania o finansowanie badań, zarówno ze źródeł europejskich, jak i krajowych. Pamiętajmy, że innowacja musi mieć skalę co najmniej europejską, a finansowanie otrzymują tylko te projekty, których nikt wcześniej nie realizował. Badając innowacyjność swojego pomysłu naukowcy zwiększają szansę na własny sukces oraz otwierają bramy do kolejnych możliwości. Dlatego też, jeśli będą Państwo zainteresowani kolejnymi edycjami warsztatów, zapraszamy do kontaktu.

Edyta Pazura
konsultant ds. Programów
Badawczych UE, RCIiTT

Mobilny katalog Biblioteki Głównej

Urządzenia mobilne podbijają serca użytkowników na całym świecie. Nowa generacja urządzeń takich jak: telefony komórkowe, smartfony, palmtopy i tablety umożliwiają przeglądanie stron, poczty oraz korzystanie z wielu innych usług dostępnych w sieci. Według danych firmy analitycznej Macguarie Group liczba wyszukiwań za pomocą komputerów stacjonarnych stale ulega zmniejszeniu na rzecz urządzeń mobilnych (www.marguarie.com). Wraz ze zwiększającą się liczbą użytkowników urządzeń przenośnych, wzrasta ilość powstających mobilnych (lekkich) wyszukiwarek, stron internetowych i oferowanych usług. Zasoby te mają za zadanie zapewnienie sprawnego wyświetlania na urządzeniach mobilnych.

Administratorzy Katalogu Bibliotecznego Aleph Biblioteki Głównej ZUT, po przeprowadzeniu analizy raportów statystycznych dotyczących aktywności odwiedzin połączeń ze stroną katalogową, zaobserwowali również wzrastającą aktywność czytelników korzystających z takich właśnie urządzeń. Sytuacja ta stanowiła przyczynek

do rozważań nad potrzebą utworzenia strony mobilnej katalogu. Przy tych rozważaniach wzięto pod uwagę kilka aspektów: mobilność ludzi (czytelników biblioteki), mobilność zasobów (mobilna wersja katalogu bibliotecznego), mobilność urządzeń (urządzenia przenośne wykorzystywane przez czytelników).

Mobilność ludzi jest faktem. Mobilność czytelników również. Użytkownicy zaopatrzeni w nowoczesne urządzenia oczekują, iż bez przeszkód będą mogli oglądać zasoby Internetu, w tym i zasoby biblioteki. Mobilny katalog biblioteki skierowany jest do wszystkich czytelników i stanowi rozszerzenie funkcji standardowego katalogu

Aleph wersji 18. Przy jego projektowaniu założono, iż powinien cechować się: maksymalną prostotą w budowie strony internetowej poprzez lekki layout serwisu, szybkością działania na urządzeniach mobilnych, poprawnością działania, łatwością w nawigowaniu, niskimi kosztami obsługi wynikającymi z pobierania danych i łączenia ze stroną.

Wszystkie te wymogi, zdaniem twórców wersji mobilnej, zostały spełnione. Pełna wersja katalogu MOB biblioteki udostępniona została czytelnikom: bezpośrednio pod adresem http://www.aleph.zut.edu.pl/F?=-CON_LNG=MOB lub ze strony Katalogu po wybraniu ikony komórki <http://aleph.bg.zut.edu.pl>

Serwis mobilny musi ściśle odpowiadać potrzebom swoich czytelników. Nie możemy mówić zatem o przenoszeniu 1:1 katalogu tradycyjnego. Dokonano więc wyboru treści i niezbędnej grafiki, która odpowiada potrzebom użytkowników kanału mobilnego. Układ interfejsu przypomina tradycyjną stronę WWW katalogu, lecz pozbawiony jest wielu ozdobników, które mogłyby wpłynąć na szybkość łączenia i działania strony.

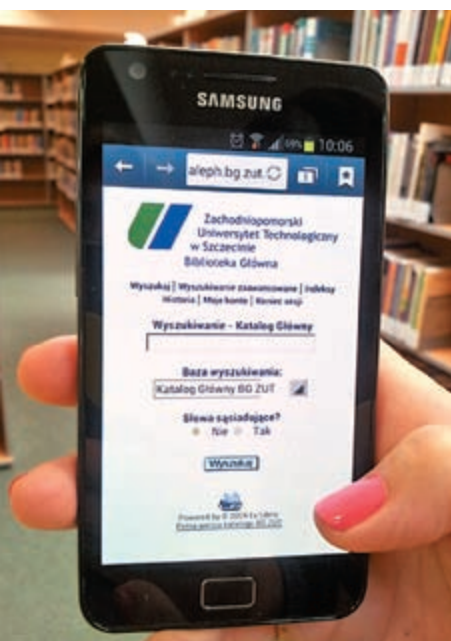
Czytelnik ma do dyspozycji wybór: sposobu wyszukiwania (prosty, zaawansowany, według indeksów), wybór bazy do wyszukiwania – Katalog Główny, Katalog czasopism, Publikacje pracowników, Prace doktorskie i habilitacyjne, sprawdzenia stanu swojego konta

czytelniczego – składanych zamówień, aktualnych wypożyczeń oraz transakcji finansowych wynikających np. z przetrzymania wypożyczonych książek, wysyłania wybranych przez siebie opisów na adres mailowy w formie karty katalogowej lub listy opisów, wyświetlania, zapisania lub usunięcia swojej historii wyszukiwań, przejścia do pełnej wersji katalogu.

Niezależnie od wyboru sposobu przeszukiwania katalogu MOB wyniki wyszukiwań czytelników przedstawione są w postaci uproszczonego wykazu poszukiwanej literatury. Opisy bibliograficzne są linkami, które umożliwiają przejście do pełnego widoku rekordu. Na wykazie umieszczone są dodatkowe dane informujące o roku wydania publikacji, typie znalezionego dokumentu (BK-książka, SE-czasopismo, CF-dokument elektroniczny itd.) oraz ilości i miejscu dostępności wyszukanych egzemplarzy. Po wyborze informacji o lokalizacji czytelnik zostaje skierowany do biblioteki udostępniającej wybrany egzemplarz. Na część magazynową zbiorów znajdujących się w Wypożyczalni i Czytelnicy Głównej należy złożyć zamówienie tak samo, jak to odbywa się w tradycyjnej wersji katalogu.

Wspieranie rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy zobowiązuje biblioteki do ciągłego usprawniania świadczonych usług. Ułatwienie zdalnego dostępu do literatury i informacji o niej – zgromadzonej, opracowanej i uporządkowanej – jest podstawową kwestią w czasach szybkiego rozwoju i dostępności urządzeń mobilnych. Mobilny Katalog Biblioteki Głównej ZUT w Szczecinie promuje tę ideę i podąża za tymi zmianami, dedykując ten typ usługi nie tylko całemu środowisku akademickiemu, ale też wszystkim czytelnikom.

Barbara Cendrowska
Biblioteka Główna

Warsztaty automotywacji

Ruszyła I edycja Programu Edukacyjnego Automotywacja skierowanego do studentów Politechniki Wrocławskiej oraz Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, a także do studentów innych uczelni o profilu technicznym, jak politechniki: Warszawskiej, Lubelskiej oraz Łódzkiej. Program ma pomóc studentom w aktywizacji zawodowej. Organizatorzy w ramach Automotywacji zorganizowali warsztaty FES GAME, czyli gry symulacyjne z elementami Assessment Center, które odbyły 29 października 2013 roku na Politechnice Wrocławskiej oraz 14 listopada na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie.

Automotywacja to program edukacyjny, którego głównym celem jest przekazanie studentom wiedzy eksperckiej ze świata motoryzacji, pokazanie możliwości rozwoju w branży, a także ułatwienie młodym ludziom wejścia na rynek pracy przez rozwijanie niezbędnych kompetencji.

– Głównym celem programu jest zblizenie świata nauki i biznesu oraz rozwijanie kompetencji studentów tak, aby odpowiadały one wymaganiom rynku pracy. Bez współpracy, wzajemnego wsparcia i wspólnego zidentyfikowania wzajemnych potrzeb i możliwości, biznes nie wykorzysta potencjału środowisk akademickich – komentuje Magdalena Wojtasiak, prezes zarządu oraz dyrektor Zasobów Ludzkich na Polskę w firmie Faurecia, która jest głównym partnerem programu.

Przez najbliższe dwa lata studenci będą mieli możliwość zaangażowania się w różnorodne wydarzenia związane z Automotywacją – Program Ambasadorski, Dni Pracodawcy oraz warsztaty i konkursy. Elementy programu przygotowano w taki sposób, aby zaktywizować studentów, zachęcić ich do poszukiwania własnej drogi zawodowej i umożliwić nabycie

kompetencji poszukiwanych na rynku pracy. Bezpośrednią korzyścią dla uczestników programu Automotywacja, którzy wykażą się określonymi umiejętnościami, będzie dodatkowo możliwość odbycia płatnego stażu w firmie Faurecia.

Najbliższym wydarzeniem zaplanowanym w ramach Automotywacji są warsztaty FES GAME skierowane do studentów III, IV i V roku wspomnianych uczelni. FES Game to gra symulacyjna, podczas której studenci pod okiem specjalistów z Faurecii, mogą zmierzyć się z zadaniami praktycznymi. Gra, będąca nowoczesną filozofią zarządzania produkcją, odzwierciedla procesy, jakie przebiegają w przedsiębiorstwie z branży motoryzacyjnej, dzięki czemu można zobaczyć, jak wygląda codzienna praca w firmie. Do gry może przystąpić jednorazowo około 15 osób, a czas jej trwania to cztery godziny.

Program Edukacyjny Automotywacja realizowany jest w ramach projektu systemowego Biznes dla edukacji przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości przy współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Zarządzania Kadrami. Partnerami programu są Faurecia – lider wśród globalnych graczy branży motoryzacyjnej oraz firmy partnerskie KMP i DESART. Więcej informacji o programie można znaleźć na stronie www.automotywacja.com oraz na Facebooku: Automotywacja – Kariera bez hamulców.

Współpraca nauki z biznesem

Aby wykształcić specjalistów, uczelnie muszą współpracować z biznesem. Z takiej współpracy korzyści wynoszą wszyscy – uczelnie, studenci, absolwenci oraz przedsiębiorcy. Wbrew pozorom, wcale nie jest łatwo pozyskać partnerów do takiej współpracy. Firmy najczęściej zainteresowane są współpracą w momencie, gdy otwierane są konkursy o dofinansowanie zarówno na poziomie lokalnym, ogólnopolskim, jak i światowym. Wtedy na uczelnię napływa najwięcej zapytań o np. opinie o innowacyjności czy możliwość przeprowadzenia audytów technologicznych oraz innowacyjnych. W takich sytuacjach firmy zazwyczaj zgłaszają się same, a zakres wsparcia jakiego oczekują jest różny – czasami są to wyłącznie konsultacje, w innym przypadku usługi bardziej zaawansowane takie jak analizy rynku, poszukiwanie eksperta czy zespołu badawczego, który stworzyłby prototyp.

Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii ZUT (RCiITT) współpracuje z firmami na wielu płaszczyznach. Centrum oferuje kompleksową pomoc począwszy od startu firmy, przez wzrost, do poszukiwania przewagi konkurencyjnej bardziej zaawansowanej niż elastyczna polityka cenowa czy produktowa. Wsparcie rozpoczyna się jeszcze przed założeniem biznesu – studentom, absolwentom proponuje się doradztwo oraz konsultacje w zakresie startu swojego biznesu – jaką wybrać formę spółki, jak napisać biznesplan, jak go weryfikować, jak stawiać pierwsze kroki. W nowym budynku przy ul. Jagiellońskiej 20–21 młodym start-upom Centrum będzie również oferować powierzchnię na rozpoczęcie działalności. W drugim etapie, kiedy firma postawi już pierwsze kroki, pracownicy RCiITT doradzą jak opracować, ukształtować i realizować strategię funkcjonowania, czym jest i dlaczego warto mieć wizję w biznesie, jak zaprojektować swój model biznesowy (uwzględniając m.in. narzędzie Business Model Canvas, używane przez Deloitte). Konsultanci najpierw zidentyfikują potencjał, podpowiedzą jak go wykorzystać, pomogą w poszukiwaniu ekspertów, kontrahentów zagranicznych. RCiITT oferuje również staże – naukowców w firmach, a pracowników firm na uczelni. Wszystko po to, aby przedsiębiorstwo mogło jak najlepiej się rozwijać z pożytkiem dla uczelni oraz regionu. Ostatni etap to wsparcie

w zakresie pozyskiwania partnerów i pisanie wniosków do programów ramowych Unii Europejskiej – dużych, zawierających międzynarodowych konsorcjantów. Nie oznacza to, że wszyscy muszą przejść „pełną ścieżkę” – Centrum pomaga firmom na różnym etapie zaawansowania, w zależności od ich potrzeb – mogą to być usługi doradcze, audyt technologiczny, lub napisanie wniosku o dofinansowanie.

Na współpracy zyskuje i firma, i uczelnia. Naukowcy mogą zweryfikować swoje pomysły w skali przemysłowej, zobaczyć jak ich pomysł rozpoczyna prawdziwe, komercyjne życie. Natomiast firmy widzą w uczelni źródło przewagi konkurencyjnej, infrastrukturę, której zakup często im się nie opłaca, oraz przede wszystkim wiedzę specjalistyczną.

Współpraca uczelni z biznesem, to duże korzyści dla studentów i absolwentów. Spotkania z przedsiębiorcami i udział w projektach dają studentom doświadczenie i nowe umiejętności, które pomagają zacząć karierę zawodową. Młodzi ludzie mają szansę na pokazanie swoich możliwości, a tym samym zainteresować swoją osobą przyszłego pracodawcę. Absolwenci dostają również szansę na lepszy start na rynku pracy – uczelnia pomaga im w założeniu pierwszej działalności gospodarczej. Co roku na uczelni organizowany jest też konkurs na najlepszą pracę licencjacką/inżynierską, magisterską i doktorską. Tegoroczna edycja właśnie się zakończyła, dotyczyła absolwentów wszystkich zachodniopomorskich uczelni, a prace należało zgłaszać do końca października. Konkurs ma na celu wyłonienie prac, które cechują się najwyższym stopniem innowacyjności zaprezentowanych w pracy rozwiązań, dużym zapotrzebowaniem rynkowym na produkt/usługę powstałą w wyniku komercjalizacji wyników ocenianej pracy, oraz poziomem technicznej gotowości do wdrożenia wyników prac. Oprócz nagrody pieniężnej, laureaci mogą liczyć na kompleksowe wsparcie przy wdrożeniu rozwiązania.

Paweł Żebrowski
 pzebrowski@zut.edu.pl
 RCiITT

In Memoriam

prof. dr hab. Alicji Dańczak

Profesor Alicja Dańczak odeszła 6 sierpnia 2013 roku. Jej śmierć przyniosła nam, obok żalu i smutku, także refleksję nad tym jaka była i jak ją postrzegaliśmy na co dzień. Zwykle bywa, że ludzi nauki oceniamy przede wszystkim przez pryzmat ich osiągnięć badawczych, liczby opublikowanych artykułów, wypromowanych magistrów i doktorów. Pani Profesor zawsze wyłamywała się z ogólnie przyjętego schematu. Była osobą niestandardową, o niekonwencjonalnych zachowaniach i poglądach, których z wielkim uporem, niekiedy bez zrozumienia i akceptacji środowiska, broniła. Zawsze pogodna, uśmiechnięta, z dużym dystansem podchodząca do rzeczywistości, szczególną życzliwością obdarzała ludzi młodych i potrzebujących pomocy. Kochała zwierzęta, a wśród „naszych mniejszych braci” specjalne miejsce w Jej sercu zajmowały koty. Interesowała się psychologią i psychotroniką, była bardzo skupiona na drugim człowieku, szczególnie na jego metafizycznym wnętrzu. Tylko sobie znanymi metodami określała kolor aury osób, z którymi dane było Jej się zetknąć.

Wieloletnia praca, zaangażowanie w badania, w działalność dydaktyczno-wychowawczą i organizacyjną powoduje, że przez środowisko akademickie zostanie zapamiętana przede wszystkim jako uznany naukowiec i wychowawca wielu zootechników i biologów.

Alicja Dańczak ukończyła Akademię Rolniczą w Szczecinie w 1963 r. Z uczelnią związana była przez ponad 40 lat pracy zawodowej, pracując kolejno na stanowiskach od asystenta do profesora zwyczajnego. Przez wiele lat (1993–2010) pełniła funkcję kierownika Katedry Hodowli Ptaków Użytkowych i Ozdobnych. W 1998 r. uzyskała tytuł naukowy profesora w dziedzinie nauk rolniczych. W trakcie długiego okresu zatrudnienia w uczelni pracowała aktywnie w wielu komisjach senackich, rektorskich i wydziałowych. Przez wiele kadencji uczestniczyła w pracach Senatu Akademii Rolniczej w Szczecinie. W latach 1993–1996 była prodziekanem ds. kształcenia Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt. Współuczestniczyła z dużym zaangażowaniem w pracach zmierzających do utworzenia kierunku studiów biotechnologia, na ówczesnym Wydziale Zootechnicznym. Współorganizowała Międzywydziałowe Studia Doktoranckie utworzone w Akademii Rolniczej w 1993 r., pełniąc od tego czasu funkcję koordynatora na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, a od 1998 r. łącząc funkcję koordynatora wydziałowego i kierownika MSD Akademii Rolniczej w Szczecinie.

Profesor Dańczak była wybitnym specjalistą w zakresie embriologii i użytkowania drobiu. W ostatnim czasie zajmowała się także nową tematyką badawczą związaną z adaptacją bezgrzebieniowców użytkowych

do warunków fermowych, co było ewenementem na skalę krajową. Była inicjatorem utworzenia fermy doświadczalnej emu na wydziale i koordynatorem badań dotyczących utrzymania, żywienia i technologii lęgów tego gatunku ptaków. Miała z tego zakresu niekwestionowane osiągnięcia naukowe. Pani Profesor zgromadziła wartościowy dorobek naukowy, na który składa się ponad 160 publikacji naukowych. Była współautorem podręcznika akademickiego, kilku skryptów i monografii.

Alicja Dańczak realizowała badania w ramach wielu projektów resortowych i branżowych. W ostatnich latach pracy była kierownikiem czterech projektów badawczych MNiSW, z których trzy przyznano na sfinansowanie badań w ramach realizacji prac doktorskich. Wypromowała sześciu doktorów nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika. Alicja Dańczak była cenionym w środowisku naukowym specjalistą wielokrotnie powoływanym do oceny różnych opracowań i projektów. Recenzowała m.in. 15 prac doktorskich, dwie rozprawy habilitacyjne oraz dwa wnioski o tytuł profesora a także wiele publikacji naukowych i projektów badawczych. W przeszłości była również powoływana przez miejscowe władze wojewódzkie jako wykładowca i egzaminator kursów branżowych na stanowisko mistrzowskie w zakresie hodowli drobiu.

Pani Profesor była członkiem wielu towarzystw naukowych, w tym: Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej, Polskiego Towarzystwa Zoologicznego i Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego. Ponadto była członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych, Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2003–2006.

W uznaniu osiągnięć i zasług Alicję Dańczak wielokrotnie wyróżniano nagrodami, medalami i odznaczeniami państwowymi, otrzymała m.in.: Nagrodę Zespołową Wojewody Szczecińskiego za zasługi dla nauki i postępu, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski, medal Zasłużony dla Akademii Rolniczej w Szczecinie, Złotą Odznakę ZNP oraz odznaczenie regionalne Gryfa Pomorskiego.

Szanowna Pani Profesor, Droga Alu, w imieniu pracowników katedry, z którą tak bardzo i przez tyle lat byłaś związana, żegnam Cię ze smutkiem i żalem w sercu. Będziemy pamiętać o Tobie, o latach wspólnej pracy, o dobrych i trochę gorszych chwilach, o zmaganiach i sukcesach, ale przede wszystkim o życzliwości i wsparciu, które nam dawałaś.

*prof. dr hab. Danuta Szczerbińska
kierownik Katedry
Hodowli Ptaków Użytkowych i Ozdobnych*

Wspomnienie

Doctor honoris causa Witold Klawe

(1923–2013)

Wieść o śmierci bliskiego naszym sercom uczonego Witolda Klawe zasmuciła nas bardzo. Jako Jego przyjaciele postanowiliśmy przypomnieć i przybliżyć naszej uniwersyteckiej społeczności sylwetkę tego człowieka o wyjątkowej osobowości. Przybliżyć zaledwie – bowiem dokładnie przedstawić byłoby znacznie trudniej – zważywszy Jego bogatą, a zarazem wielostronną twórczość naukową, Jego zaangażowanie na niwie międzynarodowej, współpracy naukowej, Jego szerokie zainteresowania humanistyczne, Jego na miarę światową zasługi w dziedzinie badań i ochrony żywych zasobów morza, a nade wszystko Jego wielkie zasługi dla nauki ojczyzny, bo jakkolwiek od 1962 roku był Amerykaninem i prawym obywatelem Stanów Zjednoczonych – kraju, który po tułaczce wojennej Go przygarnął – to jednak na zawsze w Jego sercu pozostała miłość do ziemi swoich ojców, ziemi na której dorastał i zdobywał świadomość człowieka dojrzałego.

Witold Klawe urodził się 9 czerwca 1923 r. w Piotrkowie Trybunalskim. Do gimnazjum uczęszczał początkowo w Płocku, a podczas wojny kontynuował naukę na tajnych kompletach w Warszawie w Gimnazjum im. Stefana Batorego, gdzie w 1944 r. uzyskał świadectwo maturalne. Towarzyszyła oczywiście temu działalność konspiracyjna i udział w powstaniu warszawskim.

Po wojnie znalazł się w zachodniej strefie okupacyjnej Niemiec. W latach 1946–1948 studiował nauki przyrodnicze – początkowo na Uniwersytecie UNRRA, a później na Uniwersytecie Monachijskim.

Przeniósł się następnie do Kanady, gdzie kontynuował studia na Wydziale Biologii Uniwersytetu w Toronto, uzyskując w 1953 r. dyplom biologa, a w 1955 r. tytuł Master of Arts na podstawie pracy poświęconej biologii wieloszczeta *Glycera dibranchiata*, którego badał w warunkach naturalnych na Stacji Biologicznej w St. Andrews w Nowym Brunzswiku.

Studiom na Uniwersytecie w Toronto towarzyszyła praca. Nie na wszystko starczało ze stypendiów, które jako wyróżniający się student okresowo otrzymywał. Pełnił więc funkcje demonstratora, instruktora, organizował ćwiczenia laboratoryjne itp.

Następnie studia w zakresie oceanografii i biologii morza uzupełniał jako stypendysta na kursach podyplomowych na Uniwersytecie Kalifornijskim w San Diego i tam wkrótce osiadł na stałe (w La Jolla), podejmując pracę w znanym na świecie Scripps Institution of Oceanography afiliowanym przy Uniwersytecie Kalifornijskim.

W tym czasie wiąże się na stałe z Inter-American Tropical Tuna Commission (IATTC), zajmując w niej kolejne funkcje od stanowiska asystenta, poprzez szereble pośrednie, na stanowisku samodzielnego pracownika nauki (Senior Scientist) kończąc.

Zakres zainteresowań naukowych niezwykle szeroki – wody słodkie, morza i oceany, prace metodologiczne, florystyczne, faunistyczne, merystyczne, ekologiczne, trofologiczne i genetyczne. We wszystkich tych dziedzinach pozostawił po sobie trwałe ślady.

Dorobek naukowy Witolda Klawe jest bardzo bogaty i zawiera ponad 70 pozycji opublikowanych głównie w czasopismach amerykańskich, ale również w: Anglii, Francji, Meksyku, Związku Radzieckim, a nawet w Chinach, w językach: angielskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim, którymi swobodnie władał.

Dorobek ten dotyczy wielu dziedzin związanych z biologią organizmów morskich, ale głównie poświęcony jest tuńczykom – bardzo ważnej z punktu widzenia gospodarczego rodzinie Scombridae.

Tuńczykom Witold Klawe poświęcił około 30 lat pracy i stał się ich znawcą na skalę światową, uczyonym, przed którym chylą czoła największe autorytety z dziedziny ichtiologii i rybactwa.

Jemu właśnie nauka światowa zawdzięcza zbadanie i przesłedzenie rozwoju osobniczego tych ryb, od stadiów wczesnej ontogenezy poczynając. Jak trudne metodycznie są to prace, a zarazem jak ważne dla oceny dynamiki populacji, a zatem dla trafnej oceny ich zasobów w toni wodnej i racjonalnej gospodarki tymi zasobami, wiedzą tylko specjaliści. Bardzo istotnym elementem prac nad tuńczykami były badania taksonomiczne i genetyczne różnych populacji.

Właśnie badaniami nad tuńczykiem Witold Klawe zdobył sobie największe uznanie międzynarodowe. Jako pracownik Inter-American Tropical Thuna Commission oraz ekspert Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa wykładał i służył konsultacjami w wielu krajach, m.in. w: Hongkongu, Indiach, Indonezji, Japonii, Korei Płd., Kubie, Malediwach, Singapurze, Sri Lance no i oczywiście w Rzymie – siedzibie FAO.

Był wybitnym znawcą zagadnień związanych ze statystyką połowów tuńczyków, współpracował też z Międzynarodową Komisją Południowego Pacyfiku.

Nie był nigdy badaczem gabinetowym, swą wiedzę dzielił się szczerze na licznych kongresach i sympozjach naukowych, współorganizował i uczestniczył w licznych ekspedycjach naukowych, m.in. w wielkiej ekspedycji na Wyspy Żółwie – Galapagos, która w historii nauki zajmuje równie poczesne miejsce jak pierwsza na ten archipelag wyprawa Darwina na statku Beagle. W kapitalnym dziele – sprawozdaniu z tej wyprawy – nazwisko Witolda Klawe zajmuje również należne mu miejsce.

Do annałów nauki światowej Witold Klawe nie sam tylko wpisywał się swoimi pracami, ale robili to również inni. Na dowód tego pozwalamy sobie, w tym miejscu, zacytować wypowiedź profesora Romualda Klekowskiego, który pisze m.in. „jako charakterystyczny i dobitny dowód koleżeńskie, naukowego uznania, a mianowicie nazwy: Caligus klawei SHIINO, Parorchestia klawei BOUSFIELD, Cabaleroctyla klawei STUNKARD – są to też jakoweś honoris causa nadane tytuły, od najsurowszych, choć jak widać przychylnych jurorów – uczonych kolegów”.

Do naukowych zasług wobec nauki swej drugiej ojczyzny – Stanów Zjednoczonych – w tym i dla nauki światowej należy działalność Witolda Klawe jako tłumacza. On to bowiem naukowcom amerykańskim przybliżył

swymi tłumaczeniami dorobek naukowy uczonych z innych krajów. Jest to o tyle ważne, że w minionych latach dla wielu spośród uczonych z drugiej strony oceanu nauka europejska, a tym bardziej słowiańska, była mało znana.

Wielkie są zasługi Witolda Klawe dla nauki polskiej, a szczególnie dla polskich nauk rybackich. Przez długie lata bezinteresownie wspierał, nie tylko moralnie, uczonych polskich stypendystów, którzy wyjeżdżali do USA, torując im drogę do instytucji i organizacji międzynarodowych. Systematycznie przysyłał rzadkie wydawnictwa i kosztowne książki oraz ekspozyty, a nawet nasiona, głównie do MIR, instytutów PAN, uniwersytetów, w tym i dla naszej biblioteki. Na arenie międzynarodowej propagował osiągnięcia nauki polskiej, podkreślając przy tym swoje polskie pochodzenie, co nie jest zjawiskiem powszechnym wśród licznych polskiego pochodzenia powojennej doby. Pan Witold Klawe w słowie i czynie z dumą podkreślał zawsze, że jest Polakiem.

Świadectw więzi z Polską jest wiele i nie sposób ich wliczyć, wymienimy tylko niektóre z nich, a m.in.: skuteczna interwencja w latach 70. w sprawie polskich rybaków ze świnoujskiej „Odry”, którym z zatrzymanego u wybrzeży Kalifornii statku nie zezwolono na zejście na ląd; od wielu lat wraz z żoną Barbarą przekazywał zbiory z ich własnej biblioteki do instytucji naukowych w Polsce, a także poszczególnym uczonym; w 1989 r. Barbara i Witold Klawe odziedziczyli duże zbiory literatury botanicznej, dendrologicznej i leśnej po kpt. ż.w. Stanisławie Zbigniewie Modzelewskim ze słynnej szkoły kapitanów w Tczewie, a który osiadł na jesieni życia na Hawajach. Zbiory te zgodnie z jego wolą Państwo

Klawe przekazali Polskiej Akademii Nauk, zaś materiały dotyczące służby marynarskiej kapitana, jego losów, dokumenty i albumy przekazane zostały Wyższej Szkole Morskiej w Gdyni.

To wszystko stanowi zaledwie szkic do portretu tej wielobarwnej postaci i wielkiej osobowości – człowieka skromnego, który nigdy nie gonił za zaszczytami akademickimi, ale który dla wielu nawet najbardziej utytułowanych uczonych w Jego wybranej dziedzinie wiedzy o tuńczykach był i pozostanie wyrocznią i nauczycielem.

Nie był nigdy łowcą specjalnych nagród i odznaczeń. Jedynym odznaczeniem, które zdobyło Jego pierś, był Krzyż Komandorski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, a także zaszczytny Medal im. prof. Kazimierza Demela.

Był prawym Synem dwu Ojczyzn, żywym symbolem polsko-amerykańskiej współpracy naukowej, a czynnikiem sprawczym, który to spowodował była miłość „do tych pól malowanych zbożem rozmaitem” w kraju, w którym wyrósł, który w zawierusze wojennej opuścił lecz pozostał mu wierny przez całe życie.

Jesteśmy szczęśliwi, że Witold Klawe – człowiek, któremu tak wielu i tak wiele zawdzięcza w życiu i nauce – zarówno w świecie, jak i w Polsce, przyozdobiony został z inicjatywy Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa godnością doktora honoris causa naszej uczelni.

Przyjaciele

prof. dr hab. inż. Aleksander Winnicki

prof. dr hab. inż. Krzysztof Formicki

Kapitan Józef Bachorski (1946–2013)

Większość rodziny, kolegów i znajomych zwracała się do niego Piotr – urodzony 1 sierpnia 1946 roku swoją podróż po mundur rozpoczął w 1960 r. kiedy wstąpił do Zasadniczej Szkoły Kolejowej. Po jej ukończeniu we wrześniu 1963 r. los postawił na jego drodze kolegę z pobliskiej miejscowości, który przyjechał na urlop ubrany w piękny mundur wojskowy z oznakami i naszywkami słuchacza szkoły wojskowej. Zafascynowany jego opowieściami wiedział już, że tylko szkoła wojskowa, a konkretnie Podoficerska Szkoła Zawodowa w Elblągu jest w stanie sprostać jego zainteresowaniom. Bardzo trudno było dostać się wówczas do tej szkoły, na około 8000 kandydatów było 600 miejsc. Po zaliczeniu wszystkich egzaminów udało mu się dostać do wymarzonej szkoły. Po ukończeniu szkoły, która mocno ukształtowała i zahartowała jego charakter oraz osobowość, w październiku 1966 r. rozpoczął służbę jako operator stacji radiolokacyjnej w Jednostce Wojsk Lotniczych w Świdwinie. W tym czasie nieustannie podnosił swoje kwalifikacje, kończąc różne kursy specjalistyczne i zajmując stanowiska technika, a następnie dowódcy stacji radiolokacyjnej. Pracował w radiolokacji 14 lat, przez kolejne pięć lat jako starszy dyżurny ruchu lotniczego. W 1985 r. ukończył Wyższe Studia Pedagogiczne. W tym samym roku awansował na pierwszy stopień oficerski i objął stanowisko oficera ds. organizacyjno-kadrowych. Na tym stanowisku pracował do 1990 r.

Ze względów rodzinnych przeniósł się do Szczecina gdzie służył w Wojskowej Komendzie Uzupełnień jako oficer mobilizacji i administracji rezerw. Służbę zakończył z końcem 1993 r. Od 1 lutego 1994 r. rozpoczął pracę na Politechnice Szczecińskiej jako kierownik Sekcji Spraw Obronnych i Kancelarii Tajnej oraz pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych. Zajmował się szkoleniami obronnymi pracowników oraz ochroną informacji niejawnych. Dokumentacje obronne, które sporządzał, uzyskiwały pełną akceptację MENiS oraz MNiSW. Swoją działalnością służbową i społeczną zaskarbił sobie uznanie środowiska za co został wyróżniony medalami – Za zasługi w rozwoju województwa koszalińskiego, Zasłużony dla lotnictwa oraz odznaczany przez MON w 1998 r. złotym medalem – Za zasługi dla Obronności Kraju. Ciężka choroba zmusiła go do podjęcia bardzo trudnej decyzji o rezygnacji z pracy. W lipcu tego roku złożył wypowiedzenie z pracy, argumentując je tym, że nie jest w stanie dłużej wzorowo wykonywać swoich obowiązków służbowych. Podkreślić należy słowo wzorowo o czym dobrze wiedzą: rodzina, byli współpracownicy, przełożeni. W swoim 67-letnim życiu przepracował 53 lata. Był człowiekiem wielkiego serca, wielkiej kultury, dobroci, uczciwości i takim na zawsze pozostanie w naszej pamięci. Odszedł na wieczne spoczywanie 19 września 2013 r.

Otwarcie Regionalnego Centrum Innowacji i Transferu Technologii

24 października 2013

■ strona 10

Wydawnictwa Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego

